

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การประเมินโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาสินี เข้มพงศ์สานต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรินทร์ วัชรสิงห์

อาจารย์ กรรณิศา

อุ้นแจ่ม

กันยายน 2537

THE EVALUATION OF THE PROJECT

"ACTIVITIES OF COOPERATIVE STORE OF THE SATITCHULA

DEMONSTRATION SCHOOL (ELEMENTARY)"

ASSISTANT PROFESSOR PASINEE PIAMPHONGSANT

ASSISTANT PROFESSOR VARINTRA VATCHARASING

LECTURER KANNIKA OONJAM

CHULALONGKORN UNIVERSITY DEMONSTRATION SCHOOL (ELEMENTARY)

SEPTEMBER 1994

โครงการวิจัย การประเมินโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ
(ฝ่ายประถม)

ปีที่ทำการวิจัย 2534

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ
(ฝ่ายประถม) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ประเมินโครงการในด้านการจัดตั้ง โครงการ การบริหาร
การจัดการสหกรณ์ การให้บริการแก่สมาชิก และผู้ซื้อสินค้า

2. ประเมินประสิทธิผลของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการในด้าน
ปริมาณของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยว
กับสหกรณ์ ความพอใจของครู เจ้าหน้าที่ และผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการ
และประโยชน์อื่น ๆ ที่นักเรียนได้รับ

ผลการวิจัย

1. การประเมินการดำเนินงานโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
สหกรณ์ร้านค้าได้จัดตั้งขึ้นโดยมีสถานที่จำหน่าย คือ ห้องจำหน่ายอุปกรณ์การ
เรียนเดิมของโรงเรียน มีสินค้าจำหน่าย 5 แผนก และต่อมาเมื่อกิจการได้
ขยายขึ้น จึงได้ย้ายสถานที่จำหน่ายใหม่เป็นห้องเล่นบิงบอง การบริหารใน
ระยะแรกมีคณะกรรมการชั่วคราวก่อน ต่อมาได้ตั้งกรรมการดำเนินงานชุดครู
เจ้าหน้าที่ และกรรมการดำเนินงานชุดนักเรียนขึ้น โดยคณะกรรมการแต่ละชุด
ได้มีการประชุมวางแผนงานและร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนากิจการสหกรณ์ให้
ดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อย การให้บริการแก่สมาชิกได้จำหน่ายสินค้าใน
ราคายุติธรรม บริการรับฝากขายสินค้าแก่สมาชิก และการให้ผลประโยชน์แก่
สมาชิกในด้านเศรษฐกิจ

2. การประเมินประสิทธิผลของโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
ปริมาณของประชากรในการวิจัยที่เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุดคือ นักเรียนมีจำนวน
ร้อยละ 96.75 รองลงมาเป็นครูและเจ้าหน้าที่ร้อยละ 1.89 และผู้ปกครอง
ร้อยละ 1.36 นักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ
สหกรณ์ดีกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ กิจกรรมที่นักเรียน ครู เจ้าหน้าที่

และผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าร่วมโครงการมากที่สุด คือ การซื้อสินค้าในร้าน ส่วนความพอใจและประโยชน์ที่นักเรียน ครู เจ้าหน้าที่ และผู้ปกครองได้รับ มีดังนี้ รายการสินค้าที่ชอบมากที่สุดคือ เครื่องเขียน ประสพการณ์ ที่ได้รับจาก สหกรณ์มากที่สุด สหกรณ์สอนให้มีระเบียบวินัยและการรวมกลุ่ม ประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุด คือ ได้ซื้อสินค้าในราคาถูกดีธรรม ส่วนประโยชน์อื่นที่ได้รับจาก โครงการคือ รายได้ที่เกิดจากการร่วมกิจกรรมโครงการ ซึ่งมีเงินปันผลของ สมาชิก การจ่ายเงินเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อ รายได้จากการฝากขายสินค้าและ รายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายสินค้าในสหกรณ์ นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียน ครู เจ้าหน้าที่และผู้ปกครองมีความเห็นพ้องกันว่าควรจะดำเนินกิจกรรม ร้านค้าต่อไปในปีการศึกษาหน้า โดยมีการปรับปรุงแก้ไข ในด้านเวลา การเปิด-ปิด สหกรณ์ การเพิ่มชนิดของสินค้า การให้บริการในด้านจำหน่ายสินค้าให้มีความ รวดเร็วและคล่องตัวยิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Reserch Project : The Evaluation of the Project "Activities of the Cooperative Store of the Satitchula University Demonstration School (Elementary)."

Year of Research : 1994

Abstract

The evaluation of the project "Activities of the Cooperative Store of the Satitchula University Demonstration School (elementary)". has the following objectives :

1. To evaluate the project implementation with regard to the setting - up of the project, the administration of the co-operative store, the provision of services to its members and the customers , and

2. To evaluate the effectiveness of the project regarding the quantitative aspect of the participating students, their knowledge and understanding of "Co-operatives", the satisfaction of students, teachers, clerical workers and guardians towards the project, and other benefits that they have received.

The project findings are as follows

1. With regard to the evaluation of the project implementation, the cooperative store was set up with a sales department, which was the room previously used for selling school books and equipment. Goods were sold at 5 sections. Later, as the sales volume increased, the cooperative store was moved into a bigger room, which used to be a table-tennis room.

With regard to the project administration, at the initial stage, a temporary committee was set up. Later, an implementation committee, whose members were from the

teacher group, was established. The clerical workers and the implementation committee, whose members were from the student group, were also appointed. In this connection, both committees convened planning sessions and tried to solve any outstanding problems in order to promote the smooth run of the co-operative store. With regard to the provision of services to the members of the co-operative store, goods were sold at fair and reasonable prices. Members were given an opportunity of having their home products sold by the co-operative store. There was also a distribution of economic benefits among the co-operative store members.

2. With regard to the evaluation of the effectiveness of the project, the percentage of those who participated in the activities of the co-operative store are as follows : students 96.75%, teachers and clerical workers 1.89 % and the guardians 1.36 %. Those students who were members of the Co-operative had better understanding of "Co-operatives" than those who were not members. The activity, in which most of the students, teachers, clerical workers had participated, was buying goods in the store. The satisfaction and others benefits that students, teachers, clerical workers and guardians received are as follows : The products that were well liked were writing equipment. The experience that were learnt from the Co-operative store were cultivation of discipline and group formation. The benefit that all groups received was the opportunity to buy goods at fair and reasonable prices. The other benefit that all groups received in participating in the project

were the incomes accrued from participating in the project which included the dividends paid, the paying back of money to the members relative to the amount bought, incomes from the sales of home products and the incomes accruing from working as sales assistants. Moreover, it was found out that students, teachers, clerical workers and guardians had a consensus that activities regarding the co-operative store should be continued next academic year, where by some improvements should be made regarding the opening hours of the Co-operative store, more assortment of products, better services in selling goods especially quick and smooth handling of buying requests.

สถาบันวิทยบริการ

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ได้รับความร่วมมือในการทำวิจัย
เป็นอย่างดีจากบุคคลและหน่วยงานต่างๆ หลายฝ่ายดังนี้

ผู้ให้คำแนะนำและตรวจแก้งานวิจัย - รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา
สุวรรณเขตนิคม

แหล่งข้อมูล - โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ(ฝ่ายประถม)

แหล่งทุน - ทุนวิจัยในชั้นเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ประจำปี 2534

คณะผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยครั้งนี้คงจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัด
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ(ฝ่ายประถม) ว่าเป็นกิจกรรม
สหกรณ์ร้านค้าที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป และหากจะเป็นประโยชน์ต่อ
วงการศึกษาภายนอก ในเรื่องการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าด้วยแล้วก็จะ
รู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาลินี เขียมพงศ์สานต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรินทรา วัชรสิงห์

อาจารย์ กรรณิกา อุ่นแจ่ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
- ขอบเขตในการวิจัย	4
- คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
- ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 งานวิจัยและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	
- ความหมายของสหกรณ์	8
- หลักและอุดมการณ์ของสหกรณ์	12
- ประวัติของการสหกรณ์	19
- การจัดตั้งสหกรณ์ในประเทศไทย	20
- ประเภทของสหกรณ์	22
- สหกรณ์ร้านค้าหรือสหกรณ์ผู้บริโภค	23
- การจัดกิจกรรมสหกรณ์ ในระดับประถมศึกษา ในประเทศไทย	30
- ปัญหาของสหกรณ์	36
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย	
- ระดับประถมศึกษา	43
- ระดับมัธยมศึกษา	46
- เอกสารที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ	53

บทที่		หน้า
บทที่ 3	<u>วิธีดำเนินการวิจัย</u>	
	- ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	59
	- การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
	- การวิเคราะห์ข้อมูล	65
บทที่ 4	<u>ผลการวิเคราะห์ข้อมูล</u>	
	- การประเมินการดำเนินงานโครงการฯ	70
	- การประเมินประสิทธิผลของโครงการฯ	88
	- ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับสหกรณ์	89
	- ความพอใจและความคิดเห็นของนักเรียน โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	91
	- ความพอใจและความคิดเห็นของครูและ เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับโครงการ	111
	- ความพอใจและความคิดเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับโครงการ	127
	- ประโยชน์อื่น ๆ ที่ประชากรของการวิจัย ที่ได้รับจากโครงการ	128
	- วิเคราะห์สถานการณ์ภาพทางการเงินของโครงการ จากงบแสดงฐานะการเงิน คือ งบดุล และงบกำไรขาดทุน	133

บทที่	หน้า
บทที่ 5 <u>สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ</u>	137
<u>บรรณานุกรม</u>	155
<u>ภาคผนวก</u>	
- โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)	159
- รายชื่อคณะกรรมการดำเนินการโครงการกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ(ฝ่ายประถม) ชุดที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2534	162
- แผนดำเนินงานโครงการฯ ปีการศึกษา 2534	165
- แบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินงานโครงการฯ	168
- รายงานผลการดำเนินการของโครงการฯ ประจำปี 2534	177
- ภาพงานกิจกรรมโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ(ฝ่ายประถม)	189
- เครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล	201
- ประวัติผู้วิจัย	214

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปริมาณของประชากรในการวิจัยที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ	89
2	จำนวนและร้อยละของนักเรียนผู้ตอบแบบทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ จำนวนตามระดับชั้น	90
3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์	91
4	จำนวนและร้อยละของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับโครงการจำนวนตามระดับชั้น	92
5	จำนวนผู้ตอบจำนวนตามความเกี่ยวข้องกับโครงการ	93
6	การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน	94
7	ความคิดเห็นของผู้ตอบต่อการจัดการ	96
8	ความคิดเห็นของผู้ตอบเกี่ยวกับสินค้าที่นำมาจำหน่าย	99
9	ความคิดเห็นของผู้ตอบบริการต่างๆ	102
10	ผู้ตอบมีความเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจาก กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	106
11	ข้อเสนอแนะ	108
12	จำนวนและร้อยละของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นของครูที่มีต่อโครงการกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ(ฝ่ายประถม) จำนวน ตามสาขาวิชาที่สอนและความเกี่ยวข้องกับโครงการ	111
13	ปริมาณของครูที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการฯ จำนวนตามความเกี่ยวข้องกับสหกรณ์	112
14	การเข้าร่วมกิจกรรมของครู	113
15	ความคิดเห็นของผู้ตอบต่อการจัดการ	115

ตารางที่		หน้า
16	ความคิดเห็นของผู้ตอบเกี่ยวกับสินค้าที่นำมาจำหน่าย	118
17	ความคิดเห็นของผู้ตอบในเรื่องบริการต่างๆ	121
18	ผู้ตอบมีความเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจาก กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า เรียงลำดับความสำคัญ จากมากไปหาน้อย	123
19	ข้อเสนอแนะ	125
20	การจัดสรรเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก ตามส่วนของยอดซื้อ	129
21	รายได้จากการฝากขายสินค้าของสมาชิกทั้งหมด ในแต่ละเดือน	131
22	รายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายสินค้าใน สหกรณ์	132

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาพปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังอยู่ในระยะพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มีความมั่นคง โดยมุ่งขจัดปัญหาความยากจนและพัฒนาความเป็นอยู่ของพลเมืองให้ดีขึ้น และวิธีการที่จะพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้เป็นไปในแนวทางดังกล่าวนั้น ส่วนหนึ่งย่อมต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูง โดยมุ่งปลูกฝังให้เยาวชนผู้จะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต มีความรู้ ความสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข มีลักษณะนิสัยที่พึงตนเองได้ มีความซื่อสัตย์ และเสียสละต่อส่วนรวม

การดำเนินธุรกิจแบบสหกรณ์ เป็นวิธีการหนึ่งที่มีหลักและอุดมการณ์อยู่ในพื้นฐานของการเสริมสร้างลักษณะนิสัยดังกล่าว และสามารถสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้ ดังที่พัชราภรณ์ พันธุ์รัตน์ (2526 : 1-2) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า สหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคม จากการเอาวัดเอาเปรียบของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม โดยบุคคลบางกลุ่มที่มีปัญหาเดือดร้อนดังกล่าวร่วมมือช่วยเหลือกันและกันในการแก้ปัญหา นั้น ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า สหกรณ์เป็นวิธีการที่จะช่วยยกฐานะของประชาชนให้อยู่ดีกินดี มีความร่มเย็นเป็นสุขซึ่งส่งผลถึงความมั่นคงในทางเศรษฐกิจแก่ประเทศชาติ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ระบบการศึกษาของไทย จึงให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังและเผยแพร่วิธีการสหกรณ์แก่เยาวชนในสถานศึกษา เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีศรัทธาต่องานสหกรณ์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ริเริ่มจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ให้เป็น

ส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีความรู้อย่างแท้จริง ทั้งทางด้าน ทฤษฎีและทางด้านปฏิบัติ ในภาคทฤษฎีได้แก่การส่งเสริมให้ความรู้เรื่องสหกรณ์ด้วยการจัดเอกสารเผยแพร่และบรรจุเนื้อหาเรื่องสหกรณ์ลงในวิชาสังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 ส่วนในภาคปฏิบัติก็ได้มีการจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนจากการปฏิบัติจริง

ในทานองเดียวกัน หลักสูตรประถมศึกษาปี ๒๕๒๑ ฉบับปรับปรุงแก้ไข ปี 2533 ก็ได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมวิธีการสหกรณ์ในระดับประถมศึกษาด้วยเช่นกัน โดยได้จัดหลักสูตรเกี่ยวกับสหกรณ์ไว้ในกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 และได้กล่าวถึงสหกรณ์ว่าเป็นวิชาการทางเศรษฐกิจแขนงหนึ่งที่จะช่วยเหลือและยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้นได้ด้วยวิธีการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยมิได้หวังผลกำไรแต่มีจุดมุ่งหมายหลักคือต้องการส่งเสริมให้เกิดคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขช่วยให้สมาชิกมีความสามัคคี มีน้ำใจ ชยัน ชื่อสัตย์ประหยัดเสมอภาค ยุติธรรม ฯลฯ ส่งเสริมการทำงานในวิถีทางของประชาธิปไตยเพราะสมาชิกทุกคนจะเป็นเจ้าของสหกรณ์และมีการเลือกตัวแทนเข้ามาบริหารงานสหกรณ์

หากหวังจะให้ประเทศชาติมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ประชาชนพึ่งตนเองได้ เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันวิธีการสหกรณ์จะเป็นวิธีการที่ดีมากวิธีหนึ่งที่จะส่งเสริมให้เกิดสภาพดังกล่าว การอบรมปลูกฝังหลักสหกรณ์ให้แก่เด็กนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติตั้งแต่เยาว์วัยจึงเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาจากข้อมูล ความคิดเห็นของกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และนักวิจัยมักจะเป็นผู้ศึกษาจากภายนอกสถาบันที่จัดโครงการแต่การวิจัยในลักษณะ คุณธรรมดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดดำเนินงาน สหกรณ์ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาจากข้อมูล ความคิดเห็นของกลุ่ม ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และนักวิจัยมักจะเป็นผู้ศึกษาจากภายนอกสถาบันที่จัดโครงการ แต่การวิจัยในลักษณะของการประเมินโครงการและให้ข้อมูลทั้งในด้านความคิดเห็น ความรู้ที่นักเรียนได้รับ การสังเกตกระบวนการจัดและการศึกษาประโยชน์ในเชิง เศรษฐกิจที่สมาชิกได้รับจากโครงการนั้นยังไม่ปรากฏ และจากการที่โรงเรียน สาธิตจุฬายาฯ (ฝ่ายประถม) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมงานด้านสหกรณ์ ในโรงเรียน จึงได้จัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๓๓ คือ ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2533 เป็นต้นมา โดยมุ่งให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนปฏิบัติให้ เกิดความเข้าใจในวิธีการสหกรณ์และมุ่งให้เกิดคุณธรรมดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ผู้วิจัยในฐานะที่ร่วมทำงานเป็นกรรมการสหกรณ์จึงมีความสนใจที่จะศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงานและประสิทธิผลของโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าตลอดจน ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและส่งเสริมการจัด โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าให้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ถูกต้อง เหมาะสมใน โรงเรียนสาธิตจุฬายาฯ (ฝ่ายประถม) ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินการดำเนินงานโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของ โรงเรียนสาธิตจุฬายาฯ (ฝ่ายประถม)
 - 1.1 ในด้านการจัดตั้งโครงการ
 - 1.2 การบริหารการจัดการสหกรณ์

- 1.3 การจัดบริการให้แก่สมาชิกและผู้ซื้อสินค้า
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ในด้าน
 - 2.1 ปริมาณของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
 - 2.2 ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์
 - 2.3 ความพอใจของนักเรียน ครูเจ้าหน้าที่และผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
 - 2.4 ประโยชน์อื่น ๆ ที่นักเรียนได้รับ

ขอบเขตในการวิจัย

1. การประเมินโครงการกิจกรรมสหกรณ์ครั้งนี้ จะพิจารณาการดำเนินโครงการเฉพาะในช่วงเวลาตั้งแต่ 24 ธันวาคม 2533 ถึง มกราคม 2535

1. ประชากรในการวิจัยนี้มี 3 กลุ่มคือ

2.1 นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

2.1.1 นักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์

2.1.2 นักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์

2.2 อาจารย์และเจ้าหน้าที่ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

2.2.1 อาจารย์ที่สอน ส.ป.ช. สังคมและเป็นกรรมการ

ดำเนินงานสหกรณ์ ด้วย

2.2.2 อาจารย์ที่สอน ส.ป.ช. สังคมแต่ไม่ได้เป็นกรรมการ
ดำเนินงานสหกรณ์

2.2.3 อาจารย์ที่ไม่สอน ส.ป.ช. สังคม แต่เป็นกรรมการ
สหกรณ์

2.2.3 เจ้าหน้าที่ของโรงเรียน

2.3 ผู้ปกครองนักเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา คือ

3.1 การดำเนินงานของโครงการจะพิจารณาในด้านต่อไปนี้คือ

3.1.1 การจัดตั้งโครงการ

3.1.2 การบริหารโครงการ

3.1.3 การให้บริการแก่สมาชิกและผู้ซื้อสินค้า

3.2 ประสิทธิภาพของโครงการ ครอบคลุมถึง

3.2.1 ปริมาณของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมของโครงการฯ

3.2.2 ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์

3.2.3 ความพอใจของนักเรียน อาจารย์ และผู้ปกครอง เกี่ยว

กับโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าฯ

3.2.4 ประโยชน์อื่น ๆ ที่นักเรียนได้รับจากโครงการฯ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ (ฝ่ายประถม)

หมายถึง โครงการที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ (ฝ่ายประถม) จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ 24

ธันวาคม 2533 ถึง มกราคม 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ส่งเสริมเป้าหมายของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษาปี พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
2. ส่งเสริมความรู้ ทักษะในการเรียนรู้ระบบสหกรณ์โดยวิธีปฏิบัติจริง
3. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยอาศัยวิธีการสหกรณ์
4. ส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกโดยวิธีร่วมกันดำเนินการ เพื่อประโยชน์ในการจัดหาสิ่งของมาจำหน่าย ให้บริการสมาชิกที่มีความต้องการ จำหน่ายผลผลิตของตนเอง แนะนำส่งเสริมและอบรมสมาชิกให้มีความรู้ด้านสหกรณ์ และส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการประหยัดทรัพย์ การช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
5. ร่วมมือกับกิจกรรมสหกรณ์ของสถานศึกษาและสถาบันที่เกี่ยวข้อง ใน อันที่จะ เกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ประสิทธิผลของโครงการ หมายถึงผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ซึ่งจะครอบคลุมถึง

1. ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ
2. ความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียน อาจารย์และผู้ปกครอง เกี่ยวกับโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในด้านต่าง ๆ เช่น การดำเนินงาน การให้บริการ ประโยชน์ที่ได้รับ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ

คณะกรรมการดำเนินการโครงการกิจกรรมสหกรณ์ หมายถึง ครู และเจ้าหน้าที่โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ที่ได้รับการเลือกตั้งจากครู

และเจ้าหน้าที่ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ร้านค้า ให้เป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินกิจการสหกรณ์ร้านค้า
ของโรงเรียนตามหลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

คณะกรรมการดำเนินกิจการสหกรณ์ฝ่ายนักเรียน หมายถึง นักเรียน
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ฯ (ฝ่ายประถม) จำนวน 12 คน ที่ได้รับการเลือกตั้งจากนักเรียน
ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ให้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจการสหกรณ์ร้านค้าร่วมกับ
คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ฝ่ายครูเจ้าหน้าที่

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและประสิทธิผลของโครงการว่า
เป็นไปตามวัตถุประสงค์
2. ได้แนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน
สาธิตจุฬาลงกรณ์ฯ (ฝ่ายประถม) ให้เป็นกิจการสหกรณ์ร้านค้าที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นใน
โอกาสต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานวิจัยและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยได้เสนอผล
การศึกษาตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความหมายของสหกรณ์
2. หลักและอุดมการณ์สหกรณ์
3. ประวัติของการสหกรณ์
4. การจัดตั้งสหกรณ์ในประเทศไทย
5. ประเภทของสหกรณ์
6. สหกรณ์ร้านค้าหรือสหกรณ์ผู้บริโภค
7. สหกรณ์ในสถานศึกษา
8. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในระดับประถมศึกษาในประเทศไทย
9. ปัญหาของสหกรณ์
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกประเทศ

ความหมายของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2525:3-5) ได้รวบรวม ความหมายของสหกรณ์
จากแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญไว้ดังนี้

1. สหกรณ์เป็นที่รวมคน ตั้งขึ้นตามหลักแห่งความเสมอภาค
ไม่จำกัดจำนวนสมาชิก และเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะดำเนิน
งานตามหลักเศรษฐกิจ เพื่อส่งเสริมฐานะทางการเงิน
และการดำเนินอาชีพของสมาชิก ด้วยวิธีช่วยเหลือตน
เองตามลำพังหรือช่วยตนเองด้วยความสนับสนุนของรัฐบาล
โดยมีข้อแม้ว่าผลกำไรจากประโยชน์การกระทำร่วมกัน

จะต้องแบ่งตามส่วนของงานที่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ กระทำ

มิใช่แบ่งตามส่วนแบ่งแห่งเงินทุน

(แฮนซ์ เยบฮาร์ด อ้างถึงในกรมส่งเสริมสหกรณ์ 2525:3)

2. สมาคมสหกรณ์ก็คือ ชุมนุมชน ซึ่งร่วมงานกันโดยใจสมัคร และโดยยึดวิธีการประชาธิปไตยเป็นหลัก เพื่อเสนอสิ่งของและการรับใช้ให้แก่สมาชิก เพื่อจะหาทุนให้สมาชิกหรือเพื่อรวมวัตถุประสงค์ทั้งปวงให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และในขณะเดียวกันนั้นเพื่อเฉลี่ยผลได้ตามวิธีซึ่งสมาชิกได้ตกลงกันว่าเป็นวิธีที่ยุติธรรมสำหรับแต่ละคนและคนทั้งหมด

(เปอร์รี เรดเฟอร์น อ้างถึงในกรมส่งเสริมสหกรณ์ 2525:4)

4. กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ทรงแปลบทนิยามของฮิวเบิร์ต คัลเอิร์ต ไว้ว่าสหกรณ์เป็นวิธีการรูปหนึ่งซึ่งบุคคลหลายคนเข้ารวมกันโดยความสมัครใจของตนเองในฐานะที่เป็นมนุษย์ โดยความมีสิทธิเสมอหน้ากันหมด เพื่อบำรุงตนให้เกิดความจำเริญในทางทรัพย์สิน

(กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ อ้างถึงในกรมส่งเสริมสหกรณ์ 2525:4-5)

สหกรณ์ในความหมายของกรมส่งเสริมสหกรณ์(2526:บทนำ) คือ

"องค์การหนึ่งที่มีกลุ่มบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ร่วมกันจัดตั้งโดยวิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพอย่างเดียวกัน โดยวิธีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักและวิธีการสหกรณ์ โดยมีได้หวังผลกำไร"

ส่วนสุภชัย มณีสไพบูลย์ (2515:6) กล่าวถึงสหกรณ์ว่าเป็นการดำเนินการที่ต่างกับธุรกิจเอกชน สหกรณ์จึงไม่มุ่งหวังที่จะสร้างสมกำไรแต่ต้องการที่จะให้

บริการกับสมาชิกและสังคมส่วนรวม อาจกล่าวได้ว่าสหกรณ์เป็นสถาบันของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน"

สวีสต์ เอกทอร์ (2507:6-7) มีแนวคิดว่าสหกรณ์เป็นการแก้ปัญหาของ

บุคคลที่อึดคึดขัดสนและอ่อนกำลังในทางเศรษฐกิจเหล่านั้น ดำเนินการโดยการรวมทุนและกำลังกันด้วยความสมัครใจ ตั้งเป็นสมาคมเพื่อร่วมมือกันประกอบกิจการของตน และมีความมุ่งหมายมิใช่เพื่อแสวงหากำไร แต่เพื่อตัดคนกลางอันไม่จำเป็นออกไปเสียให้สมาชิกทุกคน มีความเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่ถือกำลังทรัพย์เป็นใหญ่ และผลที่เกิดขึ้นก็นำมาแบ่งกันโดยวิธีที่เที่ยงธรรมในระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการนั้น โดยวิธีการนี้ถือหลักความร่วมมือแทนที่จะแข่งขัน (Competition) กัน จึงได้ชื่อว่าเป็นการสหกรณ์ (Co-operation) ที่นับวันจะมีความสำคัญยิ่งขึ้นทุกทีในโลก เศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันนี้ เพราะว่าวิธีนี้มุ่งจะให้ทุกคนช่วยตัวเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (self-help และ mutual help) ในอันที่จะขจัดความยากจนคนแค่น (poor relief) และส่งเสริมการอยู่ดีกินดี (better living). ความหมายของสหกรณ์อีกแนวคิดหนึ่งก็คือสหกรณ์ในแง่ของสถาบันเป็นองค์การทางธุรกิจที่ถาวรองค์การหนึ่งซึ่งตั้งขึ้นและรักษาไว้โดยสมาชิกเพื่อเป็นการรวมกันด้วยการทำ

งานซึ่งเรียกว่าการลงทุนของสหกรณ์ สหกรณ์ทำหน้าที่เหมือน
หน่วยงานทาง เศรษฐกิจอื่นที่เสนอบริการทางการเงิน และ
การค้าหรือผลผลิตทางการเกษตร หัตถกรรม หรืออุตสาหกรรม
ความสัมพันธ์กันด้วยบริการพิเศษเป็นสิ่งที่ได้รับการคาดหวัง ให้
บังเกิดขึ้นระหว่างการลงทุนของสหกรณ์กับสมาชิกของสหกรณ์
ทั้งนี้ก็เพื่อความอยู่ดีกินดีของสมาชิก (Turto Turtiainen and
J. D. Von Pischke 1988 : 5-6)

แนวคิดจากที่ประมวลมาต่างก็ให้ความหมายของสหกรณ์ที่ใกล้เคียงกัน
แต่ก็มีการเน้นประเด็นสำคัญต่างกัน เช่น แชนซ์กับฮิวเบอร์ตเน้นเรื่องสหกรณ์
เป็นการรวมคน โดยฮิวเบอร์ตนั้นให้ความสำคัญเรื่องความเป็นมนุษย์มากกว่า
เรื่องทุน แชนซ์กับสวัสดีกล่าวสอดคล้องกันในเรื่องการช่วยตนเองและการแบ่ง
กำไรตามส่วนของงานไม่ใช้ทุน

ทั้งเบอร์รี่ สวัสดี Turtiainen และ Pischke กล่าวว่าสหกรณ์
เป็นที่รวมงานของสมาชิก และเบอร์รี่ ฮิวเบอร์ตและสวัสดีกล่าวถึงลักษณะการ
มารวมกันของสหกรณ์ ว่ามาด้วยความสมัครใจ

ส่วนกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้ความสำคัญเรื่องที่ว่าสหกรณ์นั้นเกิดขึ้น
จากความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก สหกรณ์มุ่งช่วยเหลือซึ่งกัน
และกันและไม่มุ่งหวังในเรื่องผลกำไร ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นกล่าวตรงกันกับความเห็น
ของสวัสดี ส่วนในประเด็นหลังสุดช่วยกับกรมส่งเสริมสหกรณ์เห็นสอดคล้องด้วยกัน

ส่วนในประเด็นที่กล่าวถึงการส่งเสริมความอยู่ดีกินดีของสมาชิกนั้นทั้ง
สวัสดี Turtiainen และ Pischke เห็นพ้องกัน

ในประเด็นของลักษณะความเป็นประชาธิปไตยของสหกรณ์นั้นแทบทุก
ท่านได้เห็นคล้อยต่องัน โดยเน้นชี้กล่าวถึงการให้ความเสมอภาคแก่สมาชิก
เบอร์ชี้กล่าวถึงความสมัครใจในการมาร่วมงานกันของสมาชิกและการแบ่งกำไร
โดยยุติธรรม ฮิวเบอร์ตจะกล่าวถึงเรื่องสิทธิเท่าเทียมกันของสมาชิกและการคำนึง
ถึงความเป็นมนุษย์ ส่วนสูกชัยกล่าวว่าสหกรณ์เป็นของประชาชน โดยประชาชนและ
เพื่อประชาชน และทั้งหมดนั้นก็คือลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยทั้งสิ้น
ในความเห็นของคณะผู้วิจัย ความหมายโดยสรุปของสหกรณ์ก็คือองค์การหรือสมาคม
หรือชุมนุมชน ที่เกิดจากการรวมตัวของบุคคลที่ได้รับความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจ
มาร่วมทุนร่วมงานกันเพื่อช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกจะได้รับ
ความช่วยเหลือในรูปของการบริการหรือในเรื่องทรัพย์สิน ทั้งนี้ผลกำไรที่ได้จาก
การทำงานร่วมกันต้องนำมาแบ่งกันด้วยความยุติธรรมและเสมอภาคตามส่วนที่สมาชิก
ได้ทำงานกับสหกรณ์ จุดหมายสำคัญของสหกรณ์ก็คือ ความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิก
มากกว่าการมุ่งสะสมกำไรและกระบวนการของสหกรณ์นั้น ดำเนินไปตามหลักการ
แห่งประชาธิปไตยที่คำนึงถึงความเป็นมนุษย์มากกว่าการคำนึงถึงเรื่องเงินทุนหรือ
ผลกำไร

หลักและอุดมการณ์ของสหกรณ์

จากความหมายของสหกรณ์ที่กล่าวมา จะเห็นว่าสหกรณ์ทำงานอย่างมี
หลักการและอุดมการณ์ที่เด่นชัดจากหน่วยงาน ทางเศรษฐกิจลักษณะอื่น อุดมการณ์
สำคัญ ๆ ของสหกรณ์มีหลายประการ คือ

1. การช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. การอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่สมาชิก
3. การไม่แสวงหากำไร

4. การไม่กีดกันบุคคลภายนอก
5. การดำเนินงานตามหลักประชาธิปไตย
6. การส่งเสริมการศึกษา

(กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2525 : 22)

ในเรื่องหลักการของสหกรณ์นั้น มีผู้รู้ได้ให้แนวคิดไว้ต่างๆ กันเช่น

กรมสหกรณ์(2484:9-20) ได้แสดงความคิดเห็นว่าหลักสหกรณ์เป็นไปใน

แนวเดียวกันกับหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยจำแนกเปรียบเทียบไว้

4 ประการ คือ

1. สหกรณ์มุ่งถึงการรวมคนเป็นสำคัญ ในฐานะที่เป็นมนุษย์ธรรมดา
เท่านั้น
2. ความเสมอหน้ากันหมดไม่ว่าจะเป็นคนที่มั่งมีหรือยากจน หญิงหรือ
ชาย ชชาติใด ศาสนาใด
3. หลักความสมัครใจ ผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกต้องเข้าด้วยความเต็ม
ใจของตนเอง
4. สหกรณ์ทำการเพื่อประโยชน์แก่สหกรณ์เองเท่านั้น บุคคลผู้ใด
ต้องการความช่วยเหลือจากสหกรณ์ บุคคลนั้นต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์
เสียก่อน

นอกจากหลักสำคัญ 4 ข้อนี้แล้ว ยังมีหลักอีกบางประการคือความซื่อสัตย์
ของสมาชิก การช่วยกัน ช่วยตนเอง ยิ่งสำหรับร้านสหกรณ์ด้วยแล้ว ความภักดี
ของสมาชิกต่อร้านสหกรณ์ของตนยิ่งสำคัญมาก สมาชิกต้องซื้อของที่ตนต้องการจาก
ร้านที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ถ้าหากร้านสหกรณ์ของตนมีสินค้าชนิดนั้นอยู่แล้ว หลักสหกรณ์อีก

ข้อหนึ่งคือ สหกรณ์ไม่ข้องแวะกับการศาสนาและการเมือง งานสหกรณ์พัวพันอยู่กับสถานะทางเศรษฐกิจและทางสังคมเพื่อยังประโยชน์ให้แก่มวลชนที่เข้ามารวมกันเป็นสหกรณ์เท่านั้น สหกรณ์เป็นการดำเนินเศรษฐกิจตามสายกลางระหว่างลัทธิปัจเจกภาพ (Individualism) ซึ่งเป็นลัทธิที่บุคคลมีอิสระอย่างไม่มีข้อขัดแย้งกับลัทธิมหาชนภาพ (Collectivism) อันเป็นการดำเนินการเพื่อส่วนรวมของสังคมอย่างเดี่ยว

ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2509 มีการประชุมองค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ ครั้งที่ 23 ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ที่ประชุมได้ตกลงให้กำหนดหลักสหกรณ์ทั่วไปขึ้นใหม่ เพื่อให้ใช้กับสหกรณ์ทุกประเภท โดยถือเป็นหลักสากลจนถึงปัจจุบันมี 6 ข้อ คือ

1. การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ และไม่กีดกันการเข้าเป็นสมาชิก
2. การควบคุมตามหลักประชาธิปไตยและการดำเนินการเป็นอิสระ
3. การจำกัดอัตราเงินปันผลตามหุ้น เพียงไม่เกินอัตราดอกเบี้ย
4. การจัดสรรรายได้สุทธิ (กำไร) เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและความเป็นธรรมในหมู่สมาชิก

5. การส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์

6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ทั้งบาง

(กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2526 :10-11)

จากหลักสหกรณ์สากลทั้ง 6 ประการ ขององค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศดังกล่าว ทองโรจน์ อ่อนจันทร์ (2521:169-174) ได้อธิบายความหมายโดยสรุปไว้ดังนี้

ข้อ 1 การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจและการไม่กีดกันการเข้าเป็นสมาชิกหมายความว่า ต้องถือหลักว่าสมาชิกยอมผูกพันและปฏิบัติตามข้อบังคับหรือระเบียบแบบแผนของสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ จะ เป็นไปโดยการบังคับข่มขู่หรือบีบบังคับไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้สมาชิกก็ย่อมมีความจงรักภักดีต่อสหกรณ์ของตนเองตลอดไป เมื่อสมาชิกมีเสรีภาพในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกก็ย่อมจะมีเสรีภาพในการลาออก แต่ก็มีเงื่อนไขบางประการ เช่น สมาชิกที่มีหนี้สินติดพันอยู่กับสหกรณ์ ต้องชำระหนี้สินหมดก่อน สหกรณ์จึงจะยินยอมให้ลาออกได้ ส่วนการไม่กีดกันการเข้าเป็นสมาชิกนั้นหมายความว่าสหกรณ์เป็น "สมาคมเปิด" ไม่สงวนไว้เพื่อผลประโยชน์ของใครโดยเฉพาะ สหกรณ์จึงไม่กำหนดจำนวนหุ้นไว้ตายตัวเหมือนกิจการอย่างบริษัทจำกัด สหกรณ์จึงรับสมาชิกได้เสมอไม่จำกัดจำนวน เช่น ร้านสหกรณ์ เป็นต้น

ข้อ 2 การควบคุมตามหลักประชาธิปไตยและการดำเนินการโดยอิสระ การควบคุมตามหลักประชาธิปไตยหมายความว่า สหกรณ์กำหนดให้สมาชิกมีสิทธิเสมอภาคกันโดยสมาชิกมีสิทธิออกเสียงและลงคะแนนในการบริหารงานสหกรณ์ได้ 1 คน ต่อ 1 เสียง โดยไม่คำนึงถึงจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือซึ่งถ้าจะพิจารณาในแง่ของความต้องการอันเป็นสามัญ (common need) ก็ย่อมถือว่า สมาชิกสหกรณ์ทุก ๆ คนมีความเดือดร้อนหรือมีความต้องการเหมือน ๆ กัน ก็ยังมีความจำเป็นที่สมาชิกสหกรณ์ทุก ๆ คนต้องมีสิทธิมีเสียงในการบริหารงานสหกรณ์เท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงจำนวนหุ้น เพราะการลงทุนมากไม่ได้หมายความว่าผู้นั้นเดือดร้อนมากหรือลงทุนน้อยผู้นั้นเดือดร้อนน้อย นอกจากนี้สหกรณ์ยังหาวิธีป้องกันการครอบงำสหกรณ์ด้วยการลงทุน โดยกำหนดว่าผู้ที่จะเป็นสมาชิกในสหกรณ์จำกัดแต่ละคนต้องถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดของสหกรณ์ ดังนั้นหากสมาชิกผู้นั้นชู้ว่าจะลาออกแล้วถอนหุ้นคืน สหกรณ์ก็ไม่หวาดหวั่นเป็นต้น ส่วนการ

ดำเนินงานโดยอิสระหมายความว่า สหกรณ์เป็นขบวนการทางเศรษฐกิจของประชาชน
ทางบ้านเมืองจะมาเกี่ยวข้องก็ด้วยการให้ความสนับสนุน โดยการออกกฎหมายรับ
รองและคุ้มครองให้เท่านั้น ไม่ใช่สอดแทรกหรือบงการสหกรณ์โดยตรงหรือ
ทางอ้อม

ข้อ 3 การจำกัดผลตอบแทนสำหรับทุนเรือนหุ้นไม่เกินอัตราดอกเบี้ย
อันจำกัดหมายความว่า ผู้ถือหุ้นควรได้รับผลตอบแทนต่อค่าเสียโอกาส (opportu -
nity cost) ของการลงทุนในจำนวนอันจำกัดจำนวนหนึ่งเท่านั้น ผลตอบแทนที่ได้
เกินไปจากนั้น ควรเฉลี่ยคืนให้ผู้ที่มีส่วนก่อให้เกิดกำไรนั้นๆ เช่น ค่าแรงงาน
ตลอดจนผู้บริโภคนที่จ่ายค่าสินค้าและบริการให้แก่การลงทุนนั้นเกินกว่าความจำเป็น
เป็นต้น แม้สหกรณ์จะให้ความสำคัญกับบทบาทของคน มากกว่าบทบาทของทุนก็ตามแต่
สหกรณ์ไม่ปฏิเสธความสำคัญของทุนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งของการผลิต สหกรณ์จึง
กำหนดดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ในอัตราอันยุติธรรม พ.ร.บ. สหกรณ์ของไทย พ.ศ.
2511 จึงกำหนดให้จ่ายเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับไม่เกิน
ร้อยละ 8 การจำกัดผลตอบแทนสำหรับทุนเรือนหุ้นนี้จะเป็นผลผลักดันให้สมาชิกมีบท
บาทที่จะมาดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์มากขึ้น อย่างน้อยที่สุดก็เพื่อหวังเงินปันผลอันพึงจะ
เกิดขึ้นตามสัดส่วนของธุรกิจที่ตนกระทำกับสหกรณ์ มิใช่ตามมูลค่าหุ้นเหมือนอย่างห้าง
หุ้นส่วนหรือบริษัท

ข้อ 4 การจัดสรรรายได้สุทธิ(กำไร) เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและ
เพื่อความเป็นธรรมในหมู่สมาชิก เนื่องจากสหกรณ์มีมติว่า "ไม่ดำเนินการเพื่อค้า
กำไร" แต่ต้องการให้บริการแก่สมาชิกให้ดีที่สุด และยุติธรรมที่สุดเท่านั้น โดย
พยายามบริการสมาชิกแก่ต้นทุน แต่กำไรหรือส่วนเกินต้องคืนแก่สมาชิกไปตามส่วน
การจัดสรรกำไรมีหลักใหญ่ 3 ประการคือ 1) กันไว้เพื่อพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์

2) กันไว้เพื่อจัดบริการเพื่อสังคมโดยส่วนรวมและ 3) กันไว้เฉลี่ยคืนแก่สมาชิกตามส่วนแห่งธุรกิจที่สมาชิกกระทำกับสหกรณ์

5. การส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์ เพื่อสร้างสติปัญญาในการประกอบการของสหกรณ์ให้เจริญรุดหน้า การให้การศึกษแก่สมาชิกหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สหกรณ์ นอกจากช่วยสร้างสรรค์ทัศนคติหรืออุดมการณ์เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและความรับผิดชอบในหมู่คณะแล้วยังเป็นการเอื้ออำนวยให้สมาชิกมีความรอบรู้ในวิทยาการเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจสหกรณ์ อย่างน้อยก็ให้ทัดเทียมกับพ่อค้าคนกลางเพื่อไม่ให้สหกรณ์ถูกเอาเปรียบง่าย ๆ

6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ทั้งปวง เนื่องจากสหกรณ์แต่ละแห่งจะดำเนินงานโดดเดี่ยวตามลำพังไม่ได้ ถึงได้ก็ไม่เจริญก้าวหน้าจึงต้องดำเนินงานเป็นกระบวนการสนับสนุนเกื้อกูลกันตลอดเวลาและต่อเนื่องจากระดับต่ำสุด ได้แก่สหกรณ์ท้องถิ่น ชุมนุมสหกรณ์ระดับจังหวัดหรือระดับชาติ นอกจากนี้ชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติยังได้รวมตัวกันเป็นองค์การสัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ หรือ I.C.A. อันเป็นองค์การระดับระหว่างชาติ เท่ากับเป็นแหล่งกลางของสหกรณ์ทุกประเภททั่วโลก

พ.ศ. 2527 ปีญา หิรัญศรี (2527: 57) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการจัดการงานสหกรณ์ว่ามีหลักสำคัญอยู่ที่หลักการของความร่วมมือ (principle of cooperative) ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการสหกรณ์ หลักการของความร่วมมือสามารถที่จะทำได้โดย

1. ให้ประชาธิปไตยแก่สมาชิกในการควบคุมงานสหกรณ์
2. บริการแก่สมาชิกในการควบคุมงานสหกรณ์
3. จำกัดผลของกำไรที่จะกลับมา คือ ไม่มุ่งผลกำไรมากนักเอง

และปี พ.ศ. 2529 โสรัจ แสนศิริพันธ์ (2529:17) ได้กล่าวถึง
หลักสหกรณ์ไว้โดยสรุป คือ

1. หลักชั้นมูลฐาน จะรับสมาชิก คอยคุมหลักประชาธิปไตย การจ่าย
ดอกเบียให้ทุนเรือนหุ้นในอัตราจำกัด การแบ่งส่วนเกินตามส่วนอดหนุน
2. หลักมัธยการ ได้แก่เป็นกลางทางการเมือง และศาสนา การค้า
ด้วยเงินสด การส่งเสริมการศึกษา

หลักสหกรณ์ดังกล่าว มีแนวคิดสำคัญสอดคล้องกันหมดในเรื่องของหลัก
ประชาธิปไตย ที่น่าสังเกตคือ จากหนังสือสหกรณ์ของกรมสหกรณ์จะเน้นเรื่อง
ประชาธิปไตยค่อนข้างมาก ซึ่งคณะผู้วิจัยเห็นว่าคงเป็นเพราะสมัยนั้นเป็นสมัยของ
การตื่นตัวเรื่องประชาธิปไตยเนื่องจากประเทศไทยเพิ่งเปลี่ยนแปลงการปกครองจาก
ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาได้เพียง 9 ปี หลังจาก พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา
และจากหนังสือเล่มดังกล่าวเท่านั้นที่เน้นประเด็นหลักสหกรณ์ ในเรื่อง
ของความซื่อสัตย์สุจริตความภักดีต่อสหกรณ์ ส่วนเรื่องหลักการช่วยตนเองและช่วย
เหลือซึ่งกันและกันนั้นเห็นตรงกับแนวคิดของกรมส่งเสริมสหกรณ์

ประเด็นการส่งเสริมการศึกษาแก่สมาชิกนั้นมีความเห็นพ้องกันถึง 4
แหล่ง คือ จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ จากที่ประชุมองค์การสัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่าง
ประเทศครั้งที่ 23 ซึ่งอ้างจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ จากทองโรจน์ อ่อนจันทร์ และ
จากหนังสือสหกรณ์

สำหรับหลักการอำนวยการประโยชน์แก่สมาชิกนั้น กรมส่งเสริมสหกรณ์ และ
หนังสือสหกรณ์ ต่างระบุไว้ชัดเจน นอกนั้นแหล่งอื่นจะระบุในรายละเอียดคือ โสรัจ
กล่าวถึงในแง่การจ่ายดอกเบีย การแบ่งส่วนเกินแก่สมาชิก ส่วนที่ประชุมองค์การ
สัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศครั้งที่ 23 ซึ่งอ้างจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ กับ

ปัญหาได้กล่าวในแง่การจ่ายเงินปันผล การจัดสรรกำไรแก่สมาชิก ซึ่งทั้งหมดต่างก็
เป็นเรื่องของหลักการอำนวยการประโยชน์แก่สมาชิกทั้งสิ้น

ประวัติของการสหกรณ์

วิธีการสหกรณ์มีขึ้นในโลกครั้งแรกเนื่องจากในคริสต์ศตวรรษที่ 18-19
ได้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้นในประเทศต่าง ๆ ในยุโรป ทำให้มีการใช้
เครื่องจักรแทนแรงงานคน เกิดปัญหาการว่างงานและ เศรษฐกิจตกต่ำโดยทั่วไป
บุคคลที่ทุนน้อยต้องเลิกกิจการ นายทุนก็แสวงหากำไรโดยเอาเปรียบคนงาน นัก
ปฏิรูปสังคมจึงคิดหาทางปลดเปลื้องความทุกข์ของกรรมกรด้วยวิธี "สหกรณ์" ขึ้น
ผู้ให้กำเนิดการสหกรณ์ คือ โรเบิร์ต โอเวน ชาวอังกฤษ เขาได้แนะนำให้
กรรมกรรวมตัวกันเข้าในรูป "ชมรมสหกรณ์" โดยให้ชมรมผลิตสิ่งบริโภคร่วมกัน
ขึ้น เลี้ยงตัวได้โดยไม่ต้องเกี่ยวข้องกับใคร สมาชิกของชมรมจึงเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้
บริโภค เป็นวิธีการเศรษฐกิจแบบใหม่ที่เข้าแทนระบบแข่งขันเพื่อวัตถุประสงค์ทุกอย่าง
ด้วย

อีกท่านหนึ่งคือนายแพทย์วิลเลียม คิง แห่งเมืองโบรตัน ประเทศอังกฤษ
เขาชี้แจงให้คนงานรวมทุนเข้าคนละเล็กคนละน้อยตั้ง "สมาคมการค้า" ในรูปของ
สหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2370 เป็นรูปร้านสหกรณ์จำหน่ายสินค้า

สหกรณ์สมาคมแห่งแรกที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จเป็นแบบฉบับในโลก
ก็คือ ร้านสหกรณ์แห่งเมืองรอชเดล ประเทศอังกฤษ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2387
โดยกรรมกรช่างทอผ้าจำนวนหนึ่งที่มีรายได้น้อยได้รับคำสอนและความคิดเห็นจาก
โรเบิร์ต โอเวน ให้รวมกันเป็นรูป "สหกรณ์" เพื่อช่วยกันและช่วยเหลือตัวเอง
จัดตั้งร้านค้าเครื่องอุปโภค บริโภคร้านเล็ก ๆ ขึ้น นำเงินทุนไปซื้อสิ่งของจำเป็น
ในราคาถูกส่งมาจากนายช่างสมาชิกโดยสมาชิกต่างช่วยกันปฏิบัติกิจการของร้าน

ส่วนกำเนิดสหกรณ์ที่ช่วยสมาชิกให้กู้ยืมเงินไปทำทุนหรือสหกรณ์สินเชื่อ
เกิดจากเมื่อราว พ.ศ. 2393 นายเฮอรัมัน ชูลซ์ ชาวเยอรมันก็ได้จัดตั้งสหกรณ์
ประเภทหาทุนขึ้นในหมู่ช่างฝีมือและพ่อค้าขนาดเล็กแห่งเมืองเดลิตซ์ และ พ.ศ.
2405 นายฟรีดริค วิลเฮล์ม ไรฟไฟเชิน ชาวเยอรมันก็ได้จัดตั้งสหกรณ์ประเภท
หาทุนขึ้นในหมู่ชาวชนบทซึ่งเป็นกสิกร สหกรณ์ที่กล่าวทั้งสองจัดตั้งขึ้นนี้มีภายหลัง
ร้านสหกรณ์รอสเดิล เนื่องจากคงได้ศึกษาลักษณะวิชาการทั่วไป จากนักสหกรณ์
ชาวอังกฤษผู้มีความวิริเริ่มและประสบการณ์มาก่อน

(กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2526 : 1-7)

การจัดตั้งสหกรณ์ในประเทศไทย

นับแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นต้นมา ประเทศไทยเริ่มมีการติดต่อค้า
ขายกับต่างประเทศมากขึ้น ระบบเศรษฐกิจของชนบทค่อย ๆ เปลี่ยนจากเศรษฐกิจ
เพื่อเลี้ยงตัวเองมาสู่ระบบเศรษฐกิจเพื่อการค้า ความต้องการหาเงินทุนมาขยายการ
ผลิตและการครองชีพจึงสำเร็จมากขึ้น ชาวนาที่ไม่มีทุนของตัวเองจึงต้องกู้จากพ่อค้า
คหบดี โอกาสเป็นหนี้สูงขึ้นจนทนไม่ไหวหลุดไปสู่เจ้าหนี้ยิ่งมีอยู่ทั่วไป

รัฐบาลโดยกระทรวงพระคลังมหาสมบัติได้เชิญเซอร์เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์
หัวหน้าธนาคารแห่งมิราส อินเดียน เข้ามาใน พ.ศ. 2457 เพื่อหาช่องทางช่วยชาวนา
ท่านได้แนะนำให้ตั้ง "ธนาคารให้กู้ยืมแห่งชาติ" ดำเนินการให้เงินกู้แก่ราษฎรโดยมี
ที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นประกัน ส่วนการควบคุมเงินกู้และการเรียกเก็บเงินกู้ ท่านได้
แนะนำให้จัดตั้งสมาคมที่เรียกว่า "สหกรณ์ ขึ้นเพื่อช่วยเหลือชาวชนบท จึงกล่าวได้ว่า
ประเทศไทยริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๕๗ แต่ก็ยังมีได้ดำเนินการอย่างไร

ต่อมาพระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ในฐานะทรงเป็นอธิบดี
กรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์พระองค์แรก ได้ทรงเป็นผู้ริเริ่มการสหกรณ์โดยเลือก

สหกรณ์แบบโรพไฟเซิน เพื่ออุปถัมภ์คนจนผู้ประกอบกิจกรรมย่อย ๆ ว่าเป็นชนิดที่
เหมาะที่สุดในประเทศไทย จึงนับว่าพระองค์ทรงเป็นพระบิดาแห่งการสหกรณ์
ของไทย

สหกรณ์แห่งแรกของไทยจึง เริ่มจัดตั้งขึ้นที่จังหวัดพิษณุโลกที่ชื่อว่า
"สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้" ได้รับการจดทะเบียนเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2459
ถือว่าเป็นการเริ่มต้นแห่งการสหกรณ์ในประเทศไทยอย่างแท้จริง

(กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2525 : 60-62)

เมื่อวิเคราะห์ถึงกำเนิดการสหกรณ์แล้ว จะเห็นได้ว่าเกิดจากปัญหา
ความเดือดร้อนของกลุ่มผู้ด้อยฐานะทาง เศรษฐกิจในสังคมโดยการได้รับความเอา
เปรียบจากกลุ่มนายทุนและพ่อค้าคนกลาง ในที่สุดเพื่อให้กลุ่มผู้ได้รับการเอาเปรียบ
เหล่านั้นมีพลังการต่อรอง จึงต้องรวมกลุ่มกันช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและ
กันเพื่อความอยู่รอด สมาชิกของกลุ่มจะรวมทุน รวมแรง รวมใจกันเป็นทั้งผู้ผลิตและ
ผู้บริโภคนเพื่อตัดปัญหา คนกลาง ออกไปให้มากที่สุดนั่นเอง

ในทางด้านประวัติศาสตร์ พบว่าร้านสหกรณ์รอชเดล ที่อังกฤษ ก่อเกิด
เมื่อ พ.ศ. 2387 โดยมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่ก่อนพ.ศ. 2370 ในขณะที่ประเทศไทย
เริ่มมีสหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้ที่พิษณุโลกเมื่อ พ.ศ. 2459 ซึ่งห่างกัน 72 ปี
โดยได้รับแบบอย่างมาจากอังกฤษ ซึ่งนาระบบนี้มาเผยแพร่ในประเทศไทยอาณานิคม คือ
อินเดียซึ่งประชากรส่วนใหญ่อยังด้อยฐานะทาง เศรษฐกิจ

อีกประการหนึ่งสหกรณ์ในไทยเกิดขึ้นโดยรัฐบาลเป็นผู้เริ่มต้นไม่ได้เกิดขึ้น
เองจากการรวมตัวของผู้มีปัญหาความเดือดร้อนทาง เศรษฐกิจแบบอังกฤษและกลุ่มผู้
เดือดร้อนทาง เศรษฐกิจของไทยจะเป็นกลุ่มเกษตรกรรายย่อยได้แก่ ชาวนาที่
ขาดทุนและไม่มีที่นาของตนเองจึงมีหนี้สิน สหกรณ์แห่งแรกของไทยจึง เป็นแบบสหกรณ์

หาทุนแบบโรฟไฟเซิน ในขณะที่ของอังกฤษกำเนิดร้านสหกรณ์หรือสหกรณ์ผู้บริโภคนั้นมาก่อนเป็นครั้งแรก เพราะสหกรณ์อังกฤษเกิดจากปัญหากรรมกรถูกเอาเปรียบจากนายทุนและคนกลาง ได้รับความเดือดร้อนเรื่องเครื่องอุปโภคบริโภค จึงต้องตั้งสหกรณ์ร้านค้าของตนเอง

ประเภทของสหกรณ์

ปัจจุบันประเทศไทย มีสหกรณ์อยู่ 6 ประเภทด้วยกันตามกฎหมายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์คือ

1. สหกรณ์การเกษตร มีหน้าที่จัดหาและให้บริการแก่สมาชิกในด้านการผลิตทางการเกษตร
2. สหกรณ์ประมง จัดตั้งขึ้นสำหรับส่งเสริมการประกอบอาชีพด้านการประมง
3. สหกรณ์นิคม ดำเนินการจัดหาที่ดิน เพื่อเกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีแต่ไม่เพียงพอ และดำเนินธุรกิจด้านอื่น ๆ เหมือนสหกรณ์การเกษตรทั่ว ๆ ไป อีกด้วย
4. สหกรณ์ร้านค้า เป็นสหกรณ์การซื้อของผู้บริโภค มักตั้งอยู่ในเมืองใหญ่ที่มีประชากรหนาแน่น จัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่สมาชิก
5. สหกรณ์บริการ จัดในกลุ่มประชากรที่มีอาชีพให้บริการแก่สาธารณชนต่าง ๆ เช่น สหกรณ์ขับรถรับจ้าง สหกรณ์บริการไฟฟ้า ประปา เคนสถาน เป็นต้น
6. สหกรณ์ออมทรัพย์ ส่งเสริมการออมทรัพย์ การให้กู้ยืมเงินของสมาชิกเพื่อก่อประโยชน์ออกเงยหรือเพื่อความจำเป็นอื่น ๆ มักตั้งในกลุ่มคนที่ทำงาน

านหน่วยงานหรือผู้มีรายได้ประจำโดยเฉพาะในวงราชการ เป็นต้น

(ไซศรี คนจริง 2527:29-30)

สหกรณ์ร้านค้า หรือสหกรณ์ผู้บริโภค

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2526:1) กล่าวว่าสหกรณ์ร้านค้าคือ สหกรณ์ที่ผู้
บริโภครวมตัวกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิก
และบุคคลทั่วไป ในต่างประเทศนิยมเรียกว่า "สหกรณ์ของแม่บ้าน" โดยจด
ทะเบียนตามกฎหมายสหกรณ์ในประเภทสหกรณ์ร้านค้า มีสภาพเป็นนิติบุคคลซึ่งสมาชิก
ผู้ถือหุ้นทุกคนเป็นเจ้าของ สมาชิกลงทุนรวมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ไข
ความเดือดร้อนในการซื้อหาเครื่องอุปโภคบริโภคและเพื่อผดุงฐานะทางเศรษฐกิจ
ของตนและหมู่คณะ ซึ่งวัตถุประสงค์นี้สอดคล้องกับที่เฮนรี เอช แบคเคน และมาร์วิน
เอ ชาร์ลี (อ้างถึงในอุดม เศษกิจวงศ์ และนคร จิโรจพันธ์ 2526:1) กล่าวว่า
สหกรณ์ผู้บริโภคมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของสมาชิกในฐานะผู้บริโภค
กล่าวคือ เพื่อเพิ่มอำนาจการซื้อให้แก่สมาชิกผู้บริโภคสูงขึ้น มีหน้าที่จัดหาสินค้าที่มี
คุณภาพดีที่สมาชิกต้องการมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกในราคาที่เป็นธรรม

ประเทศไทย เริ่มจัดตั้งร้านสหกรณ์ใน พ.ศ. 2480 โดยตั้งขึ้นในหมู่
ชาวนบพวนอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแต่ต้องเลิกล้มไป ต่อมาได้มี
การจัดตั้งร้านสหกรณ์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึง 30 กันยายน 2525 มีร้านสหกรณ์ถึง
256 ร้าน มีสมาชิก 429,337 คน (ครอบครัว) ใน 68 จังหวัด และมี
ชุมนุมร้านสหกรณ์ระดับชาติอีก 1 สหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2526:3)

ในด้านการบริหารกิจกรรมของร้านสหกรณ์ จะมีลักษณะเดียวกับสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ คือ ตั้งอยู่บนรากฐานทางประชาธิปไตย สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของร้านสหกรณ์ แต่สมาชิกทุกคนจะมาร่วมกันบริหารกิจการแทนเรียกว่า "คณะกรรมการดำเนินงาน" ซึ่งมีจำนวนเท่าที่กำหนดไว้ในข้อบังคับตามปกติมีจำนวนระหว่าง 10-15 คน จะมากหรือน้อยกว่านี้ก็ได้ตามความเหมาะสม คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจกรรมทั้งปวง คณะกรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและมติของที่ประชุมใหญ่ตลอดจนในทางอันสมควร หรือให้บังเกิดผลดีแก่ร้านสหกรณ์และแก่สมาชิก

แต่เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปอย่างกว้างขวาง ให้บริการแก่สมาชิกและบุคคลทั่วไปโดยทั่วถึง คณะกรรมการดำเนินการควรจัดจ้างผู้จัดการที่มีความรู้ความสามารถในเชิงการค้า และมีความซื่อสัตย์สุจริตมาดำเนินการของร้านสหกรณ์ นอกจากนี้ผู้จัดการอาจจัดจ้างเจ้าหน้าที่ของร้านสหกรณ์โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือกิจการสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงปริมาณธุรกิจและการประหยัดเป็นสำคัญ

ธุรกิจของร้านสหกรณ์ จะดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่ยังยึดอยู่ในหลักและอุดมการณ์ของสหกรณ์ ดังนี้

1. จัดหาสิ่งของและบริการที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย
2. ช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
3. แนะนำส่งเสริมและอบรมความรู้ทางการค้าและสหกรณ์แก่สมาชิก
4. ส่งเสริมสมาชิกให้รู้จักการประหยัด การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการช่วยตนเอง

5. ร่วมมือกับสหกรณ์และสถาบันอื่น ทั้งภายในและภายนอกประเทศ
ในอันที่จะ เกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
6. ตาเนินธุรกิจอย่างอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้นและใน
การดำเนินการค้าของร้านสหกรณ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น จำเป็นต้องมีแนวให้
การดำเนินการโดยควรมีคณาจารย์ของผู้นำแห่งรชเคล ดังนี้
 1. ขายสินค้าตามราคาตลาด หรือถูกกว่าบ้างเล็กน้อยเพื่อมิให้เป็น
ศัตรูกับร้านค้าใกล้เคียง
 2. จัดหาสินค้าที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่มา
จำหน่าย และไม่ปลอมปนสินค้า
 3. เที่ยงตรงในการชั่ง ตวง วัด
 4. จัดซื้อสินค้าที่จำเป็นแก่ค่าครองชีพประจำวันมาจำหน่ายให้มากชนิด
เพื่อสมาชิกจะ เลือกซื้อได้ตามความต้องการ
 5. ขายสินค้าด้วยเงินสด เพื่อให้ร้านสหกรณ์มีเงินหมุนเวียนได้คล่องตัว
และช่วยให้สมาชิกใช้จ่ายเงินโดยมีเหตุผล เพื่อป้องกันหนี้สูญ

(กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2526 : 4-6)

แต่ในทัศนะของอุดม เขยกิจวงศ์และนคร จิโรจพันธ์ (2526:13)เห็นว่า
สหกรณ์ร้านค้าทุกแห่งในโลกต่างใช้กฎในการบริหารงานเช่นเดียวกันดังนี้

- กฎข้อ 1 ขายสินค้าในราคาที่แน่นอนตายตัวกว่าที่จะทำได้
- กฎข้อ 2 ไม่ยอมให้มีการซื้อเชื่อ บุคคลใดซื้อเชื่อจะต้องถูกปรับ
- กฎข้อ 3 ไม่ปลอมปนสินค้า และเที่ยงตรงในการชั่ง ตวง วัด
- กฎข้อ 4 สมาชิกมีอิสระที่จะซื้อของจากที่ใดก็ได้
- กฎข้อ 5 จ่ายเงินปันผลตามหุ้นในอัตราจำกัด

กฎข้อ 6 กาวไรที่ได้จะแบ่งปัน ระหว่างสมาชิกตามส่วนซื้อ

กฎข้อ 7 สหกรณ์ร้านค้าขายของให้แก่ประชาชนทั่วไปด้วย

กฎข้อ 8 ก่อนจะแบ่งกาวไรระหว่างสมาชิก จะต้องกันเงินจำนวนหนึ่งไว้ก่อน เพื่อส่งเสริมการศึกษาของสมาชิก

ทัศนะของอุดมและนครสอดคล้องกันกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ในเรื่องความเที่ยงตรงในการชั่ง ตวง วัดสินค้า เพื่อไม่เอาเปรียบผู้บริโภค และผู้ใช้บริการ ร้านสหกรณ์ต้องซื้อสินค้าด้วยเงินสด ส่วนกฎการค้าเนิ่นการค้าข้ออื่นๆ ส่วนใหญ่ของอุดมและนคร ล้วนแต่เน้นความสำคัญในเรื่องของหลักสหกรณ์เป็นส่วนใหญ่

สหกรณ์ในสถานศึกษา

สหกรณ์ในสถานศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนเริ่มมีขึ้นก่อนในประเทศทางตะวันตกซึ่งมีความเจริญทางด้านสหกรณ์มาก่อน โดยเฉพาะร้านสหกรณ์และสหกรณ์ประเภทอื่นเพื่อให้นักเรียนทราบทั้งหลักการและวิธีการของสหกรณ์ ตลอดจนประโยชน์ที่จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย หรือ อำนวยบริการรับใช้แก่สมาชิกในด้านสิ่งที่ต้องการ ซึ่งปกติถ้าต่างคนต่างทำจะไม่ประสบผลสำเร็จ นับเป็นวิธีการให้การศึกษาก็ได้ผลอย่างแท้จริง เพราะเป็นการเรียนรู้ด้วยการกระทำด้วยตนเอง เช่นที่โรงเรียนในชนบท คาบลเซนเตอร์วิลล์ รัฐมิชิแกน สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีนักเรียนเพียง 13 คน

นักเรียนโรงเรียนดังกล่าวเกิดปัญหาเรื่องกระดาษและเครื่องเขียนต่างปรึกษากันว่าต้องใช้วิธีการสหกรณ์ จึงได้รับการส่งเสริมจากครู นักเรียนศึกษาข้อบังคับจากสหกรณ์ในหมู่บ้าน อ่านหนังสือจากห้องสมุดเพื่อทำความเข้าใจ

ในที่สุดตกลงจะใช้หลักร้านสหกรณ์แบบรอชเชล จึงตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นร่างข้อบังคับสหกรณ์ให้เหมาะสม ตั้งชื่อร้าน วางวัตถุประสงค์ ร่างโครงการ

การกำหนดสถานที่ตั้งร้าน ระยะเวลาที่ดำเนินการ ทุนเรือนหุ้น มูลค่าหุ้น จำนวน และชื่อผู้ที่จะ เข้าถือหุ้นเมื่อแรกตั้ง ซึ่งในที่สุดก็ได้ผู้เข้าซื้อซื้อหุ้นร้อยละ 20 ของทุน เรือนหุ้นที่กำหนดไว้ สหกรณ์ก็พร้อมที่จะดำเนินงานได้

ต่อจากนั้นผู้ถือหุ้นก็นัดประชุม เลือกตั้งกรรมการดำเนินการเมื่อได้ แล้วคณะกรรมการดำเนินการก็เข้าดำเนินการ โดยวางกำหนดคุณสมบัติหน้าที่และ เงินเดือนของผู้จัดการ เสมียนและจ้างคนขายของ งานขั้นต่อไปก็มีการประชุม ระหว่างคณะกรรมการและผู้จัดการของร้านสหกรณ์ พิจารณาสั่งสินค้าต่าง ๆ

ในระหว่างรอสินค้า พวกนักเรียนก็ช่วยกันจัดร้านให้มีระเบียบเรียบร้อย เตรียมไว้เปิดร้าน พอสินค้าที่สั่งมาถึง ก็จัดวางแสดงตามห้องและตู้ที่ช่วยกันสร้างขึ้น

ในขณะที่ดำเนินงานจัดร้านอยู่นั้น พวกนักเรียนก็ใช้เวลาว่างศึกษา เรื่องสหกรณ์ ผูกหัดเขียนใบเสร็จให้สะอาดเรียบร้อยและรวดเร็วและเรียนวิธีเขียน ใบสั่งสินค้า และตรวจสอบใบสั่งสินค้าเมื่อได้รับของมาแล้วและหัดนับเงินทอน ผู้ถือ หุ้นทุกคนได้มีส่วนในการเขียนชื่อสินค้าและราคาขาย นักเรียนโตหน่อยก็รับหน้าที่ เสมียนและผู้จัดการ

เมื่อโรงเรียนจบปิดเทอม ก็ตกลงปิดร้านชั่วคราว พวกนักเรียนได้ทำ การขายลดราคาสินค้าที่เหลือ เมื่อขายหมดปรากฏว่ามีกำไรเหลือในปีนั้น 22 เหรียญ ดอลลาร์ ซึ่งเท่ากับเป็นเงินที่พวกนักเรียนประหยัดไว้ได้ด้วยการจัดตั้งร้านสหกรณ์ ของตนเอง ซึ่งนักเรียนได้ตกลงแบ่งเป็นเงินปันผล เป็นทุนสำรอง เป็นทุนส่งเสริม การศึกษา และที่เหลือก็แบ่งเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกตามส่วนที่สมาชิกได้ซื้อสินค้ากับ ร้านสหกรณ์

นอกจากความรู้เรื่องสหกรณ์แล้ว นักเรียนยังเรียนรู้อันเรื่องวิธีต้อนรับ เอาใจลูกค้า มรรยาทในการขายของ รู้จักเลือกสินค้าที่ลูกค้าชอบและที่สำคัญได้

เรียนรู้หลักที่ว่าหากรู้จักทำงานช่วยเหลือซึ่งกันและกันแล้ว ก็อาจทำงานที่ใหญ่โตได้สำเร็จ ทั้งรู้จักจัดการที่จะทำงานร่วมกันอย่างสนุกสนานและกลมเกลียวกัน

ในประเทศสิงคโปร์ หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 การสหกรณ์เจริญอย่างรวดเร็ว เป็นที่รู้จักทั่วกันว่า การส่งเสริมทำให้เกิดนักสหกรณ์ที่ดีนั้น วิธีที่ดีที่สุดคือการปลูกฝังแนวความคิดทางสหกรณ์เข้าไปในจิตใจเด็กในวัยการศึกษา ดังนั้นใน พ.ศ. 2494 จึงมีสหกรณ์ในโรงเรียนถึง 391 สมาคม มีสมาชิก 42,833 คน สหกรณ์เหล่านี้นอกจากจะช่วยเหลือนักเรียนยากจนให้สามารถซื้อเครื่องเขียนและหนังสือเรียนได้ในราคาเกือบเท่าทุนแล้ว สหกรณ์บางแห่งยังจำหน่ายเครื่องแต่งกายและตุ๊กตาอีกด้วย สหกรณ์ยังได้ชักจูงให้สมาชิกออมทรัพย์ไว้กับสหกรณ์ได้ถึง 32,878 รูปี หรือ 200,000 บาท (กระทรวงสหกรณ์ 2497:125-130)

บทความของกระทรวงสหกรณ์ได้แสดงรายละเอียดซึ่งทำให้เห็นบทบาทของนักเรียนในโรงเรียนที่ ค. เช่นเตอร์วิลล์ที่ได้ทำงานที่ร้านสหกรณ์ของตนเองอย่างมีระบบมีขั้นมีตอนโดยความช่วยเหลือของครู โดยนักเรียนเป็นผู้มีบทบาทเองเกือบทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้คงเป็นเพราะนักเรียนโรงเรียนนี้มีเพียง 13 คน การบริหารจึงไม่ยุ่งยาก อย่างไรก็ตามครูก็มีบทบาทสำคัญที่จะสนับสนุนการทำงาน ofนักเรียนให้เป็นผลสำเร็จจากรูานะที่เลี้ยง

ขอยกตัวอย่างสหกรณ์ในสถานศึกษาของประเทศอื่นมาประกอบอีกพอสังเขปเพื่อให้เห็นลักษณะต่างๆ กันจะได้มีมุมมองที่กว้างขวาง ตัวอย่างในประเทศพัฒนาอีกประเทศหนึ่ง เช่นสวีเดน โคโลมเบน (อ้างถึงในวารสาร ไทยานันท์ 2530: 22) กล่าวว่าสหกรณ์ในโรงเรียนของสวีเดนจะแตกต่างจากประเทศอื่นๆ เพราะจะจัดตั้งเป็นโรงเรียนสหกรณ์โดยเฉพาะ ตั้งแต่ ค.ศ. 1933 ขึ้นอยู่กับสมาคมสหกรณ์ของสวีเดน เป็นโรงเรียนที่สอนทางไปรษณีย์ ผู้เรียนจึงทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย

แต่จะมีระยะหนึ่งที่ต้องมาฟังการสอนในโรงเรียนและฝึกปฏิบัติจริงในร้านเล็ก ๆ
หลักสูตรแบ่งเป็น 3 วิชา ๆ แรกจัดสำหรับลูกจ้างที่มีอายุประมาณ 20 ปี เนื้อหา
เกี่ยวกับการสหกรณ์ รูปแบบกฎเกณฑ์และงานในร้านค้า วิชาที่สองสำหรับลูกจ้างอายุ
25-27 ปี เรียนเกี่ยวกับบัญชี การคิดเลข การคัดลายมือ เศรษฐศาสตร์การสหกรณ์
วิชาที่สามสำหรับลูกจ้างอายุ 27-30 ปี ผู้ที่มีความประสงค์จะเป็นผู้จัดการจะต้อง
เรียนวิชากฎหมายพาณิชย์ เศรษฐศาสตร์ในระดับสูง การทาบัญชี ฯลฯ ผู้ที่จะเรียน
วิชาที่สามต้องผ่านวิชาที่สองและมีคุณสมบัติเหมาะสม การเรียนในระดับนี้ต้องฝึกงาน
ในสมาคมสหกรณ์ ต้องฝึกพูดในชุมชน และเพิ่มความรู้ทางเศรษฐกิจ การเมืองและ
สหกรณ์ ผู้ที่มีความสามารถดีจะได้รับเชิญให้มาช่วยสอนในโรงเรียน

ในประเทศอื่น เช่น ตรินิแดด เริ่มมีสหกรณ์โรงเรียนครั้งแรก พ.ศ.
2496 โดยมีคณะกรรมการชุดหนึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นมาเพื่อศึกษาหาแนวทางจัดตั้ง
สหกรณ์โรงเรียนขึ้น โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาเกือบทุกโรงเรียน มีการ
ส่งเสริมให้จัดตั้งสหกรณ์ในโรงเรียนขึ้นโดยมีครูเป็นผู้นำ และรับผิดชอบกิจกรรม
ต่าง ๆ ของสหกรณ์ ขณะเดียวกันก็ฝึกอบรมเด็กนักเรียนในการจัดการสหกรณ์ด้วย
ตนเอง นักเรียนที่สนใจสมัครเป็นสมาชิกต้องยื่นใบสมัครกับสหกรณ์ด้วยตนเอง
นักเรียนที่สนใจสมัครเป็นสมาชิกต้องยื่นใบสมัครกับสหกรณ์และต้องมีลายเซ็นผู้ปกครอง
ด้วย (พูนสุข ไทยสวัสดิ์ 2522:10-12)

ส่วนในประเทศไทย นอกจากในโรงเรียนแล้วในสถานศึกษา เช่น
มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฯลฯ ก็ได้จัดร้านสหกรณ์ขึ้น ดังที่สุภชัย มโนไพบูลย์
(2522 : 78-79) ได้กล่าวถึงว่า นิสิต นักศึกษาของสถาบันต่างๆ มีความจำเป็น
ต้องใช้จ่ายในด้านการศึกษาซื้อหนังสือ สมุด อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ เสื้อผ้า ของกินของ

วิชาชีพประจำวัน ยอดขายประจำวันของร้านสหกรณ์นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตกวันละ สามหมื่นบาท ในปีการศึกษา 2514 มีปริมาณธุรกิจเป็นเงิน 7 ล้าน 5 หมื่นบาท จำงพนักงานประจำร้าน 50 คน ร้านสหกรณ์ที่นักศึกษาเป็นเจ้าของเป็นผู้ควบคุม การบริหารเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อสมาชิกนักศึกษา มีบทบาทอย่างสำคัญใน การตรึงราคาเครื่องเขียนแบบเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีให้ร้านในย่านใกล้เคียง เช่น สามย่าน หรือ ท่าพระจันทร์ ขายในราคาแพงเกินควรได้ กว่าจะเกิดขึ้นจาก การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพก็ได้จัดสรรเป็นทุนสาธารณประโยชน์ให้เป็นทุน การศึกษาแก่นิสิตที่ขาดแคลน ให้การช่วยเหลือแก่ชมรมต่าง ๆ ที่ดำเนินงานเป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม นิสิตนักศึกษาเหล่านี้มีอุดมการณ์ มีน้ำใจของนักสหกรณ์ ไม่รับเบี้ยประชุม ไม่รับโบนัส

คณะผู้วิจัยเห็นว่าการจัดสหกรณ์ในสถานศึกษาของประเทศต่าง ๆ ที่ กล่าวมาส่วนใหญ่ทางสถานศึกษาเป็นผู้สนับสนุนที่มีขึ้น เช่น ในลังกา ในตรินิแดด แต่ตัวอย่างในอเมริกา เกิดขึ้นโดยนักเรียนโดยมีครูสนับสนุน ในสวีเดนทำเป็น เรื่องจริงจังโดยจัดโรงเรียนสหกรณ์ทางประชาธิปไตยผู้เรียนเป็นผู้ทำงานแล้วและในระยะ หนึ่งจะเข้ามาฟังการสอนในโรงเรียนกับฝึกภาคปฏิบัติในร้านเล็ก ๆ และคนมีความ สามารถจะได้รับเชิญมาช่วยสอนในโรงเรียน ส่วนสหกรณ์ในระดับอุดมศึกษาเช่นใน ประเทศไทย จะมีประสิทธิภาพดีเพราะนักศึกษามีอุดมการณ์นักสหกรณ์

การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

จากการศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พบว่าหลักสูตรได้ระบุให้เรียนเรื่องสหกรณ์ได้ตั้งแต่มัธยมศึกษา ปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่วยที่ 5 การทามาหาเงิน ดังนี้คือ

งานชั้น ป. 3-4 ให้จัดกิจกรรมการสังเกต เข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์ใน
โรงเรียน วิเคราะห์ อภิปรายเกี่ยวกับ การดำเนินงาน บทบาทหน้าที่ ผลประโยชน์
ที่ได้ จำแนกการปฏิบัติของสมาชิกที่เป็นการกระทำที่ส่งเสริม นำความก้าวหน้าแก่
กิจกรรมสหกรณ์ และในทางตรงกันข้าม บอกความรู้สึกของตนเองที่มีต่อ
กิจกรรมสหกรณ์ ร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม

งานชั้น ป. 5-6 ให้มีกิจกรรมการสังเกต รวบรวมข้อมูลศึกษา
กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนหรือในชุมชน วิเคราะห์ อภิปรายกิจกรรมและปัจจัยซึ่ง
นำความเจริญมาสู่สหกรณ์ และในทางตรงกันข้าม สรุปเป็นหลักการปฏิบัติที่ส่งเสริม
เสริมความเจริญให้สหกรณ์ แสดงเจตคติของตนเองที่มีต่อกิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรม
ร่วมกิจกรรมสหกรณ์อย่างถูกต้องเหมาะสม

จะ เห็นว่าหลักสูตรได้ระบุให้นักเรียนได้รับทั้งประสบการณ์ทางอ้อมและ
ทางตรงในเรื่องของสหกรณ์โดยมุ่งให้นักเรียนได้รับทั้งความรู้ ความเข้าใจ การฝึก
ปฏิบัติให้มีทักษะและทางเจตคติ และเนื่องจากหลักและอุดมการณ์สหกรณ์นั้นตั้งอยู่บนพื้น
ฐานของคุณธรรมอันสำคัญหลายประการที่ควรจะต้องปลูกฝังให้แก่ นักเรียนได้แก่ ความ
สามัคคี ความขยัน การประหยัด การเสียสละ ความซื่อสัตย์ เป็นต้นนั้น คณะผู้วิจัย
เห็นว่าหลักสูตรฉบับนี้ก็ได้ระบุการปลูกฝังคุณธรรมดังกล่าวไว้ในกลุ่มสร้างเสริม -
ลักษณะนิสัยด้วย ดังเช่นในเรื่องของการประหยัด หลักสูตรได้กล่าวถึงการฝึกประหยัด
"ตามแนวทางที่กำหนดโดยฯใช้วิธีควบคุมเรื่องการใช้จ่ายสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่
เหมาะสมกับสภาพของตนเอง" งานเรื่องความสามัคคี ได้ระบุให้มีการจัด
กิจกรรม การฝึกปฏิบัติด้วยการให้เรียนเล่นอยู่ร่วมกันและ เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
ที่เป็นประโยชน์ต่อหมู่คณะ" งานเรื่องความเสียสละ หลักสูตรระบุให้มีการฝึก
ปฏิบัติด้วยการเข้าร่วมโครงการที่หาประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม" งานเรื่องความซื่อสัตย์

สุจริต หลักสูตรระบุให้มีกิจกรรม "ฝึกการปฏิบัติตนด้วยการเป็นคนที่น่าไว้วางใจด้วยการตั้งสัจจะ และกระทำตามสัจจะที่ตั้งไว้" (กระทรวงศึกษาธิการ 2532:61-65)

คณะผู้วิจัยจึงเห็นว่าหลักสูตรการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นสิ่งที่สอดคล้องกันดียิ่งระหว่างกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ซึ่งถ้าทำได้อย่างจริงจัง การเรียนการสอนสหกรณ์ซึ่งต้องเน้นทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติรวมทั้งต้องปลูกฝังคุณธรรมควบคู่กันไปด้วยนั้น ก็จะสามารถสำเร็จงานการปูพื้นฐานการเป็นนักสหกรณ์ที่ดีให้แก่เยาวชนของชาติได้ ซึ่งจะเป็นผลดีแก่โครงสร้างทางเศรษฐกิจตลอดจนสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตยของประเทศได้ในอนาคต

ส่วนในขั้นรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในระดับประถมศึกษา คณะผู้วิจัยขอเสนอการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการจัดไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการจัดเพื่อ

1. ส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการเรียนรู้ระบบสหกรณ์โดยวิธีปฏิบัติจริง
2. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกิจกรรมสหกรณ์ของสถานศึกษาต่าง ๆ และสถาบันที่เกี่ยวกับการสหกรณ์อันที่จะเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ส่วนกิจกรรมสหกรณ์ ควรมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สืบหาข้อมูลและความพร้อมในเรื่องต่อไปนี้

1. บุคลากรที่จะดำเนินงานอาจประกอบด้วยคณะครู ภารโรง

ผู้ปกครอง กรรมการศึกษา และนักเรียน

2. ทุนหรืองบประมาณในการดำเนินงาน เช่น เงินงบประมาณ
เงินบริจาค เงินมูลนิธิต่าง ๆ เงินจากหน่วยงานที่ไม่ใช่ของรัฐ โรงเรียนหาทุนเอง
ทุนจากการซื้อหุ้นของสมาชิก ฯลฯ

3. วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น ตู้ โต๊ะ สมุดบัญชี
4. สถานที่ที่จะจัดทำสหกรณ์โรงเรียน
5. จำนวนนักเรียนที่จะเข้าเป็นสมาชิก
6. ความร่วมมือของครูและผู้บริหาร
7. แหล่งที่จะซื้อสินค้าต่าง ๆ เข้ากิจกรรมสหกรณ์

ขั้นที่ 2 แต่งตั้งคณะกรรมการกิจกรรมสหกรณ์ ดังนี้

1. นักเรียนที่เป็นสมาชิกที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่
2. ตัวแทนคณะครู เป็นที่ปรึกษาและตรวจสอบบัญชี
3. ตัวแทนกรรมการศึกษา เป็นที่ปรึกษา
4. ผู้สนใจอื่น ๆ ในท้องถิ่นเป็นกรรมการที่ปรึกษา
5. ให้คณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกสมาชิกที่มีความรู้ความ

สามารถ ความซื่อสัตย์สุจริต เหมาะสมแก่หน้าที่ เสนอหัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้แต่งตั้ง
ผู้จัดการ 1 คน

6. คณะกรรมการดำเนินการเลือกสมาชิกเป็นเหรัญญิก 1 คน
7. คณะกรรมการดำเนินการเลือกสมาชิกเป็นนายทะเบียน 1 คน
8. คณะกรรมการดำเนินการเลือกสมาชิกเป็นประชาสัมพันธ์ 1 คน

ขั้นที่ 3 ประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน

หลังจากตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแล้วควรจะนัดประชุมเพื่อ
ร่วมกันพิจารณาเรื่องดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบาย
2. วิธีการและรูปแบบในการจัดการ
3. พิจารณาตัวบุคคลรับผิดชอบ
4. กำหนดราคาสินค้า
5. ควบคุมเกี่ยวกับการเงิน
6. เรื่องอื่น ๆ ที่เป็นประเด็นปัญหาเฉพาะแต่ละท้องถิ่น

ขั้นที่ 4 ประชุมผู้ปกครอง ครูและนักเรียน เพื่อที่จะได้ขอความร่วมมือ
จากบุคคลต่าง ๆ ช่วยกันสนับสนุน

ขั้นที่ 5 การเตรียมดำเนินงานตามโครงการ

1. สถานที่ คารคานึงถึงสิ่งต่อไปนี้
 - 1.1 เป็นศูนย์กลางที่สมาชิกจะซื้อหรือใช้บริการสะดวก

หาง่าย

- 1.2 ปลอดภัยในการเก็บรักษาสินค้า
- 1.3 สถานที่ควรตกแต่งให้สวยงามในการใช้บริการ
2. อุปกรณ์เครื่องใช้
 - 2.1 ตู้เก็บสินค้าควรแข็งแรงและจัดให้สวยงาม
 - 2.3 โต๊ะทำงานควรมีไว้เพื่อทำบัญชี และเค้าเตอร์ควร

ตกแต่งให้สวยงามและใช้ประโยชน์ได้ดี

3. การโฆษณา จูงใจ ใช้บริการและวิธีดำเนินการต่าง ๆ ของสหกรณ์
 4. กำหนดตัวบุคคลที่จะมาทำงานให้สหกรณ์แต่ละวัน
 5. การกำหนดเวลาบริการ ควรกำหนดในตอนเช้าก่อนเข้าเรียน เวลาพักกลางวัน และตอนเย็น
 6. การทำบัญชี เป็นหัวใจของการสหกรณ์ จะต้องรอบคอบให้เป็นปัจจุบันและถูกต้อง
 7. การซื้อสินค้าต้องลงบัญชีให้ถูกต้อง การตรวจสอบคุณภาพสินค้า ต้องทำอย่างรอบคอบเป็นมาตรฐาน
 8. การทำงานบุคคล ต้องทำปีละ 1 ครั้ง ก่อนการประชุมใหญ่ทุกปี
- ขั้นที่ 6 การดำเนินงานประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขโครงการ
1. ผลการดำเนินงานของโรงเรียนโดยทั่วไปเป็นอย่างไร
 2. ผลทางด้านความร่วมมือของคณะครู นักเรียนและผู้ปกครอง
- อย่างน้อยแค่ไหน
3. ผลทางด้านการจัดการศึกษากับการจัดกิจกรรมสหกรณ์สัมพันธ์
- กันเพียงใด
4. นักเรียนสนใจกิจกรรมสหกรณ์เพียงใด
 5. กิจกรรมสหกรณ์แก้ปัญหาการบริโภคสินค้าของนักเรียนและชุมชนได้

6. ความคิดเห็น เสนอแนะ คำติชมของผู้เกี่ยวข้องในเรื่อง

กิจกรรมสหกรณ์มีอะไรบ้าง

(ม.ป.ป. : 39-42)

ปัญหาของสหกรณ์

ปัญหาของการดำเนินงานสหกรณ์มีหลายประการที่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการพัฒนาสหกรณ์ให้ก้าวหน้าทั้งในวงแคบและในระดับประเทศ ในระดับประเทศไทยนั้น อุดม เขียววงศ์ และนคร จิโรจพันธุ์ (2526:108-109) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. ปัญหาด้านตัวบุคคล การก้าวก้าวของนักการเมืองมีอิทธิพลเหนืองานสหกรณ์เป็นครั้งคราว โดยเฉพาะนักการเมืองซึ่งไม่มีความรู้ในงานสหกรณ์อย่างแท้จริง รวมทั้งความไม่เหมาะสมของตัวบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ในงานสหกรณ์ด้านต่างๆ ตลอดจนความขาดแคลนตัวบุคคลผู้มีความเหมาะสมและความสามารถในงานสหกรณ์นั้น ๆ ด้วย
2. ปัญหาด้านความผันผวนทางการเมืองของประเทศ อาจทำให้นโยบายของสหกรณ์เปลี่ยนแปลงไม่แน่นอน ก่อให้เกิดความระส่ำระสายในงานสหกรณ์เพราะขาดเสถียรภาพและพื้นฐานทางประชาธิปไตย
3. ปัญหาด้านความผันแปรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นผลให้การดำเนินงานสหกรณ์อาจหยุดชะงักลง หรือต้องริเริ่มตั้งต้นกันใหม่ ทำให้การดำเนินงานไม่ประสานติดต่อกันไป
4. ปัญหาด้านการขาดการศึกษาและฝึกอบรมทางสหกรณ์ที่เหมาะสมและต่อเนื่องย่อมทำให้การจัดการและบริหารงานสหกรณ์ขาดประสิทธิภาพและไม่สำเร็จ

ลู่ทางไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ไม่สามารถสนองความต้องการของ
ประชาชนและสมาชิกสหกรณ์อย่างเต็มที่ ได้ เป็นผลทำให้ขาดความภาคภูมิใจและความ
ร่วมมืออย่างจริงจังต่อสหกรณ์

5. ปัญหาด้านการขาดแคลนเงินทุนดำเนินงานและสถาบันสินเชื่อทาง
สหกรณ์อย่างเพียงพอ จะทำให้สหกรณ์ไม่สามารถพัฒนาธุรกิจและขยายกิจการอย่าง
เต็มที่กว่าที่ควรได้

6. ปัญหาและอุปสรรคด้านอื่น ๆ เช่น

6.1 รัฐบาลให้ความช่วยเหลือสหกรณ์มากเกินไป จนสหกรณ์ไม่
สามารถดำเนินงานด้วยตนเองได้

6.2 รัฐบาลส่งเสริมให้มีการขยายสหกรณ์รวดเร็วมากเกินไปจนขาด
แคลนปัจจัยในการส่งเสริมต่าง ๆ เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารงานเงินทุน และ
สินเชื่อ ฯลฯ

6.3 ขาดการประสานงานที่เชื่อมโยงอันรัดกุมซึ่งทำให้เกิด
ช่องว่างระหว่างฝ่ายผู้ผลิตและฝ่ายผู้บริโภค เพราะไม่มีบริการส่งเสริมอันเหมาะสม
ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ระหว่างกันและกัน

พญงค์ดี เพ็ชรจำเริญสุข (2527:276) ได้กล่าวถึงปัญหาของการ
บริหารงานบุคคลของสหกรณ์โดยเฉพาะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทย
ซึ่งได้ประสบปัญหาหลายอย่างทั้งในด้านการวางแผนกำลังคน การสรรหาคน
การฝึกอบรมและการเสริมสร้างบุคคลโดยสรุปแล้วมีดังนี้

1. ปัญหาการวางแผนกำลังคนของสหกรณ์ ได้แก่

ก. จำนวนลูกจ้าง มีจำนวนน้อยไม่เหมาะสมกับปริมาณธุรกิจที่
สหกรณ์ดำเนินการหลายด้านและมีปริมาณธุรกิจมาก ทำให้ลูกจ้างคนหนึ่งต้องทำหน้าที่

หลายด้านเป็นเหตุให้ผลงานที่ได้รับมีคุณภาพต่ำและสหกรณ์มีรายได้น้อย จึงไม่
อาจจ้างลูกจ้างเพิ่มขึ้นได้

ข. อัตราการเข้าออกจางานของลูกจ้าง ปรากฏว่าในภาคตะวันออก
ออกเพียงเหนือสหกรณ์มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็มีอัตราการออกสูงมาก
เช่นกัน เนื่องจากหลายสาเหตุ เช่น เงินเดือนและสวัสดิการไม่จูงใจ เมื่อเปรียบ
เทียบกับงานหรือธุรกิจอื่นไม่มีโอกาสเจริญก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ โอกาส
ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมีน้อย เนื่องจากสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย เช่น
ไม่มีคนทำงานแทน แหล่งความรู้อยู่ไกล ฯลฯ

ค. การสรรหากำลังคน ยังใช้ระบบพวกพ้อง ทำให้ขาดบุคคลที่มี
ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ในบางกรณีทำให้คนที่มีคุณสมบัติพื้นความรู้ไม่
ตรงตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ง. ไม่มี การเตรียมอัตรากำลังคนไว้ล่วงหน้าเมื่อควบสหกรณ์ขนาด
เล็กเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ

จ. การศึกษา การอบรม และประสบการณ์ในการทำงาน
ลูกจ้างสหกรณ์ส่วนมากยังมีระดับการศึกษาค่ำ

2. ปัญหาทางด้านการจัดการของสหกรณ์

โดยเฉพาะในสหกรณ์การเกษตรนั้น ได้แก่ การขาดประสิทธิภาพ
และความสามารถในการบริหาร ขาดการประสานงานที่ดี ค่าเงินธุรกิจไม่ครบวงจร
เพราะคณะกรรมการดำเนินการและสมาชิกทั้งหมดประกอบอาชีพการเกษตร ไม่มี
ความรู้และความสันทัดในการจัดการ ผู้จัดการจึงเป็นตัวจักรสำคัญในการดำเนินการ
ธุรกิจของสหกรณ์ งานจัดการต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเพื่อให้เกิดกิจการ

ของสหกรณ์การเกษตรดำเนินการก้าวหน้าต่อไปได้ คุณสมบัติของผู้จัดการจึงต้องเป็น
ผู้มีความรอบรู้ มีความคิดริเริ่ม ตัดสินใจได้รวดเร็ว และมีความเป็นผู้นำในการทำ
งาน คุณสมบัติเหล่านี้ได้จากประสบการณ์การทำงาน การศึกษา และการอบรม และ
ผู้จัดการจะมีคุณสมบัติดังกล่าวนี้ได้ก็ต้องแก้ไขโดยการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพ
ในการทำงานของผู้จัดการอย่างเข้มข้นเพราะปรากฏว่าผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรใน
ประเทศไทยมีเพียงร้อยละ 8.6 ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี นอกจากนั้นร้อยละ
46.5 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 21.5 จบการศึกษาระดับ
อาชีวศึกษา ซึ่งสรุปได้ว่าระดับการศึกษาของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย
ไทยยังมีการศึกษาค่ำ

งานทัศนะของ สมัย รื่นสุข (2526:78-80) ได้กล่าวถึงปัญหาสหกรณ์
ไว้ ซึ่งสรุปตามหัวข้อได้ดังนี้

1. ปัญหาทุนไม่เพียงพอ

จากผลของการสำรวจของกองเศรษฐกิจสหกรณ์ เมื่อ พ.ศ.
2515 ปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตร 48 แห่ง กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตรเพื่อนำมาให้สมาชิกกู้ยืมโดยเฉลี่ยในปีการเงิน 2513 ได้สหกรณ์
ละ 1,395,635 บาท หรือกู้ได้ 2,706 บาท ต่อสมาชิกหนึ่งคนเท่านั้น

ส่วนสหกรณ์ผู้บริโภครหรือร้านสหกรณ์ต่างก็ประสบปัญหาเงินทุนไม่
เพียงพอเช่นกันกล่าวคือ ผลสำรวจของกองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ในปี พ.ศ.
2516 พบว่าร้านสหกรณ์จำนวน 49 สหกรณ์ หรือประมาณร้อยละ 68.05 ของทั้ง
หมด ไม่มีเงินทุนเพียงพอที่จะใช้ในการดำเนินงานธุรกิจได้ และไม่อาจจะปรับปรุงและ
ขยายกิจการของของตนให้เจริญก้าวหน้าขึ้น ผลอย่างหนึ่งก็คือ ร้านสหกรณ์ดังกล่าว
ต้องอยู่ในสภาพที่ไม่พึงประสงค์

2. ปัญหาการบริหารและการจัดการไม่มีประสิทธิภาพ

สาเหตุมาจากงานสหกรณ์การเกษตรมีระเบียบและข้อบังคับมากมาย ซึ่งล้วนแต่ให้สิทธิแก่ราชการและสภาพที่เกี่ยวข้องมากเกินไป สมาชิกจึงเกิดความสับสนจนไม่ทราบว่าอะไรเป็นอะไร และพนักงานสหกรณ์ผู้ควบคุม "กุมอำนาจมากเกินไป" หมายความว่า กิจกรรมทุกอย่างต้องดำเนินไปตามความเห็นชอบของพนักงานสหกรณ์ ผลก็คือ สหกรณ์การเกษตรขาดเอกภาพขาดโอกาสที่จะพัฒนาตนเอง

ส่วนทางร้านสหกรณ์นั้น ก็ประสบปัญหาการจัดการไม่มีประสิทธิภาพเช่นกัน กล่าวคือร้านสหกรณ์ต่าง ๆ ขาดแคลนผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการจัดการสหกรณ์

การที่ร้านสหกรณ์ขาดแคลนผู้จัดการที่ดีนั้น เพราะไม่สามารถจ้างผู้จัดการที่มีความรู้ความสามารถได้ตามความต้องการ ทั้งนี้เพราะขาดแคลนเงินทุนและหาคนที่ต้องการได้ยาก ผู้ที่มีอยู่ก็ต้องการเงินเดือนสูงและร้านสหกรณ์ก็ไม่อาจจ้างได้

3. ปัญหาธุรกิจไม่เพียงพอ

อุปสรรคหรือปัญหาสำคัญอีกอย่างหนึ่งของสหกรณ์การเกษตรที่ถูกควบคุมมาจากสหกรณ์หาทุน คือ ธุรกิจไม่เพียงพอ หมายความว่าสหกรณ์ประกอบธุรกิจไม่ครบวงจรที่กำหนดไว้แต่แรกตั้ง ซึ่งได้แก่การให้เครดิตเกษตรกร การขายผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม การซื้อสินค้าสำหรับผู้ผลิตทางการเกษตรมาจำหน่าย และการส่งเสริมการเกษตร ส่วนมากสหกรณ์การเกษตรประกอบกิจการให้เครดิตทางเกษตร ส่วนธุรกิจที่เหลือสหกรณ์ดำเนินการบ้าง เล็กน้อย

ส่วนสหกรณ์ผู้บริโภค คือ ร้านสหกรณ์นั้น ต่างก็ประสบปัญหาธุรกิจไม่เพียงพอเช่นกัน คือมีธุรกิจน้อยเกินไป ซึ่งเนื่องมาจากมีเงินทุนไม่พอนั้นเอง มีสินค้าบางชนิดเท่านั้นที่นำมาขายและที่นำมาขายนั้นมีมูลค่าอยู่ในระหว่าง 100,000 - 200,000 บาท ร้านสหกรณ์สามารถขายได้ดีเฉพาะสินค้าผูกขาด เช่น บุหรี่และข้าวสาร ถ้าไม่มีสินค้าผูกขาดร้านสหกรณ์ก็คงจะแย่กว่านี้

ผลก็คือร้านสหกรณ์ไม่สามารถสนองความต้องการทางเศรษฐกิจของสมาชิกได้ สมาชิกจึงไม่นิยมซื้อสินค้าจากร้านสหกรณ์ เพราะไม่มีสินค้าจะซื้อ และต่างก็หันเหไปสนใจซื้อที่อื่นตามที่ตนประสงค์ นอกจากนี้ร้านสหกรณ์ยังต้องประสบปัญหาค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงอีก เพราะทุนและขนาดธุรกิจไม่เพียงพอตนเอง ทำให้สหกรณ์มีรายได้สุทธิต่ำ เพื่อที่สหกรณ์จะดำรงอยู่ได้ สหกรณ์ต้องประกอบธุรกิจส่วนมากกับผู้มีอาชีพสมาชิกสหกรณ์ซึ่งไม่เป็นการถูกต้องตามหลักสหกรณ์ เมื่อทำเช่นนี้ร้านสหกรณ์ต้องทำการแข่งขันอย่างหนักกับคู่แข่งอีกด้วย ซึ่งได้แก่ร้านเอกชน ทั้งนี้เพื่อชักจูงให้ลูกค้ามาซื้อสินค้าของตน และปรากฏว่าร้านสหกรณ์จำนวนมากไม่อาจทำการแข่งขันสู้เอกชนได้

4. ปัญหาด้านสมาชิกสหกรณ์

สมาชิกขาดความสนใจในการดำเนินงานของร้านสหกรณ์กล่าวคือ มีสมาชิกมาติดต่อทำธุรกิจกับองค์การของคนเป็นจำนวนน้อย และเมื่อมีการประชุมใหญ่ประจำปี สมาชิกส่วนน้อยเท่านั้นที่ได้เข้าประชุมเพื่อที่จะพิจารณาธุรกิจของสหกรณ์ ความไม่สนใจในกิจการดังกล่าวอาจเนื่องมาจากการที่เขายังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ ตลอดจนขาดแคลนหลักเศรษฐศาสตร์ที่องค์การ เช่นว่านี่ต้องใช้ การที่สมาชิกไม่อุดหนุนองค์การธุรกิจของตน อาจเป็นเพราะขาดความจงรักภักดีและไม่มีน้ำใจทางสหกรณ์

การที่ร้านสหกรณ์ไม่เจริญก้าวหน้าเนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ทำให้ไม่สามารถซื้อสินค้าด้วยเงินสดจากร้านสหกรณ์ได้ เป็นประจำประกอบกับการซื้อ เชื้อ ภาระทางเงินจากัด สมาชิกจึงไปซื้อเชื้อที่อื่นและมีพันธะผูกพันอยู่กับ เจ้าหนี้ทำให้ปริมาณธุรกิจของร้านสหกรณ์อันเกิดจากสมาชิกน้อยลง

Mauritz Bonow (1966 : 9-10) แสดงแนวคิดที่ว่าไม่ว่าใครก็ตามที่คุ้นเคยกับปัญหาและเงื่อนไขของความเคลื่อนไหวของสหกรณ์ในประเทศกำลังพัฒนา ย่อมเป็นที่ชัดเจนว่าพัฒนาการของการสหกรณ์จะประสบผลสำเร็จในภูมิภาคนี้ได้ ถ้ารัฐบาลให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง การขาดกำลังเงินอย่างรุนแรงโดยเฉพาะเงินลงทุนระยะยาว ขาดบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้วในจำนวนที่เพียงพอ และการขาดการอำนวยความสะดวกในการศึกษาของสมาชิกและเจ้าหน้าที่ ส่วนเป็นอุปสรรคในการเคลื่อนไหวไปสู่ความเจริญก้าวหน้าที่ยั่งยืนของสหกรณ์ทั้งสิ้น

ปัญหาส่วนใหญ่ดังกล่าวพอจะแยกออกได้ เป็นปัญหาจากภายนอกและปัญหาภายในสหกรณ์เอง ปัญหาภายนอกนั้นส่วนใหญ่มาจากทัศนะของอุดมและนคร ซึ่งเห็นว่าเป็นการก้าวข้ามของภาครัฐบาลไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลากร นโยบายการบริหารซึ่ง คณะวิจัยเห็นว่าเป็นการไม่สนับสนุนความเป็นประชาธิปไตยในสหกรณ์ ส่วนปัญหาจากภายในมักจะตรงกันเป็นส่วนใหญ่โดยเฉพาะปัญหาเรื่องขาดเงินทุนที่จะพัฒนาและขยายงานนั้นเห็นตรงกันทั้ง 4 คน ปัญหารองลงมาคือ เรื่องการขาดบุคลากรที่มีความรู้ทั้งที่เป็นผู้จัดการและลูกจ้าง ความคิดนี้ตรงกันระหว่างพยุหศักดิ์ สมัยและ Bonow และจากปัญหาเงินทุนและบุคลากรนี้เองที่พยุหศักดิ์และสมัยเห็นว่าทำให้สหกรณ์ไม่สามารถทำธุรกิจให้ครบวงจรได้ ส่วนปัญหาการขาดความจงรักภักดีของสมาชิก ตลอดจนสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์นั้นอุดมและนครกับสมัยเห็นตรงกัน Bonow เห็นต่างไปบ้างในประเด็นของการขาดการศึกษา เขาเห็นว่า

เป็นปัญหาของทั้งสมาชิกและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่เขาไม่ได้รับบริการที่เพียงพอในการให้การศึกษาอบรม (เรื่องสหกรณ์)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนในประเทศไทย ได้มีผู้ทำไว้หลายเรื่อง แบ่งเป็นงานโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเรียงตามลำดับปีพุทธศักราชดังนี้

ระดับประถมศึกษา

วินัย วงศ์ทองดี (2525:58-60) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษาปัญหาในการจัดและดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ดังกล่าว และเพื่อเสนอแนะโครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 532 คน แบ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้แก่ ครู นักเรียน บ. 3-6 ภารโรง 312 คน และเป็นผู้ดำเนินการสหกรณ์คือ ผู้บริหาร คณะกรรมการซึ่งเป็นครู คณะกรรมการนักเรียนและครูซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ดูแลกิจกรรมสหกรณ์ อีก 220 คน ได้หน้าแบบสอบถามไปใช้กับตัวอย่างประชากร 532 คน ได้รับคืนมา 100% ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมสหกรณ์มีนโยบายเพื่อส่งเสริมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสหกรณ์แก่สังคมและเพื่อจัดหารายได้เข้าโรงเรียน วิธีดำเนินการจัดได้รับสมาชิกโดยความสมัครใจ มีผู้ดำเนินการคือ ครูและนักเรียนที่ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการดำเนินการ หุนดำเนินการได้มาจากการจำหน่ายหุ้นให้สมาชิกสมาชิก มีการประชุมใหญ่และประชุมคณะกรรมการดำเนินการปีละครั้ง สมาชิกมีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมสหกรณ์คนละ 1 เสียงเท่ากัน การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับใช้

เสียงส่วนมากของที่ประชุมใหญ่สหกรณ์ การตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ทำโดยคณะกรรมการ
การดำเนินการสหกรณ์ สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมโดยการถือหุ้นมีการร่วมประชุมใหญ่
เป็นบางครั้ง มีการจัดสรรรายได้ โดยการปันผลตามหุ้น ประโยชน์ของสหกรณ์ช่วย
ให้รู้จักการสหกรณ์และส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้เงินปันผลตามหุ้น
และซื้อสินค้าราคาถูก

ฉลาด เสริมปัญญา (2526:80-83) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความรู้และ
ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
ประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติของผู้
บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด
ขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ทำการสอนกลุ่มสร้างเสริม -
ประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2525 ในโรงเรียน
ประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น 220 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีผสมผสาน (multi-
stage sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติจาก
แบบสอบถาม และใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว
ในส่วนที่เป็นความรู้ และเปรียบเทียบค่ามัธยฐานและชนิดของความรู้ ตามตัวแปรที่มี
ความแตกต่างกันเป็นคู่ ๆ โดยวิธีของนิวแมน คูเอล สำหรับทัศนคตินั้นเปรียบเทียบ
โดยใช้การทดสอบด้วยค่าไคแอสควร์ (Chi-square) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ของผู้บริหารโรงเรียนและครูยังน้อย
ผู้บริหารโรงเรียนและครูส่วนมากมีความรู้ดีในเรื่องการจัดตั้งและดำเนินการธุรกิจสหกรณ์
รองลงมาคือ ประเภทของสหกรณ์ แต่ยังขาดความรู้ในเรื่องหลักการสหกรณ์ สิทธิและ
หน้าที่ของสมาชิก โครงสร้างของสหกรณ์และความหมายของสหกรณ์และวัตถุประสงค์
ของสหกรณ์ตามลำดับ

วรรณิ โทยานันท์ (2530:111-144) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ครูและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความ
คิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนดัง
กล่าวและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนในโรงเรียนที่จัดกิจกรรม
สหกรณ์ดีเด่นกับครูและนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนที่จัด
กิจกรรมดีเด่นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก-
งานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียน
ที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่นจำนวน 10 คน ครูที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
ที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่นจำนวน 65 คน ซึ่งสุ่มร้อยละ 30 ของจำนวนครูที่
เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ครูในโรงเรียนที่ไม่ได้รับการ
คัดเลือก 65 คน ซึ่งสุ่มโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายให้เท่ากับกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียน
ที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ดีเด่น 80 คน โดยวิธีสุ่มแบบมีระบบ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น
300 คน ผู้วิจัยได้ใช้ แบบสอบถาม แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือ
สรุปผลของการวิจัยได้ว่า บุคลากรในโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์
ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ตลอดจนวิธิตำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ที่สอดคล้องกับแนว
การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการ-
ประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนในด้านความร่วมมือที่โรงเรียนได้รับนั้นปรากฏว่า
กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนมากที่สุด และ
ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องน้อย เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่คิดว่าไม่
มีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งหน่วยงานอื่น ซึ่งเป็นการเข้าใจที่ยังไม่ถูกต้องนัก ด้าน
ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์นั้นพบว่า บุคลากรมองเห็นประโยชน์ของการจัด

กิจกรรมสหกรณ์ในทุก ๆ เรื่องในระดับมาก ยกเว้นเรื่องสมาชิกที่มีจำหน่ายผลงาน หรือผลผลิตที่บุคลากรส่วนใหญ่ยังมองไม่เห็นประโยชน์มากนักทั้ง ๆ ที่เป็นการปลูกฝัง ความคิดในเรื่องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มสมาชิก ซึ่งนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ เมื่อนักเรียนออกไปเป็นนักสหกรณ์ ส่วนด้านปัญหาในการจัดกิจกรรมสหกรณ์นั้นพบว่า กิจกรรมสหกรณ์มีปัญหาเกี่ยวกับเวลาทำการสอนของครูผู้รับผิดชอบในกิจกรรมสหกรณ์ ปัญหาเรื่องการทำบัญชี เรื่องธุรกิจสหกรณ์และสินค้าไม่ถูกจากผู้ซื้อ

ถึงแม้ว่าโรงเรียนต่าง ๆ จะพยายามดำเนินการในกิจกรรมสหกรณ์ให้ สอดคล้องกับคู่มือกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา แต่โรงเรียนดังกล่าวก็ยังคำนึงถึงความก้าวหน้าด้านการเงินเป็นหลัก โดยลืมนึกถึง จุดประสงค์ที่ว่า ให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจในระบบสหกรณ์จากการปฏิบัติ จริงทำให้กิจกรรมสหกรณ์เป็นกิจกรรมที่ครูดำเนินการเสียส่วนใหญ่ โดยมีนักเรียนเป็น เพียงผู้ช่วย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ความคิดเห็นของครูทั้ง 2 กลุ่ม ใน ด้านความร่วมมือที่ควรได้รับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และความคิดเห็น ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ในด้านประโยชน์ที่ควรได้รับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ระดับมัธยมศึกษา

วาริวัลย์ จักรทอง (2522:124-141) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาในการ จัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์จะศึกษาปัญหาในการจัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการในเขต กรุงเทพมหานคร และได้ดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าขึ้นในโรงเรียนแล้วอย่าง

น้อย 1 ปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มี 3 กลุ่ม ตามขนาดโรงเรียนประกอบด้วยผู้บริหาร
ครู คณากร ภารโรง รวม 284 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบ
มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักของลิเกิร์ต
(Likert) วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่านวพหาค่าที (T-test) วิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบทางเดียวและ เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิตของข้อปัญหาที่มีความแปรปรวนเป็นคู่ๆ
โดยวิธีของนิวแมน-คูเอลส์ (Newman Kuels Test) ผลการวิจัยปรากฏว่ามีหัวข้อ
ปัญหาที่เป็นปัญหาของการดำเนินงานสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนทั้ง 3 กลุ่มร่วมกัน คือ
ปัญหานั้นระยะก่อนจัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์ร้านค้าในด้านวิธีการประชาสัมพันธ์
และเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการสหกรณ์ในโรงเรียน การสำรวจและศึกษา
สภาพความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดตั้งกิจกรรม
สหกรณ์ร้านค้าภายในโรงเรียน การกำหนดโครงการวางแผนการดำเนินการกิจกรรม
สหกรณ์ร้านค้า การเตรียมบุคคลเข้าดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า การเตรียม
อาคารสถานที่ที่ใช้ดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า การเตรียมทุนดำเนินงาน ส่วน
ปัญหานั้นระยะระหว่างดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า มีในด้านกาให้บริการแก่
สมาชิก การจัดหาสินค้าเข้าร้านสหกรณ์และการกำหนดราคาสินค้า ความคล่องตัวของ
คณะกรรมการในการดำเนินงาน และด้านการเงิน ปัญหานั้นระยะหลังดำเนินการ
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าไปแล้ว 1 ปี มีในด้านกาเรียกสต็อกสินค้า การเงิน
ความร่วมมือและการเอาใจใส่ต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของสมาชิกและผู้บริหาร
โรงเรียนและในด้านการเลือกบุคคลที่จะเข้ามาดำเนินการในวาระต่อไป

พัชรภรณ์ พันธุ์รัตน์ (2526:64-69) ได้วิจัยเรื่องการติดตามผลการจัด
กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดแพร่ ตามความคิดเห็นของครูและ
นักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ใน

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดแพร่ ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนและครูที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนขนาดเดียวกันที่มีต่อการดำเนินงานและวิธีการให้ความรู้เรื่องสหกรณ์ของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนศึกษาเปรียบเทียบความรู้เรื่องสหกรณ์ของนักเรียนที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนขนาดต่างกันและศึกษาปัญหาอุปสรรค ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหากับการดำเนินงานของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนและครูรวมทั้งแบบสอบถามความรู้เรื่องสหกรณ์ของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนและครูที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา 13 โรงเรียนในจังหวัดแพร่ โดยกลุ่มตัวอย่างมีนักเรียน 252 คน และครู 80 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ, T-test และ F-test ผลวิจัยพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนและครูในโรงเรียนทุกขนาดที่มีต่อการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ การเข้ามีส่วนร่วมของสมาชิกและประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ความคิดเห็นต่อวิธีการให้ความรู้เรื่องสหกรณ์ของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนทุกขนาดอยู่ในระดับน้อย ความคิดเห็นของนักเรียนและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่นั้นแตกต่างกันยกเว้นเรื่องการเข้ามามีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์พบว่าความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ความคิดเห็นของนักเรียนและครูไม่แตกต่างกัน นักเรียนในทุกระดับโรงเรียนถึงแม้ว่าส่วนใหญ่นิยมเข้าเป็นสมาชิกเพราะ เลื่อมใสในระบบสหกรณ์และได้รับความรู้เรื่องสหกรณ์มากที่สุดจากการได้ปฏิบัติจริงในกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนแต่ความรู้เรื่องสหกรณ์ของนักเรียนยังอยู่ในระดับค่อนข้างน้อยไม่ถึงร้อยละห้าสิบและในแต่ละขนาดโรงเรียนความรู้ของนักเรียนไม่แตกต่างกัน สำหรับปัญหาของกิจกรรมสหกรณ์ที่

นักเรียนและครูในทุกขนาดโรงเรียนพบมาก ได้แก่ ปัญหาสมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วิธีการสหกรณ์และขาดความร่วมมือกับสหกรณ์ ปัญหาการให้บริการแก่สมาชิก โดยเฉพาะครูยังพบว่ามีปัญหาต่อบุคคล เจ้าหน้าที่ ผู้จัดการสหกรณ์ ส่วนแนวทางการแก้ปัญหาที่นักเรียนและครูเสนอแนะไว้ได้แก่ การจัดประชุมอบรมเชิงวิทยากรมาให้ความรู้ เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ตามลำดับ

นวลศรี แสงชัย (2526 : 49-52) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติของนักเรียนจำแนกตามลักษณะตัวแปรคือ เพศ การเป็นสมาชิก และระดับการศึกษา 3. รวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนารีนุกูล 300 คน ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2525-2526 เป็นเพศหญิง 79.33% เพศชาย 20.67% เป็นสมาชิก 72.00% ไม่เป็นสมาชิก 68% เป็นนักเรียนจากทุกระดับชั้นเท่ากันคิดเป็น 16.67% โดยวิธีแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า T-test ค่า F-test และ Newman Kuels Method ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับร้านค้า

กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนมากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99% 2. นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความรู้เกี่ยวกับร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99% 3. นักเรียนที่เป็นสมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99% 4. นักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนดีกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99% 5. นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีทัศนคติต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% 6. นักเรียนที่เป็นสมาชิกมีทัศนคติต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

มณีรัตน์ บุญรักษา (2528:103-124) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูสังคมศึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อจะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูสังคมศึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านต่าง ๆ คือ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การจัดสถานที่เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน ความต้องการของผู้บริหาร ครูสังคมศึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนและบทบาทของสหกรณ์ต่อการศึกษาและการพัฒนาชุมชน 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนของผู้บริหารกับครูสังคมศึกษาและครูสังคมศึกษากับนักเรียน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรจากโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล 20 แห่ง ในกรุงเทพมหานครที่มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ โดยเป็นผู้บริหาร 40 คน ครูสังคมศึกษา 60 คน นักเรียนมัธยมศึกษา

400 คน ที่คัดเลือกโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random - Sampling) ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ มีชดิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย ผลการวิจัยพบว่า ทั้งครูสังคมนตรีศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนเห็นว่าการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนเกือบทุกด้านอยู่ในระดับน้อย นอกจากเรื่อง เนื้อหาความรู้ที่ได้จากหนังสือสังคมนตรีศึกษาเท่านั้นที่ทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านการจัดสถานที่เรียนในการเรียนการสอน ผู้บริหารและนักเรียนเห็นว่ายู่ในระดับน้อย ส่วนครูสังคมนตรีศึกษาเห็นว่ายู่ในระดับปานกลาง แต่ทั้งครูและผู้บริหารเห็นคล้อยกันเกี่ยวกับความเพียงพอของชั้นวางสินค้า ที่ซึ่งมีผลต่อสภาพการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ในขณะที่นักเรียนเห็นว่าสหกรณ์จัดสินค้าอย่างมีระเบียบเพื่อให้สะดวกแก่การศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านกิจกรรมการเรียนครูสังคมนตรีและนักเรียนว่ายู่ในระดับน้อย ผู้บริหารมีความเห็นในระดับปานกลาง แต่ครูสังคมนตรีศึกษาและผู้บริหารเห็นคล้อยกันว่าครูเป็นผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเพียงผู้เดียวในระดับปานกลาง ขณะที่นักเรียนเห็นว่าครูบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนสหกรณ์ให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านอุปสรรคและปัญหาในการเรียนการสอน ครูสังคมนตรีศึกษา ผู้บริหาร และนักเรียนเห็นว่าปัญหาในระดับปานกลาง ผู้บริหารและนักเรียนเห็นคล้อยกันว่าปัญหาเรื่องความคับแคบของสหกรณ์ในระดับปานกลาง แต่ครูเห็นว่ามีความระดับมาก ด้านความต้องการของทั้ง ๓ ฝ่ายเกี่ยวกับการเรียนการสอน ครูสังคมนตรีและผู้บริหารเห็นว่ามีความระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่ามีความอยู่ในระดับปานกลาง และทั้ง 3 ฝ่ายมีความเห็นต่อเรื่องความต้องการให้สหกรณ์โรงเรียนเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ ความต้องการเอกสารให้ความรู้เรื่องสหกรณ์มากขึ้น และต้องการให้

โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้สหกรณ์นำมาปรับปรุงสหกรณ์โรงเรียนให้ดีขึ้นสอดคล้อง
กันในระดับมาก ในด้านความต้องการด้านบทบาทของสหกรณ์ต่อการศึกษาและพัฒนาชุมชน
ครูสังคมศึกษาและผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนนักเรียนเห็นด้วยในระดับปานกลาง
แต่ครูสังคมศึกษาและผู้บริหารเห็นด้วยที่จะให้สหกรณ์โรงเรียนเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้
เกี่ยวกับวิชาสหกรณ์ในระดับมาก ส่วนนักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดนิทรรศการเกี่ยวกับ
สหกรณ์เพื่อเผยแพร่กิจกรรมสหกรณ์อยู่ในระดับมาก ในด้านโปรแกรมการเรียน
การสอน ครูสังคมศึกษาและผู้บริหารมีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสังคมศึกษาและผู้บริหารมีความเห็นต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ครูสังคมศึกษาและนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่
ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในด้านอุปสรรคและปัญหา ครูสังคมศึกษาและผู้บริหาร มี
ความเห็นไม่ต่างกันที่ระดับความมีนัย .05 ครูสังคมศึกษาและนักเรียนมีความคิดเห็น
แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ครูสังคมศึกษาและนักเรียนมีความเห็นต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านสภาพความต้องการของผู้บริหารครูสังคมศึกษา
และนักเรียนครูสังคมศึกษาและผู้บริหาร มีความเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมี
นัยสำคัญ .05 ครูสังคมศึกษาและนักเรียนมีความเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
ส่วนบทบาทของสหกรณ์ต่อการศึกษาและพัฒนาชุมชน ครูสังคมศึกษาและผู้บริหาร มีความ
เห็นไม่ต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ครูสังคมศึกษาและนักเรียนมีความเห็นไม่ต่าง
กันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

เอกสารที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

เนื่องจากไม่พบผลงานวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าในสถานศึกษา จึงขอเสนอบทความจากเอกสารและจากหนังสือที่เกี่ยวข้องกับ
บทบาทของสหกรณ์ที่มีผลต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนตามทัศนะ
ต่างประเทศดังนี้

สหพันธ์นานาชาติแห่งผู้ผลิตทางการเกษตร, ปารีส (1966:65-75)
กล่าวโดยสรุปว่า ในยุโรปตะวันตก สหกรณ์ทุกแบบ สภาการเกษตร สภาลูกจ้างทาง
เกษตร ได้พัฒนาเป็นส่วนประกอบสำคัญทางเศรษฐกิจของชาติ โดยนำมาปรับเป็น
แผนของรัฐบาลมากขึ้น ส่วนพัฒนาการของสหกรณ์ในเอเชียแสดงให้เห็นอุปสรรค
เพราะแม้รัฐบาลจะสนับสนุนให้มีสหกรณ์การเกษตร มีการรวมตัวกันเป็นสหกรณ์
เพื่อค้าผลผลิตหรือจัดหาพันธุ์พืชให้เกษตรกร แต่ก็ เป็นสหกรณ์ที่รัฐอาจเข้ามาช่วย
ทางการเงิน และให้ข้าราชการมาจัดการ ทำให้ยากที่จะเรียกว่า เป็นสหกรณ์ที่เกิด
จากความสมัครใจของสมาชิก แม้ว่าการขายผลผลิตหรือการจัดหาเมล็ดพันธุ์จะได้
ผลดีกว่าสหกรณ์ "แท้ ๆ" ก็ตาม ในแอฟริกาเหนือ 80% - 90% ของนมและสัตว์
เลี้ยงที่จะถูกส่งผ่านการค้าขายทางสหกรณ์การเกษตร ในฟินแลนด์ธุรกิจทั้ง
หมด จะผ่านสหกรณ์ท้องถิ่นทุกรูปแบบทั้งในเมืองและชนบท ภายในขอบเขตถึง 30%
ของรายได้รวมของชาติ ในญี่ปุ่น เกษตรกรเกือบทุกคนเป็นสมาชิกของสหกรณ์
อเนกประสงค์ของท้องถิ่น อย่างน้อยครึ่งหนึ่งของผลผลิตทางการเกษตรถูกเสนอขาย
ผ่านเครือข่ายสหกรณ์ 30% ของเงินออมทั้งหมดที่ได้จากการเกษตร อยู่ในสถาบัน
สหกรณ์ บทบาทของสหกรณ์ทางด้านการพัฒนาสังคมพบว่าในญี่ปุ่นมีสมาคมที่ช่วยปรับปรุง
ชีวิตในบ้าน แม้ว่า จะเกี่ยวข้องกับรัฐบาลหรือด้วยการช่วยเหลือของสหกรณ์ก็ตาม

สมาคมเหล่านี้ได้จัดให้มีการแนะแนวและฝึกฝนแก่แม่บ้านเกษตรกรเป็นวงกว้างเกี่ยวกับเรื่องพื้นฐานภายในบ้านเช่นการทำอาหาร การฝีมือ การถนอมอาหาร การจัดดอกไม้ การตกแต่งภายใน ฯลฯ เป็นการช่วยปรับปรุงบ้านของเกษตรกร ซึ่งเท่ากับช่วยปรับปรุงสภาพชนบทนั่นเอง ในยุโรปและอเมริกาเหนือ คนที่เคยร่วมในสหกรณ์การเกษตรหรือสภาเกษตรกรมาก่อนหลายปีได้กลายมาเป็นผู้รับผิดชอบสูงในรัฐบาลบ้างก็เป็นนักการทูต หรือรับผิดชอบในสาขาบริการชุมชนอื่น ๆ ท้ายสุดผู้เขียนได้ให้ข้อเสนอแนะว่าสหกรณ์โดยเฉพาะในเอเชีย ยังมีแรงผลักดันการเงินและการบริหารจากภายนอก ซึ่งอาจทำเรื่องบางอย่างได้อย่างน่าพอใจ แต่นั่นไม่สำคัญเท่ากับการได้พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการตกลงกันเอง ด้วยความต้องการร่วมกันของสมาชิกและการได้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นจากสมาชิกเอง รัฐจึงไม่ควรยึดเงื่อนไขการคอยแนะนำดูแลสหกรณ์เพียง เพราะกลัวว่าถ้าปล่อยให้สมาชิกทำกันเองแล้วเขาจะผิดหรือรัฐจะทำได้ดีกว่า เพราะสหกรณ์จำเป็นต้องเรียนรู้ และหนทางเดียวที่จะทำได้คือให้เขาทำเอง

Carlos Ornelas (1982:467-469) ได้เล่าถึงบทบาทของขบวนการสหกรณ์ในเขต Basque ทางตอนเหนือของสเปน โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เมือง Mondragon ซึ่งเป็นเมืองอุตสาหกรรมมากี่ Bebao ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายของกิจการอุตสาหกรรมถึง 83 กิจการ และบริษัทอุตสาหกรรมเกษตร 5 บริษัท โดยมีคนเกี่ยวข้องมากกว่า 18,000 คน ซึ่งเป็นทั้งเจ้าของและคนงาน นอกจากอุตสาหกรรมเหล่านี้แล้วยังมีกลุ่มสหกรณ์ผู้บริโภค "Eroski" ที่มีผู้เกี่ยวข้องถึง 105,000 คน ซึ่งเท่ากับประมาณ 15% ของครอบครัวในเขต Basque ขบวนการนี้ยังมีสหกรณ์บริการที่สำคัญมากอยู่ 6 ชนิด ซึ่งรวบรวมอยู่ในขบวนการทั้งหมดนี้ หนึ่งใน

หกของสหกรณ์บริการนี้มีผู้หญิงเป็นเจ้าของและดูแลเรียกว่า Auzu Lagum อีกสหกรณ์หนึ่งคือ Lagum Aro เป็นสหกรณ์ที่บริการด้านการแพทย์และด้านประกันสังคมซึ่งเกิดขึ้นเพราะการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ถือว่าเป็นการจ้างตัวเองและไม่มีสิทธิรับบริการด้านประกันสังคมจากองค์กรของรัฐ มี The Caja Laboral Popular (CLP) เป็นสถาบันทางการเงินและการจัดการเกี่ยวกับขบวนการสหกรณ์ทั้งหมด ขบวนการสหกรณ์ดังกล่าวเริ่มในปี ค.ศ. 1956 โดยการตั้ง Ulgor ซึ่งเริ่มต้นมีสมาชิกที่เป็นคนงาน 23 คน ความคิดพื้นฐานสำหรับสหกรณ์และการจัดการเริ่มต้นได้รับการพัฒนาโดยบาดหลวงคาทอลิกคนหนึ่งและสาวกของท่าน 5 คน โดยตั้งวิทยาลัยเทคนิคซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้อาชีวศึกษาและการศึกษาทางด้านศิลปกรรมกับเด็กของเมือง Mondragon จากนั้นการทำงานและการจัดการของสหกรณ์ก็เริ่มขึ้น เพื่อจะทำงานภายในขอบเขตการสั่งสอนของพวกคาทอลิก ตามภูมิศาสตร์เครือข่ายของ CLP และการลงทุนของ Mondragon Co-operative Experience (MCE) จะอยู่ในเขต Basque แม้ว่าผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้จะถูกส่งไปขายที่สเปนยุโรปและละตินอเมริกา ผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีหลายอย่างตั้งแต่อาหารไปจนถึงเครื่องมือที่ทันสมัย เหล็กกล้าไปจนถึงหุ่นยนต์กล ของใช้ในบ้านที่ไม่แตกหักไปจนถึงรถจักรยานและหลอดภาพโทรทัศน์ ฯลฯ มีเหตุผล 2 ประการที่ทำให้อำนาจ MCE ประสบความสำเร็จคือ 1. การตั้ง CLP ซึ่งเป็นสถาบันที่ไม่เพียงแต่ให้เงิน การจัดการขององค์กร การจัดการ และการช่วยเหลือต่าง ๆ สำหรับสร้างและรวบรวมสหกรณ์ต่าง ๆ เท่านั้น แต่เป็นผู้นำส่วนกลางและแนะนำให้กับกิจการทุกอย่างใน MCE รวมทั้งชุมชน Mondragon 2. การก่อตั้งและขยายวิทยาลัยเทคนิคและการนำเอาผู้นำและสมาชิกที่สำคัญเข้ามาฝึกอบรม การศึกษาในวิทยาลัยนี้ ผู้เขียนคือ Carlos Ornelas เห็นว่าลักษณะเด่นของ MCE

ก็คือการจัดการและการปฏิบัติงานแบบประชาธิปไตย ดังตัวอย่างคือ มีการจัดการแต่ละบริษัทโดยคนงานที่เป็นเจ้าของบริษัทนั้นด้วย และคนงานจะมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเกี่ยวกับการผลิต การจัดการ และนโยบายทั่วไป ในบริษัทที่ใหญ่กว่าก็จะผ่านสภาและที่ประชุม 3. ผลผลิตจากการใช้แรงงาน(รายได้) จะถูกจัดสรรตามหลักจำแนกรายได้ตามอาชีพ ซึ่งเริ่มจากอย่างน้อยหนึ่งเท่าถึงอย่างมากสามเท่าของรายได้ที่ใช้เป็นฐานภายในแต่ละสหกรณ์ 4. สมาชิกแต่ละคนของสหกรณ์ถูกจำกัดว่าไม่มีหุ้นเกิน 5% ของเงินทุนทั้งหมดของบริษัทนั้น 5. กว่าจะถูกกระจายและแบ่งจ่ายไปตามคะแนนการลำดับการทำงานมากกว่าเจ้าของเงินลงทุน (เจ้าของเงินลงทุนจะได้ส่วนที่เกินรายได้ดอกเบี้ยในอัตรา 6% ต่อปีหรือมากกว่านั้นสำหรับหุ้นที่มีอยู่ถ้ามีการ (เพียงพอ) บริษัทจะสำรองเงินไว้ก่อนใหญ่เพื่อขยายและให้บริการชุมชน เป็นที่รู้กันว่า MCE ประสบผลสำเร็จในการรวมทั้งเทคโนโลยีระดับสูงและการผลิตเข้ากับการบริหารงานแบบประชาธิปไตยและการกระจายความมั่นคง

คณะผู้วิจัยเห็นว่าบทความของ Carlos Ornelas แสดงให้เห็นขบวนการสหกรณ์ขนาดใหญ่ที่มั่นคงและมีประสิทธิภาพ ยึดหลักและอุดมการณ์ของสหกรณ์ กล่าวคือหลักส่งเสริมการศึกษา หลักความยุติธรรมเสมอภาค หลักการจัดสรรกำไรเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมและความเป็นธรรมในหมู่สมาชิก และที่สำคัญคือหลักการควบคุมด้วยวิธีทางประชาธิปไตย จึงทำให้กิจการและเครือข่ายของ MCE เจริญก้าวหน้า ความมั่นคงและมั่นคงมาสู่มวลสมาชิกอย่างน่าชื่นชม

อนึ่งจากรายงานผลงานวิจัยในประเทศที่กล่าวมาทั้งหมดแล้วนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าเป็นการวิจัยที่เกิดจากการประเมินของบุคคลภายนอกทั้งสิ้น ดังจะขอสรุปอีกครั้งดังนี้

ระดับประถมศึกษา ได้แก่

1. วินัย วงศ์ทองดี ศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
2. ฉลาด เสริมปัญญา วิจัยเรื่องการศึกษา ความรู้และทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น
3. วรณีย์ ไทยานันท์ วิจัยเรื่องความเห็นของผู้บริหารครูและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี

ระดับมัธยมศึกษา ได้แก่

1. วชิราวัลย์ จักรทอง วิจัยเรื่องปัญหาในการจัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
2. พิชราภรณ์ พันธุ์รัตน์ วิจัยเรื่องการศึกษาติดตามผลการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดแพร่
3. นวลลวี แสงชัย วิจัยเรื่องความรู้และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนนาเรินกุล จังหวัดอุบลราชธานี
4. มณีรัตน์ บุญรักษา วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูสังคมศึกษา และนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยไม่ได้มีส่วนรับผิดชอบในการจัด
กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนที่ทำการวิจัย ผลการวิจัยที่พบได้น่าไปใช้ประโยชน์ทาง
การศึกษาส่วนตัวเป็นหลัก ไม่เป็นประโยชน์เต็มที่ในการนำไปใช้แก้ปัญหาการจัด
กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนที่วิจัย

ส่วนการวิจัยของคณะผู้วิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการที่คณะผู้วิจัย
เป็นผู้ดำเนินการเอง จึงนับได้ว่าเป็นการวิจัยเพื่อประเมินโครงการการกิจกรรม
สหกรณ์ในโรงเรียนเป็นเรื่องแรกที่ประเมินจากภายใน คือ ผู้จัดทำโครงการเอง
และผลการวิจัยจะได้ถูกนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน
โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ต่อไป

าลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์ ความคิดเห็นของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดโครงการ โดยจัดเก็บข้อมูลจากนักเรียน ครู บุคลากรและผู้ปกครองด้วยแบบสอบถามแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ นอกจากนี้ยังได้จัดเก็บข้อมูลหตุยภูมิที่ทางโครงการฯและโรงเรียนได้บันทึกไว้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและการเงินของโครงการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรในการวิจัย คือ บุคลากร ผู้ปกครองและนักเรียนของโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ในปีการศึกษา 2534 แบ่งประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ในปีการศึกษา 2534 รวมทั้งสิ้น 1,778 คน
2. ครูและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน ในปีการศึกษา 2534 รวมทั้งสิ้น 141 คน
3. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ในปีการศึกษา 2534 จำนวน 8 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เลือกมาด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ เลือกจากนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน

332 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ

1.1. กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ เลือก
จากนักเรียนระดับชั้น ป.4-ป.6 ระดับละ 3 ห้องๆ รวมทั้งสิ้น 263 คน
จำนวนนี้ยังแยกเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ

1.1.1 สมาชิกที่เป็นกรรมการดำเนินงานสหกรณ์
ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้น ป.4-ป.6 ที่ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกสหกรณ์ของ
โรงเรียนให้เข้ามาบริหารงานสหกรณ์ร่วมกับอาจารย์เจ้าหน้าที่ จำนวนทั้งสิ้น
12 คน

1.1.2 สมาชิกสหกรณ์ที่ไม่เป็นกรรมการดำเนินงาน
สหกรณ์ซึ่งได้แก่นักเรียนระดับชั้น ป.4-ป.6 ที่เหลือจำนวน 251 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ เลือก
จากนักเรียนระดับชั้น ป. 4 - 6 ที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ระดับละ 3 ห้อง รวม
ทั้งสิ้น 69 คน

2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องความ
คิดเห็นของนักเรียนและครูเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน
สาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) เลือกจาก

2.1 นักเรียนระดับชั้น ป. 1 - 3 ระดับละ 2 ห้อง
และนักเรียนระดับชั้น ป. 4 - 6 ระดับละ 3 ห้อง รวมทั้งสิ้น 516 คน

2.2 ครูและเจ้าหน้าที่โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)
จำนวน 11 คน เลือกจาก

2.2.1 ครูที่สอน ส.ป.ช. สังคม แต่ไม่ได้เป็น
กรรมการดำเนินงานสหกรณ์ จำนวน 7 คน

2.2.2 ครูที่มิได้สอน ส.บ.ช. สังคมแต่เป็น

กรรมการดำเนินงานสหกรณ์ จำนวน 2 คน

2.2.3 เจ้าหน้าที่ของโรงเรียน จำนวน 2 คน

3. กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 8 คน แบ่งเป็น

3.1 ผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์และเคย

ฝากขายสินค้า จำนวน 3 คน

3.2 ผู้ปกครองของนักเรียนที่ไม่ใช่สมาชิกสหกรณ์แต่เคย

ซื้อสินค้าจำนวน 5 คน

4. กลุ่มประชากรที่ตอบแบบสัมภาษณ์ในเรื่อง ความคิดเห็น

ของกรรมการดำเนินงานฝ่ายครูเจ้าหน้าที่และฝ่ายนักเรียน คือ กรรมการ

ดำเนินงานฝ่ายครูเจ้าหน้าที่และนักเรียน ของสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ

(ฝ่ายประถม) จำนวน 10 คน

รวมได้ตัวอย่างประชากรประเภทนักเรียน 516 คน

ประเภทครูและเจ้าหน้าที่ 11 คน ประเภทผู้ปกครองนักเรียน 8 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการประเมินโครงการได้ดำเนินการและจัดเก็บรวบรวม

ข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานของโครงการ

กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยเริ่มตั้งแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการชั่วคราว

ในเดือนธันวาคม 2533 จนถึงสิ้นสุดการวิจัยในเดือนมกราคม 2535 คณะกรรมการ

ดำเนินการชั่วคราวที่แต่งตั้งขึ้น านชุดแรกประกอบด้วยครูผู้สอน ส.บ.ช.สังคม

7 คน และครูสอนวิชาอื่นๆ อีก 11 คน รวมเป็น 18 คน ซึ่งทำหน้าที่บริหาร

กิจกรรมสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1	ประธานและผู้จัดการ	1	คน
1.2	รองประธาน	1	คน
1.3	ฝ่ายจัดซื้อ	4	คน
1.4	เหรัญญิก	1	คน
1.5	บัญชี	1	คน
1.6	คลังสินค้า	6	คน
1.7	นายทะเบียนและผู้ช่วย	3	คน
1.8	เลขานุการและศิลปกรรม	1	คน

คณะกรรมการทั้งหมดจะได้ดำเนินงานตามแผนดำเนินงานโครงการในปี
การศึกษา 2534 พอสรุปได้ดังนี้

กิจกรรม	ช่วงเวลา
1. ประชุมกรรมการดำเนินการชุดที่ 1 (ครูและเจ้าหน้าที่)	ก.ค. 33 - ก.ย. 34
2. รับสมัครพนักงานขายทั้งฝ่ายครู เจ้าหน้าที่และนักเรียน ป.5 ประจำปีการศึกษา 2534	พ.ค. - มิ.ย. 34
3. รับสมัครสมาชิกเพิ่มเติมจาก ปีการศึกษา 2533	มิ.ย. 34 - ก.พ. 35
4. เปิดจำหน่ายประจำปีการศึกษา 2534	มิ.ย. 34 - ก.พ. 35
5. การให้การศึกษาอบรมเรื่องสหกรณ์	มิ.ย. - ส.ค. 34
6. ประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกเฉพาะ	

<u>กิจกรรม</u>	<u>ช่วงเวลา</u>
สมาชิกที่เป็นนักเรียน บ.4 - บ.6	มิ.ย. - ก.ค. 34
7. การประชุมคณะกรรมการดำเนินการ (ชุดนักเรียน)ประจำปีการศึกษา 2534	มิ.ย. - ม.ค. 35
8. จ่ายค่าตอบแทนพนักงานขายประจำภาคต้น	ค.ค. 34
9. การประชุมในผู้สามัญประจำปี (ครูและเจ้าหน้าที่)	ค.ค. 34 - ก.พ. 35
10. จ่ายค่าตอบแทนพนักงานขายประจำ ภาคปลาย จ่ายเงินปันผลสมาชิกและ เงินเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อ	มิ.ค. 35
2. จัดกิจกรรมบรรยายพิเศษเพื่อให้ความรู้ด้านการจัดสหกรณ์ ร้านค้าให้แก่ครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และมีการสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมฟังการบรรยายหลังการบรรยาย โดย เชิญวิทยากรจากกรมส่งเสริมสหกรณ์มาเป็นผู้บรรยาย ในเดือนกรกฎาคม 2534	
3. เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ในเดือนมีนาคม 2535 คณะผู้วิจัยได้ ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลดังนี้	
3.1 จัดสอบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 332 คน ทำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น 1 ชั่วโมง ในการทำแบบทดสอบ 30 นาที	
3.2 นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้กลุ่ม	

ตัวอย่างนักเรียน และกลุ่มตัวอย่างครูและเจ้าหน้าที่ทำ ดังนี้

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน บ.1 - บ.3 จำนวน

184 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน บ.4 - บ.6 จำนวน

332 คน

3.2.3 กลุ่มตัวอย่างครูและเจ้าหน้าที่จำนวน

11 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามชุดนี้มีจำนวนทั้งหมด

527 คนใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 30 นาที

3.3 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการดำเนินงานสหกรณ์
จำนวน 10 คน แบ่งเป็นกรรมการดำเนินงานฝ่ายครู 5 คน และกรรมการ
ดำเนินงานฝ่ายนักเรียน 5 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกรรมการ
ดำเนินงานสหกรณ์เกี่ยวกับโครงการสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณคนละ 15 นาที

3.4 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 8 คน
โดยใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
ประเภทผู้ปกครอง ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณคนละ 20 นาที

3.5 รวบรวมบันทึกการประชุมของคณะกรรมการทั้งฝ่ายครู
เจ้าหน้าที่และฝ่ายนักเรียน

3.6 รวบรวมข้อมูลการเงินของโครงการฯ ในด้านรายจ่าย
รายรับ ผลกำไร จากการจำหน่ายสินค้าตลอดโครงการ

3.7 รวบรวมข้อมูลด้านจำนวนผู้มาใช้บริการโดยเฉลี่ยต่อเดือน

โดยคำนวณค่าเฉลี่ยจากใบรายการสั่งซื้อสินค้าในเดือนมิถุนายน สิงหาคม
พฤศจิกายนปีพุทธศักราช 2534 และในเดือนมกราคม ปีพุทธศักราช 2535

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ด้าน คือ

1. การประเมินการดำเนินงานของโครงการฯ ซึ่งแบ่งการประเมิน
ออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1.1 การจัดตั้งโครงการฯ

1.2 การบริหารโครงการฯ

1.3 การให้บริการแก่สมาชิกและผู้ซื้อสินค้าจากสหกรณ์

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการประเมินการดำเนินงาน จากหลัก

สหกรณ์สากล 6 ประเภทดังนี้

1. การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจและไม่กีดกันการเข้าเป็น

สมาชิก

2. การควบคุมตามหลักประชาธิปไตยและดำเนินงานโดยเป็นอิสระ

3. การจำกัดอัตราเงินปันผลตามหุ้นเพียงไม่เกินอัตราดอกเบี้ย

4. การจัดสรรรายได้สุทธิ (กำไร) เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและ

ความเป็นธรรมในหมู่สมาชิก

5. การส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์

6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ทั้งปวง

2. การประเมินประสิทธิผลของโครงการฯ ซึ่งประกอบด้วย

2.1 การวิเคราะห์ค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

ของโครงการสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

2.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้
ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับโครงการฯ และหาค่า t โดยใช้สูตร

$$t = \frac{(X_1 - X_2)}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

โดย \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

S_1 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม 1

S_2 = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม 2

n_1 = จำนวนนักเรียนในกลุ่ม 1

n_2 = จำนวนนักเรียนในกลุ่ม 2

2.3 วิเคราะห์ค่าสถิติการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละของ
รายการความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน
สาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ทั้งในส่วนที่เป็นความคิดเห็นและความพอใจ ประโยชน์
ที่ได้รับและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน กลุ่มตัวอย่างครู
เจ้าหน้าที่และผู้ปกครอง

2.4 วิเคราะห์การส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกโดย
วิเคราะห์รายได้ที่เกิดจากการร่วมกิจกรรมของโครงการในลักษณะต่อไปนี้

2.4.1 เงินปันผลของสมาชิก

2.4.2 ส่วนเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อ

2.4.3 รายได้จากการฝากขายสินค้า

2.4.4 รายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายสินค้าในสหกรณ์

2.5 วิเคราะห์สถานภาพทางการเงินของโครงการฯจากงบแสดง

ฐานะการเงิน คืองบดุลและงบกำไรขาดทุนของโครงการฯ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ขึ้น และได้ประเมินการดำเนินงานและประสิทธิผลของโครงการฯ โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการโครงการประเภทผู้ปกครอง และแบบสัมภาษณ์กรรมการดำเนินงานฝ่ายครูเจ้าหน้าที่และฝ่ายนักเรียน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ศึกษาข้อมูลจากผลของการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ ข้อมูลจากรายได้ของสมาชิกในส่วนที่เป็นเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อรายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายและรายได้จากการฝากขายสินค้าของสมาชิก ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินการดำเนินงานโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

การประเมินการดำเนินงานของโครงการฯ จะแบ่งการนำเสนอออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ดังนี้

- 1.1 การจัดตั้งโครงการฯ
- 1.2 การบริหารโครงการฯ
- 1.3 การบริการแก่สมาชิกและผู้ซื้อสินค้าจากสหกรณ์

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียน
สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

การประเมินประสิทธิผลโครงการฯ จะแบ่งการนำเสนอออกเป็นหัวข้อ
ต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการดังนี้

1. ปริมาณประชากรในการวิจัย ที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการฯ
2. ความคิดเห็นของนักเรียนในด้านต่อไปนี้
 - 2.1. จำนวนของนักเรียนผู้ตอบแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับสหกรณ์ จำแนกตามระดับชั้น
 - 2.2. ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์
 - 2.3. ความพอใจและความคิดเห็นของนักเรียนต่อโครงการฯ
3. ความพอใจและความคิดเห็นของครูและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับ
โครงการฯ
4. ความพอใจและความคิดเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับโครงการฯ
5. ประโยชน์อื่น ๆ ที่ประชากรของการวิจัยได้รับจากโครงการฯ
 - 5.1. เงินปันผล
 - 5.2. ส่วนเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อ
 - 5.3. รายได้จากการฝากขายสินค้า
 - 5.4. รายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายสินค้า
6. วิเคราะห์สถานภาพทางการเงินของโครงการฯ

ตอนที่ 1

1. การประเมินการดำเนินงาน

1.1 การจัดตั้งโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิต
จุฬาฯ (ฝ่ายประถม) เริ่มเปิดดำเนินการขึ้นเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2533
ทั้งนี้สืบเนื่องจากนโยบายของโรงเรียนที่จะให้มีโครงการกิจกรรมสหกรณ์ขึ้นเพื่อ
สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ที่ระบุว่าให้นักเรียนเรียนเรื่องสหกรณ์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปี
ที่ 6 อยู่ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่วยที่ 5 (การทำมาหากิน) จึงได้
แต่งตั้งคณะกรรมการสหกรณ์โรงเรียนตามคำสั่งที่ 009/2533 มีจำนวน 12 คน
ให้ดำเนินการจัดตั้งโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าขึ้น มีเงินรองจ่ายจากโรงเรียน
เพื่อใช้ในการจัดตั้งโครงการฯ 50,000 บาทและมีเจ้าหน้าที่คิดเงิน 1 คน โดยใช้
ห้องจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์เดิมเป็นสถานที่จัดตั้งกับปรับห้อง 104 อาคารบริหารเป็น
ห้องคลังสินค้า ในระยะเริ่มแรกมีตู้จำหน่ายสินค้า 6 ใบและมีตู้คลังสินค้า 2 ตู้
โต๊ะผู้จัดการและแคชเชียร์รวม 2 โต๊ะ และมีสินค้าจำหน่าย 5 แผนกคือ แผนก
เบ็ดเตล็ด แผนกหนังสือ แผนกกีฬา แผนกเครื่องเขียน และแผนกฟากขายโดยแต่ละ
แผนกมีสินค้าต่าง ๆ กัน โดยสรุปดังนี้

ก. แผนกเบ็ดเตล็ด จำหน่ายสินค้าประเภทของกระจุกกระจิก เช่น
เครื่องมือที่ใช้ในการทำความสะอาด ของใช้ส่วนตัว ขนมหที่มีประโยชน์ เครื่องใช้
ในครัว นมสด เมจิ ฯลฯ

ข. แผนกเครื่องเขียน ได้แก่ ดินสอ สมุด ยางลบ ไม้บรรทัด
และอุปกรณ์การเขียนต่าง ๆ

ค. แผนกหนังสือ ได้แก่ หนังสือแบบเรียนที่ใช้ในโรงเรียน หนังสือ-
อ่านสำหรับเด็ก

ง. แผนกกีฬา ได้แก่ เสื้อผลไม้ กางเกงผลไม้ ถุงเท้า ลูกบิงบอง
ลูกแบดมินตัน ผ้าเช็ดหน้า ผ้าขนหนู ฯลฯ

จ. แผนกผากขาย ได้แก่ สินค้าที่สมาชิกมาผากขาย เช่น ขนมหวาน
อาหารคาวประเภทกับข้าว น้ำส้มคั้น งานประดิษฐ์ บัตรอวยพร เสื้อยืด เป็นต้น

ในระยะเริ่มแรกนี้กรรมการต้องใช้เวลาส่วนใหญ่นในการจัดตั้งสถานที่และ
เตรียมสินค้าต่าง ๆ เพื่อให้ทันจำหน่ายจึงยังไม่ได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการสหกรณ์
ฝ่ายนักเรียนขึ้น

ในปีการศึกษา 2534 โรงเรียนได้อนุมัติให้ย้ายห้องสหกรณ์ไปที่ห้อง
บิงบองซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางกว่าเดิม ผู้ปกครองบริจาคตู้จำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น 2 ใบ
และสมาคมผู้ปกครองและครูบริจาคตู้แช่ 1 ตู้ สหกรณ์ได้จัดซื้อเครื่องคิดเงิน 1
เครื่องและเครื่องคิดเลขขนาดเล็ก 5 เครื่อง มีโต๊ะสำหรับประชุมกรรมการ
อยู่ด้านหลังห้อง 1 ตัว โต๊ะผู้จัดการ 1 ตัว

ในปลายเดือนกันยายน 2534 มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินงานสหกรณ์
ชุดนักเรียนขึ้น จากจำนวนผู้สมัครระดับ ป.4- ป.6 จำนวน 34 คน ได้รับคัดเลือก
เป็นกรรมการจำนวน 12 คน

สินค้าที่จำหน่ายในร้านตามแผนกต่าง ๆ ได้ขยายขึ้นหลายรายการดังนี้

ก. แผนกเบ็ดเตล็ด สินค้าที่เพิ่มขึ้น เช่น ด้ายขัดพื้น แปรงสีพื้นผู้ใหญ่
ผ้ารัดเท้าแพลง บัวยัดเม็ด นมสด ไอศกรีม น้ำผลไม้ ของโครงการส่วนพระองค์
ฟิล์มถ่ายรูป ขนมถุง ฯลฯ

ข. แผนกเครื่องเขียน สินค้าที่เพิ่มขึ้น เช่น แฟ้มเอกสาร กาวยู่ สมุดบันทึกสมุดฉีก วงเวียน สติกเกอร์ติดชื่อ สีไม้ กระดาษทราย กบเหลาดินสอ ฯลฯ

ค. แผนกหนังสือ เพิ่มหนังสือทั้งของวัยเด็กเล็กและเด็กโตเพิ่มขึ้นจากหลายสำนักพิมพ์ และยังจำหน่ายนิตยสารเด็ก คือ ไฉนसार อีกด้วย

ง. แผนกกีฬา สินค้าที่เพิ่มขึ้น คือ กระจุกพระเกี้ยว คอซองนักเรียน-หญิง ผ้าปิดจมูกกรองฝุ่น กุญแจ กระเป๋าหนังสือ ไม้ตีบึงบอง ยาขัดทองเหลือง (สำหรับลูกเสือ) ฯลฯ

จ. แผนกผากขาย มีสมาชิกนำสินค้ามาผากขายเพิ่มขึ้น เช่น ผ้าม้วนแห้ง (ขนม) กระทอนสามรส เสื้อผ้า ผ้าเช็ดหน้าถักริม

1.2 การบริหารโครงการ ในการดำเนินงานการบริหารจัดการสหกรณ์ ในปีการศึกษา 2533 มีการแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานฝ่ายครูและเจ้าหน้าที่ชั่วคราวจำนวน 12 คน และในปีการศึกษา 2534 ได้มีการแต่งตั้ง กรรมการดำเนินงานฝ่ายครูเจ้าหน้าที่ ชุดที่ 1 มีจำนวน 18 คน และมีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสหกรณ์ 2 คน นอกจากนี้ยังมีการจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 1 ฝ่ายนักเรียนชั้น ในปลายเดือนกันยายน 2534 ได้คณะกรรมการทั้งสิ้น 12 คน*

กรรมการดำเนินงานฝ่ายครูเจ้าหน้าที่ชุดแรก (ชั่วคราว) มีการประชุมรวมทั้งหมด 8 ครั้ง ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2533 ถึงเดือนมีนาคม 2534 โดยมีหัวข้อสรุปการประชุมแต่ละครั้งดังนี้

*ดูรายชื่อกรรมการทุกฝ่ายในภาคผนวก

ครั้งที่ 1/2533(27 มิ.ย.33)-การเสนอตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา

-สรุปวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งร้านสหกรณ์ใน

โรงเรียน

-ขั้นตอนการดำเนินงาน

-พิจารณาร่างข้อบังคับกิจกรรมสหกรณ์

-การศึกษาดูงานร้านสหกรณ์โรงเรียน

-การเชิญวิทยากรมาอบรมครูเรื่องการจัด

สหกรณ์ในโรงเรียน

ครั้งที่ 2/2533(12ก.ย.33)-สรุปการศึกษาดูงาน กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน

พญาไทและโรงเรียนสายน้ำผึ้ง

-รูปแบบการจัดสหกรณ์ในโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ

-พิจารณาตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของกรรมการ

ดำเนินการแต่ละคน

-การจัดแผนกสินค้า

-ระบบการทำงาน

-ระบบการซื้อขายสินค้า

ครั้งที่ 3/2533(4ค.ค.33) -พิจารณาสถานที่ที่จะใช้จัดกิจกรรมสหกรณ์

ร้านค้า

ครั้งที่ 4/2533(14พ.ย.33)-สรุปเรื่องสถานที่ที่จะใช้จัดกิจกรรม

สหกรณ์ร้านค้า ตำแหน่งผู้จัดการ

ผู้ตรวจสอบบัญชี เจ้าหน้าที่ประจำร้าน

การรับสมาชิกและการเรียกหุ้น

กำหนดการเปิดจำหน่าย การตรวจสอบ

คลังสินค้า ห้องคลังสินค้า

-การเตรียมการเปิดร้าน ทั้งด้านการ

เตรียมสมาชิกเรื่องความรู้ การรับสมัคร

การจำหน่ายหุ้น การเตรียมตัวด้านการ

เตรียมร้านและการขาย ในเรื่องการเงิน

สินค้าจากห้องจำหน่ายอุปกรณ์เดิมของ

โรงเรียนมาฝากขายต่อในร้านสหกรณ์

การตกแต่งร้าน การเบิกเงินรองจ่ายจาก

โรงเรียนเพื่อใช้เป็นเงินลงทุนและเงินหมุนเวียน

ระบบการขาย ราคาขาย ระบบการบริหาร

การเงิน ฯลฯ

ครั้งที่ 5/2533(26พย.33) -ประชุมเกี่ยวกับเรื่องการตกแต่งร้าน เวลาเปิด

จำหน่าย การเชิญวิทยากร การเตรียม

เอกสารเรื่องการจัดซื้อครุภัณฑ์ การขอเงิน

อุดหนุนการจัดกิจกรรมสหกรณ์ การกำหนด

ราคาหุ้นของสมาชิกประเภทนักเรียน

ค่าตอบแทนนักเรียนที่สมัครมาช่วยจำหน่าย

สินค้า การจัดการเวลาช่วยจำหน่ายสินค้า

ของกรรมการ การพิจารณาอัตราเงินปันผลและ

เงินเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อการหักค่าส่วนลดของ

สินค้าฝากขาย การประชาสัมพันธ์งานของ

โครงการและการเชิญอาจารย์เจ้าหน้าที่
ที่สมัครช่วยขายสินค้าและถือหุ้น

ครั้งที่ 1/2534(14 มค.34) -เอกสารหาย

ครั้งที่ 2/2534(15พ.34) -กำหนดการและวิธีการเลือกตั้งกรรมการ
ดำเนินการชุดที่ 2

ครั้งที่ 3/2534(5 มีค.34) -การย้ายห้องสหกรณ์

-แนะนำกรรมการดำเนินการชุดใหม่รวม

17 คน และ ประธานเสนอเพิ่มอีก

1 คน รวม 18 คน

-ชี้แจงหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ แก่กรรมการ
ชุดใหม่

-พิจารณาเลือกกรรมการชุดใหม่ประจำใน

ตำแหน่งต่าง ๆ ที่เหมาะสม

-กรรมการชุดเก่ามอบงานแก่กรรม

การชุดใหม่

-พิจารณาความเหมาะสมของการย้ายห้อง

ไปอยู่ห้อง 108 อาคาร 1

คณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 2 ได้เริ่มปฏิบัติงานและมีการประชุม

รวมทั้งสิ้น 7 ครั้ง ดังมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

ครั้งที่ 4/2534 (22พค.34) - การเตรียมตัวเปิดจำหน่ายสินค้าในภาคต้น

- กำหนดวันจัดประชุมประจำเดือน
- กำหนดตารางพนักงานขายประเภทครู เจ้าหน้าที่
- กำหนดการจัดประชุมใหญ่ของสมาชิกนักเรียน
- บ.4-6 เพื่อเลือกตั้งกรรมการดำเนินการชุดนักเรียน

- การปรับปรุงร้านสหกรณ์แห่งใหม่ (ห้อง 108 อาคาร 1) ให้เหมาะสม

ครั้งที่ 5/2534 (1สค.34) - แนะนำกรรมการใหม่ คือ อ.อัมพร อังศรีพวง

ที่มารับหน้าที่แทน อ.อัจฉนา ซึ่งขอลาออกเพราะป่วย

- แจ้งการรับบริจาคผู้ขายสินค้าจำนวน 2 ตู้จากผู้ปกครอง

- แจ้งการดำเนินงานของฝ่ายศิลปกรรม

ฝ่ายทะเบียน ฝ่ายจัดซื้อ

- แจ้งเรื่องการขรมยของนักเรียนที่ร้านสหกรณ์และมาตรการป้องกัน

- กำหนดตำแหน่งและจำนวนกรรมการดำเนินการชุดนักเรียน และหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง ตลอดจนวิธีการเลือกตั้ง

- ปัญหาเกี่ยวกับการขาย

ครั้งที่ 6/2534(27พย.34) -แจ้งงานที่ได้ทำไปแล้วในการเตรียมการเลือกตั้ง
กรรมการชุดนักเรียน เช่น การรับสมัคร การหา
เสียง

-ตกลงรายละเอียดในการเลือกตั้ง เช่น สถานที่
การลงคะแนน การควบคุม การนับคะแนน ฯลฯ

-กำหนดการปิดขายประจำภาคต้น

ครั้งที่ 7/2534(28พย.34) -แจ้งเรื่องกรรมการฝ่ายคลังสินค้าขอลาออกเพราะ
งานในหน้าที่ประจำมีมากและสุขภาพไม่ดี

-แจ้งผลการเลือกตั้งกรรมการนักเรียนที่ได้รับเลือก
ตั้งเมื่อ 30 พย.34 ได้กรรมการ 12 คน และผล
การเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ภายในคณะกรรมการ

-กำหนดหน้าที่ของกรรมการฝ่ายครูในการช่วย

ฝึกงานด้านต่างๆ ให้กรรมการชุดนักเรียน

-ประธานแจ้งเรื่องเหรียญกษาปณ์ไม่เรียบร้อยใน

การทำใบส่งยอดเงินกับยอดเงินรายรับในการขาย

ของปีการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งเกิดจากการรับภาระ

หนักของพนักงานคิดเงิน ทางโรงเรียนจึงอนุมัติให้

คนงานที่จบ บวช .บัญชีมาช่วยงานเพิ่มขึ้น

-แจ้งยอดพนักงานขายฝ่ายครูและนักเรียน

-กำหนดปิดจำหน่ายสินค้าเพื่อเตรียมประชุมหาผู้

สามัญประจำปี เพื่อแถลงงบบุค และเลือกตั้ง

กรรมการชุดต่อไป

-การขายสินค้าเทศกาลปีใหม่

ครั้งที่ 1/2535(1 ก.พ.35) -ผลการจำหน่ายสินค้าในเทศกาลปีใหม่

-การเชิญผู้ตรวจสอบกิจกรรมมาช่วยตรวจบัญชี

-การเตรียมจัดนิทรรศการวันสหกรณ์ในวันที่

26 กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นวันสหกรณ์แห่งชาติ

-การจัดเตรียม การประชุมใหญ่สามัญประจำปี

พ.ศ. 2534

-แจ้งจำนวนและรายชื่อกรรมการดำเนินการ

ชุดที่ 2(ด้วยวิธีเลือกตั้ง) ประจำปี 2535

ที่สมัครใจและได้รับการทาบทามให้ลงสมัคร

รับเลือกตั้งรวม 17 คน

-ประเมินผลการทำงานในรอบปีที่ผ่านมา

ปัญหาและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ

คือ การขาย หนังสือ กาสังคน

การประชุมใหญ่สามัญประจำปีครั้งที่ 1(27 ก.พ.35)-มีสาระสำคัญ คือ

-รายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. 2534

-การเลือกผู้ตรวจสอบกิจกรรมครั้งต่อไปที่ประชุม

ตกลงให้คุณัญญา พวงจันเพชร เป็นผู้ตรวจสอบ

และให้คุณกิ่งเทียน พวงอ้อ เป็นผู้ลงชื่อรับรอง

เหมือนเดิม

-การรับรองผู้สมัครเลือกตั้ง เป็นกรรมการดำเนินการปี 2535 รวม 18 คน

ครั้งที่ 2/2535 (3 มีค. 35) -สรุปผลการประชุมใหญ่สามัญประจำปีครั้งที่ 1

-การพิจารณาร่างการจัดสรรกำไรสุทธิปี 2534 และที่ประชุมมีมติรับรอง

-การเลือกตำแหน่งหน้าที่ของกรรมการชุดที่ 2 เพื่อรับมอบหมายงานต่อไป

-การนัดมอบหมายงานระหว่างกรรมการชุดที่ 1 และ 2

ส่วนรายงานการประชุมของกรรมการดำเนินการชุดนักเรียนรวมทั้งหมด

มี 6 ครั้ง (รวมทั้งการประชุมใหญ่สามัญประจำปีครั้งที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2534 ด้วย) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ครั้งที่ 1/2534 (26พย. 34) -การเลือกตำแหน่งของกรรมการต่าง ๆ

-กำหนดวันประชุมประจำปีเดือน

ครั้งที่ 2/2534 (4ธค. 34) -การเลือกรองประธาน

-ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์และการแก้ปัญหา

เกี่ยวกับผู้ใช้บริการผู้ให้บริการ และการแก้ปัญหา

-กำหนดเวรของกรรมการในการมาช่วยดูแลความ

เรียบร้อยเวลาเปิดจำหน่าย

ครั้งที่ 3/2534 (25ธค. 34) -ประเมินผลการแก้ปัญหาที่ได้ตกลงกันไว้ในการประชุม

ประชุมครั้งที่ 2/2534

-ประเมินผลการขายของในเทศกาลปีใหม่ และ

ปัญหาต่าง ๆ

-กำหนดการปิดจำหน่ายเพื่อเตรียมประชุมใหญ่

สามัญประจำปี ครั้งที่ 1

ครั้งที่ 1/2535(7กพ.35) -การแก้ปัญหาสมาชิกเดือดร้อนจากการปิดจำหน่าย
ตั้งแต่ วันที่ 16 มกราคม 2535 เพื่อเตรียมประชุม
ใหญ่สามัญประจำปีด้วยการเปิดจำหน่ายเฉพาะใน
ช่วง เข้าให้กรรมการผลัดกันมาช่วยจำหน่าย

-กำหนดหน้าที่กรรมการในการจัดนิทรรศการวัน

สหกรณ์แห่งชาติ ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2535

-กำหนดสินค้าที่จะจำหน่ายในนิทรรศการ

-แจ้งให้กรรมการทุกคนเข้าประชุมในวันประชุม

ใหญ่สามัญประจำปี ในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2535

ครั้งที่ 2/2535(2มีค.35) -การประเมินผลตนเองของกรรมการในการทำงานวัน

นิทรรศการการวันสหกรณ์แห่งชาติ ตลอดจนประเมินผล
เพื่อนกรรมการ

-การประเมินผลการเตรียมนิทรรศการ

-การประเมินผลการทำงานในหน้าที่กรรมการดำเนินงาน
งานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของนักเรียนแต่ละคน

-แจ้งจำนวนการมาช่วยขายในช่วงเช้าของกรรมการ

-แจ้งเรื่องกำหนดจ่ายเงินปันผลเงินเฉลี่ยคืนตามยอด
ชื่อ และคืนเงินทุน

-ประธานขอบคุณในความเสียสละของกรรมการดำเนินงาน
การนักเรียนทุกคน

หมายเหตุ สรุปรายการประชุมใหญ่สามัญประจำปีครั้งที่ 1 ดูได้จากสรุปรายงานการประชุมของกรรมการดำเนินการชุดครู

1.3 การบริการแก่สมาชิกและผู้ซื้อสินค้าจากสหกรณ์ โครงการกิจกรรมร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ได้จัดกิจกรรมเพื่อบริการแก่สมาชิกตั้งแต่เริ่มเปิดโครงการ ดังนี้

1.3.1 บริการจำหน่ายสินค้าในราคาที่ยุติธรรม สินค้าไม่ปลอมปน มีคุณภาพดี และเป็นสินค้าที่จำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคของสมาชิกส่วนใหญ่

1.3.2 บริการฝากขายสินค้า สมาชิกสามารถฝากขายสินค้าได้โดยสหกรณ์จะหักค่าใช้จ่ายไว้ 5% ของราคาขาย ในกรณีที่สมาชิกผลิตสินค้าเอง และ 10% ของราคาขาย ในกรณีที่สมาชิกไม่ได้ผลิตสินค้าเอง ยอดฝากขายสินค้าทั้งปีคิดเป็นเงินรวม 48,728.80 บาท

1.3.3 ผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ ได้แก่

ก. เงินปันผลเฉลี่ยคืนร้อยละ 8 ของกำไรสุทธิหลังจากหักเงินสำรองจ่ายแล้ว เป็นเงินรวม 13,108.10 บาท โดยจะคืนให้สมาชิกผู้ถือหุ้นจำนวน 9,028 หุ้น คิดเฉลี่ยปันผลต่อหุ้นเท่ากับหุ้นละ 1.46 บาท

ข. เงินเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อร้อยละ 5 ของยอดซื้อ เป็นเงินรวม 13,797.15 บาท

ค. รายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายของ สมาชิกสามารถสมัครเป็นพนักงานขายของได้ โดยทางโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าได้กำหนดค่าตอบแทนให้พนักงานขายครั้งละ 2 บาท พนักงานที่มาช่วยขายทั้งหมดมี 99 คน ขายทั้งหมด 846 ครั้ง เป็นเงินรวม 1,692 บาท

เกณฑ์ในการประเมินการดำเนินงาน

หลักการ สหกรณ์ สากล	1	2	3	4	5	6
กิจการ ที่ดำเนิน การ	เป็นสมาชิก ด้วยความ สมัครใจ และไม่กีด กันการเข้า เป็นสมาชิก	การควบคุม ตามหลัก ประชาธิปไตย และ ดำเนินการ โดยเป็น อิสระ	การจำกัด อัตราเงิน ปันผลตาม หุ้นเพียงไม่ เกินอัตรา ดอกเบี้ย	การจัดสรร รายได้สุทธิ (กำไร) เพื่อ ประโยชน์ ส่วนรวม และความ เป็นธรรม ในหมู่สมาชิก	การส่งเสริม การศึกษา อบรมทาง สหกรณ์	การร่วมมือ ระหว่าง สหกรณ์ทั้ง ปาง
1. การจัดตั้ง 1.1 รับโอนห้อง ขายอุปกรณ์มา ทำเป็นที่ทำกิจ- กรรมพร้อมตู้ จำหน่ายสินค้า 1.2 ได้รับเงิน รองจ่ายจาก โรงเรียน 50,000 บาท 1.3 แต่งตั้งคณะ กรรมการดำเนิน การชุดก่อตั้ง จำนวน 14 คน						

หลักการ สหกรณ์ สากล	1	2	3	4	5	6
กิจการ ที่ดำเนิน การ	เป็นสมาชิก ด้วยความ สมัครใจ และไม่กีด กันการเข้า เป็นสมาชิก	การควบคุม ตามหลัก ประชาธิปไตย โดยและ ดำเนินการ โดยเป็น อิสระ	การจำกัด อัตราเงิน ปันผลตาม หุ้นเพียงไม่ เกินอัตรา ดอกเบี้ย	การจัดสรร รายได้สุทธิ (ถ้าไร) เพื่อ ประโยชน์ ส่วนรวม และความ เป็นธรรม ในหมู่สมาชิก	การส่งเสริม การศึกษา อบรมทาง สหกรณ์	การร่วมมือ ระหว่าง สหกรณ์ทั้ง ปวง
2.การบริหาร 2.1 ประชุมกรรมการ การดำเนินการ 2.2 รับสมัคร สมาชิก 3 ประเภท คือ ครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน 2.3 ซื้อสินค้าเข้า คลังสินค้า 2.4 รับสมัคร พนักงานขายจาก สมาชิกทุก ประเภท		✓				
	✓	✓				
		✓				

หลักการ สหกรณ์ สากล	1	2	3	4	5	6
กิจการ ที่ดำเนิน การ	เป็นสมาชิก ด้วยความ สมัครใจ และไม่กีด กันการเข้า เป็นสมาชิก	การควบคุม ตามหลัก ประชาธิปไตย และ ค่านิยมงาน โดยเป็น อิสระ	การจำกัด อัตราเงิน ปันผลตาม หุ้นเพียงไม่ เกินอัตรา ดอกเบี้ย	การจัดสรร รายได้สุทธิ (ถ้าไร) เพื่อ ประโยชน์ ส่วนรวม และความ เป็นธรรม ในหมู่สมาชิก	การส่งเสริม การศึกษา	การร่วมมือ ระหว่าง สหกรณ์ทั้ง ปาง
2.5เปิดจำหน่าย 2.6เลือกตั้ง คณะกรรมการ ดำเนินการ (ประเภทครู และเจ้าหน้าที่)		✓				
2.7เลือกตั้ง คณะกรรมการ ดำเนินการชุด นักเรียน		✓				
2.8ประชุมคณะ- กรรมการดำเนิน ชุดนักเรียน		✓				
2.9ประชุมใหญ่ สามัญประจำปี ครั้งที่1พศ.2534		✓		✓		

หลักการ สหกรณ์ สากล	1	2	3	4	5	6
กิจการ ที่ดำเนิน การ	เป็นสมาชิก ด้วยความ สมัครใจ และไม่เกิด กัณฑ์การเข้า เป็นสมาชิก	การควบคุม ตามหลัก ประชาธิปไตย และ ค่านิยมงาน โดยเป็น อิสระ	การจำกัด อัตราเงิน ปันผลตาม หุ้นเพียงไม่ เกินอัตรา ดอกเบี่ย	การจัดสรร รายได้สุทธิ (กำไร) เพื่อ ประโยชน์ ส่วนรวม และความ เป็นธรรม ในหมู่สมาชิก	การส่งเสริม การศึกษา	การร่วมมือ ระหว่าง สหกรณ์ทั้ง ปวง
3. การบริการ 3.1 จัดให้กรรม- กรรมดำเนินการ ไปดงงานกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้า โรงเรียนพญาไท และโรงเรียน สายน้ำผึ้ง					✓	✓
3.2 เชิญวิทยากร จากกรมส่งเสริม สหกรณ์มาบรรยาย ให้กรรมการและ สมาชิกประเภท ครูและเจ้าหน้าที่ อื่น					✓	
3.3 แจกเอกสาร ข้อบังคับการจัด กิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียนให้ กรรมการดำเนิน การอ่าน					✓	

หลักการ สหกรณ์ สากล	1	2	3	4	5	6
กิจการ ที่ดำเนิน การ	เป็นสมาชิก ด้วยความ สมัครใจ และไม่เกิด กั้นการเข้า เป็นสมาชิก	การควบคุม ตามหลัก ประชาธิปไตย และ ดำเนินการ โดยเป็น อิสระ	การจำกัด อัตราเงิน ปันผลตาม หุ้นเพียงไม่ เกินอัตรา ดอกเบี้ย	การจัดสรร รายได้สุทธิ (ถ้าไร) เพื่อ ประโยชน์ ส่วนรวม และความ เป็นธรรม ในหมู่สมาชิก	การส่งเสริม การศึกษา	การร่วมมือ ระหว่าง สหกรณ์ทั้ง ปาง
3.4 เชิญวิทยากร จากกรมส่งเสริม สหกรณ์มาบรรยาย ให้สมาชิกประเภท นักเรียนฟัง					✓	
3.5 จัดหาสินค้า มาจำหน่ายให้ สมาชิกรวม 5 แผนกในราคา ยุติธรรม		✓				
3.6 บริการรับฝาก ขายสินค้าจาก สมาชิกโดยหักส่วน ลด 5% ถ้าผลิต เองและ 10 % ถ้าไม่ผลิตเอง		✓				
3.7 จ่ายค่าตอบแทน พนักงานงานชาย ครึ่งละ 2 บาท		✓				

หลักการ สหกรณ์ สากล	1	2	3	4	5	6
กิจการ ที่ดำเนิน การ	เป็นสมาชิก ด้วยความ สมัครใจ และไม่เกิด กัณฑ์การเข้า เป็นสมาชิก	การควบคุม ความหลัก ประชาธิปไตย โดยและ ดำเนินงาน โดยเป็น อิสระ	การจำกัด อัตราเงิน ปันผลตาม หุ้นเพียงไม่ เกินอัตรา ดอกเบี้ย	การจัดสรร รายได้สุทธิ (กำไร) เพื่อ ประโยชน์ ส่วนรวม และความ เป็นธรรม ในหมู่สมาชิก	การส่งเสริม การศึกษา อบรมทาง สหกรณ์	การร่วมมือ ระหว่าง สหกรณ์ทั้ง ปวง
3.8 จัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2534 ดังนี้		✓	✓	✓		
3.8.1 จ่ายเงินปันผลสมาชิก 8%		✓	✓	✓		
3.8.2 จ่ายเฉลี่ยคืนสมาชิกตามส่วนของยอด 5 %		✓		✓		

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการวิเคราะห์ตารางแจกแจงในด้านการจัดดำเนินการสหกรณ์
ครั้งนี้พบว่ากิจกรรมทั้งหมดที่จัดขึ้นได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของโครงการฯตามหลัก
สหกรณ์สากลทั้ง 6 ข้อแสดงว่า การดำเนินการโครงการสหกรณ์ครั้งนี้เป็นไปตาม
เป้าหมายที่ตั้งไว้ทุกประเภท

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลของโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

การประเมินประสิทธิผลโครงการฯ จะแบ่งการนำเสนอออกเป็นหัวข้อ
ต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการดังนี้

1. ปริมาณประชากรในการวิจัยที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการฯ
2. ความคิดเห็นของนักเรียนในด้านต่อไปนี้
 - 2.1 จำนวนนักเรียนผู้ตอบแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์จำแนกตามระดับชั้น
 - 2.2 ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์
 - 2.3 ความเข้าใจและความคิดเห็นของนักเรียนต่อโครงการฯ
3. ความพอใจและความคิดเห็นของครูและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับ
โครงการฯ
 4. ความพอใจและความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการฯ
 5. ประโยชน์อื่น ๆ ที่ประชากรของการวิจัยได้รับจากโครงการฯ
 - 5.1 เงินปันผล
 - 5.2 ส่วนเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อ
 - 5.3 รายได้จากการฝากขายสินค้า
 - 5.4 รายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายสินค้า

6. วิเคราะห์สถานการณ์ภาพทางการเงินของโครงการฯ

1. ปริมาณของประชากรในการวิจัยที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการฯ

ตารางที่ 1 ปริมาณของประชากรในการวิจัยที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ

ประชากรในการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน	564	96.75
ครูเจ้าหน้าที่	11	1.89
ผู้ปกครอง	8	1.36
รวม	583	100.00

จากตาราง ปริมาณของประชากรในการวิจัยประเภทนักเรียนมีมากที่สุด คือ ร้อยละ 96.75 รองลงมาเป็น ประเภทครูและเจ้าหน้าที่ร้อยละ 1.89 และผู้ปกครองร้อยละ 1.36

2. ความคิดเห็นของนักเรียน

2.1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนผู้ตอบแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ จำแนกตามระดับชั้น

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนผู้ตอบแบบทดสอบความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ป.4	112	33.73
ป.5	116	34.94
ป.6	104	31.33
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนผู้ตอบแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับสหกรณ์ มีจำนวนทั้งหมด 332 คน เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4
จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 33.73 เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5
จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 34.94 เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6
จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 31.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์

กลุ่มตัวอย่างนักเรียน	จำนวน	\bar{x}	SD
เป็นสมาชิกสหกรณ์	263	18.83	4.576
ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์	69	16.25	4.984

$T = 0.55$

จากตารางที่ 3 นักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ 18.83 คะแนน ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์อยู่ 2.58 คะแนน

2.3 ความพอใจและความคิดเห็นของนักเรียนต่อโครงการฯ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการฯ จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ป.1	75	14.6
ป.2	75	14.6
ป.3	82	15.9
ป.4	64	12.4
ป.5	114	22.2
ป.6	106	20.6
รวม	516	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงว่าจากจำนวนนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 516 คน นักเรียน ป.5 มีจำนวนมากที่สุดคือ 114 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 รองลงมาคือ นักเรียน ป.6 มีจำนวนนักเรียน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ตอบจำแนกตามความเกี่ยวข้องกับโครงการฯ

ลักษณะผู้ตอบ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นสมาชิก	225	43.6
ไม่เป็นสมาชิก	283	54.8
เป็นกรรมการดำเนินงานสหกรณ์	4	0.8
เป็นเจ้าของที่สหกรณ์	4	0.8
รวม	516	100.00

ลักษณะของผู้ตอบที่ไม่เป็นสมาชิกมีร้อยละ 54.8 มากกว่าผู้ตอบที่เป็นสมาชิกร้อยละ 11.2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน

กิจกรรมที่เข้าร่วม	จำนวน	ร้อยละ
การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ		
การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการฯ	129	25.0
การเข้าฟังการบรรยายให้ความรู้		
-เกี่ยวกับสหกรณ์	84	16.3
การซื้อสินค้าในสหกรณ์ร้านค้า	470	91.1
การเป็นพนักงานขายสินค้าของ		
-สหกรณ์	95	18.4
การฝากขายสินค้า	5	1.0
	783	151.8

ระยะเวลาการมาซื้อของจากกิจกรรม

สหกรณ์ร้านค้าใน 1 สัปดาห์

สัปดาห์ละ	5 วัน	39	7.6
สัปดาห์ละ	4 วัน	64	12.4
สัปดาห์ละ	3 วัน	119	23.1
สัปดาห์ละ	2 วัน	118	22.9
สัปดาห์ละ	1 วัน	107	20.7

กิจกรรมที่เข้าร่วม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยมาเลย	11	2.1
อื่น ๆ	57	11.0
	1	0.2
	516	100.00
ปริมาณครั้งที่ซื้อสินค้าจากกิจกรรม		
สหกรณ์ร้านค้า		
วันละ 1 ครั้ง	374	72.5
วันละ 2 ครั้ง	88	17.1
มากกว่าวันละ 2 ครั้ง	39	7.6
ไม่ได้ตอบ	15	2.9
	516	100.00

ผู้ตอบเข้าร่วมกิจกรรมการซื้อสินค้าในสหกรณ์ร้านค้ามากที่สุดคือร้อยละ

91.1 รองลงมาคือ การเลือกตั้งกรรมการทั้งกรรมการดำเนินการร้อยละ 25

และการเข้าฟังการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ ร้อยละ 16.3

ผู้ตอบที่มาร่วมกิจกรรมโดยการซื้อของจากกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

สัปดาห์ละ 3 วัน มากที่สุด ถึงร้อยละ 23.1 รองลงมาสัปดาห์ละ 2 วัน ร้อยละ 22.9 และอันดับ 3 สัปดาห์ละ 1 วัน ร้อยละ 20.7

ปริมาณครั้งที่ซื้อสินค้าจากกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าวันละ 1 ครั้ง มีมากที่สุดถึงร้อยละ 72.5 รองลงมาตามลำดับ คือ วันละ 2 ครั้ง ร้อยละ 17.1 และมากกว่าวันละ 2 ครั้ง ร้อยละ 7.6

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของผู้ตอบ ต่อการจัดการ

ความคิดเห็น/การจัดการ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลาให้บริการของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า		
เวลาเปิดทำการช่วงเช้า 7.15-8.00 น.		
และช่วงเย็น 15.00-16.00 น.		
(วันพุธ 15.30 -16.30 น)		
เหมาะสม	216	41.9
ไม่เหมาะสม	297	57.6
ไม่ตอบ	3	0.6
	516	100.00

ความถี่เห็น/การจัดการ	จำนวน	ร้อยละ
ถ้าเวลาที่จัดให้ไม่เหมาะสม		
ควรเปลี่ยนเป็น		
ช่วงเช้า 7.00-7.50	175	58.9
7.30-8.00 น.	34	11.4
ไม่ตอบ	88	29.7
	297	100.0
ช่วงเย็น 15.00-16.30	195	65.7
15.30-16.30	39	13.1
ไม่ตอบ	63	1
	297	100.00

สถาบันวิทยบริการ
วาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็น/การจัดการ	จำนวน	ร้อยละ
รายการสินค้าทั่วไปที่นำมาจำหน่าย		
มีความเหมาะสมหรือไม่		
เหมาะสม	447	86.6
ไม่เหมาะสม	65	12.6
ไม่ตอบ	4	0.8
	516	100.00

นักเรียนมีความเห็นว่าช่วงเวลาที่ให้บริการของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าที่ปฏิบัติอยู่มีความไม่เหมาะสมถึงร้อยละ 57.6 ส่วนเวลาที่เหมาะสมในช่วงเช้าควรเป็นเวลา 7.00-7.50 น. ร้อยละ 58.9 และในช่วงเย็นควรเป็นเวลา 15.00-16.30 น. ร้อยละ 65.7 ส่วนรายการสินค้าทั่วไปที่นำมาจำหน่ายมีความเหมาะสมถึงร้อยละ 86.6

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้ตอบเกี่ยวกับสินค้าที่นำมาจำหน่าย

ความคิดเห็น/สินค้า	จำนวน	ร้อยละ
กรณีสินค้าที่นำมาจำหน่าย		
ไม่เหมาะสม ควรเพิ่มรายการสินค้า		
ต่อไปนี้		
- เครื่องเขียน	1	1.5
- อาหาร	4	6.2
- ของใช้	2	3.1
- หนังสือ	1	1.5
- ของเล่น	11	16.9
- เบ็ดเตล็ด	3	4.6
- ควรเพิ่มชนิดของสินค้า	34	52.3
- ควรเพิ่มปริมาณสินค้า	3	4.6
- ไม่ควรให้ร้านขายของ	1	1.5
- ไม่ตอบ	5	7.8
	65	100.00

ความคิดเห็น/สินค้า	จำนวน	ร้อยละ
ราคาสินค้าของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า		
ที่จัดให้มีความเหมาะสมหรือไม่		
เหมาะสม	451	37.4
ไม่เหมาะสม	61	11.8
ไม่ตอบ	4	0.8
	516	100.00
ผู้ตอบที่เห็นว่าราคาสินค้าไม่เหมาะสมเนื่องจาก		
หนังสือแพง	3	4.9
ขนมแพง	4	6.6
น้ำอ้อยแพง	1	1.6
สินค้าประเภทผักชายแพง	46	75.5
ราคาสินค้าไม่สะดวกต่อการทอนเงิน	1	1.6
สินค้าถูกเกินไป	1	1.6
ไม่ตอบ	5	8.2
	61	100.00

ความคิดเห็น/สินค้า	จำนวน	ร้อยละ
สินค้าที่ผู้ตอบชอบมากที่สุดในกิจกรรม		
สหกรณ์ร้านค้า		
เครื่องใช้	28	5.8
เครื่องเขียน	205	42.6
อาหาร	149	30.0
เครื่องกีฬา	8	1.7
หนังสือ	79	16.4
ของเล่น	2	0.4
เบ็ดเตล็ด	10	2.1
	481	100.00

ผู้ตอบมีความเห็นเกี่ยวกับสินค้าในด้านต่าง ๆ คือ มีความเห็นว่าควรเพิ่มชนิดสินค้ามากที่สุดร้อยละ 52.3 ในสินค้าที่ควรเพิ่มนั้นควรเป็นสินค้าประเภทของเล่นร้อยละ 16.9 ในเรื่องราคาสินค้าเห็นว่ามีเหมาะสมร้อยละ 37.4 และสินค้าน่าราคาไม่เหมาะสมคือสินค้าประเภทฟากชายมีราคาแพงถึงร้อยละ 75.5 สินค้าที่ผู้ตอบชอบมากที่สุด คือ เครื่องเขียนมีถึงร้อยละ 42.6 รองลงมา คือ อาหารร้อยละ 30

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของผู้ตอบในเรื่องบริการต่าง ๆ

ความคิดเห็น/บริการ	จำนวน	ร้อยละ
การให้บริการของพนักงาน		
ดีมาก	105	20.3
ค่อนข้างดี	166	32.2
พอใช้ได้	185	35.9
ควรปรับปรุง	57	11.0
	<hr/> 514	<hr/> 100.0
ในกลุ่มที่เห็นว่าควรปรับปรุงกิจการมีความเห็นว่า		
ควรปรับปรุงเกี่ยวกับบริการดังนี้		
ควรบริการให้รวดเร็ว	22	40.7
ควรแบ่งแถวให้มีหลายแถว	1	1.9
ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่	9	16.7
ควรทอนเงินให้ถูกต้อง	1	1.9
ควรพูดจาดี ยอมให้ซักถาม	15	27.7
ควรควบคุมเสียงไม่ให้ดัง	2	3.7

ความคิดเห็น/บริการ	จำนวน	ร้อยละ
ควรเอาใจใส่เด็ก ป.1-ป.2	2	3.7
ควรถามเบอร์สมาชิก	2	3.7
	54	100.0
การที่โรงเรียนจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์		
ร้านค้าชั้นมานั้นดีหรือไม่ผู้ตอบมีความเห็นว่า		
ดี	493	95.6
ไม่ดี	14	2.7
ไม่ตอบ	9	1.7
	516	100.0

วลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็น/บริการ	จำนวน	ร้อยละ
ในกลุ่มที่มีความเห็นว่าการจัดโครงการกิจกรรม		
สหกรณ์ร้านค้าขึ้นนั้นดีเพราะว่า		
สินค้าราคาไม่แพง	74	15.0
สินค้ามีคุณภาพ	19	3.9
สะดวกต่อการใช้บริการ	291	59.0
สนุกในการร่วมกิจกรรม	12	2.4
รูปแบบการจัดสินค้าดี	2	0.4
มีสินค้าทุกชนิดที่ต้องการ	28	5.7
มีปริมาณสินค้าเพียงพอ	3	0.6
ให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์	27	5.5
ได้เงินปันผล	13	2.6
การต้อนรับดี	2	0.4
ทำให้รู้จักการใช้เงิน	2	0.4
ทำให้รู้จักประชาธิปไตย	2	0.4
ไม่ตอบ	18	3.7
	493	100.0

ความคิดเห็น/บริการ	จำนวน	ร้อยละ
ในกลุ่มที่มีความเห็นว่าการจัดโครงการ		
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าขึ้นนั้นไม่ดี เพราะ		
ควรขยายสถานที่ให้กว้างขึ้น	3	21.4
ควรเพิ่มปริมาณสินค้า	4	28.6
สินค้าไม่ค่อยมีคุณภาพ	1	7.1
ควรให้นักเรียน ป.3 เป็นสมาชิก	2	14.3
สินค้าน่าราคาแพงเกินไป	2	14.3
การจ่ายเงินเข้ามา	2	14.3
	14	100.0

ผู้ตอบมีความเห็นว่า การให้บริการของพนักงานพอใช้ได้ร้อยละ 35.9
ค่อนข้างดีร้อยละ 32.2 และ บริการที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือ ควรให้บริการให้
รวดเร็ว ถึงร้อยละ 40.7 บริการที่ควรปรับปรุงรองลงมาคือ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่
ร้อยละ 16.7 การจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าขึ้นมานั้นเป็นกิจกรรมที่ดีถึง
ร้อยละ 95.6 โดยให้เหตุผลว่าดีเพราะสะดวกต่อการใช้บริการมากที่สุดร้อยละ
59 และสินค้าน่าราคาไม่แพงร้อยละ 15 ส่วนผู้ตอบที่มีความเห็นว่าการจัดโครงการ
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าขึ้นมานั้นไม่ดี เพราะควรเพิ่มปริมาณสินค้าน้อยร้อยละ 28.6
และควรขยายสถานที่ให้กว้างขึ้นร้อยละ 21.4

ตารางที่ 10 ผู้ตอบมีความเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้า ดังนี้

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
<u>ด้านประสบการณ์ที่ได้รับ</u>		
สหกรณ์สอนให้มีประชาธิปไตย	169	32.8
สหกรณ์สอนให้รู้จักการรวมกลุ่ม	228	44.7
สหกรณ์ช่วยให้ฐานะทางเศรษฐกิจ ของสมาชิกดีขึ้น	202	39.6
สหกรณ์สอนให้รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	229	44.9
สหกรณ์สอนให้มีระเบียบวินัย	360	70.6
สหกรณ์สอนให้ชยันเพื่อตนเอง	158	31.0
สหกรณ์สอนให้มีความยุติธรรม	360	70.6

าลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ด้านผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ		
ได้ซื้อสินค้าราคายุติธรรม	293	56.8
ได้รับเงินปันผล	82	15.8
ได้ส่วนแบ่งตามยอดซื้อ	19	3.6
ได้ฝากขายสินค้าในราคายุติธรรม	19	3.6
ได้รับความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์- ในด้านต่าง ๆ โดยวิธีปฏิบัติจริง	97	18.8
ไม่ตอบ	7	1.4
	517	100.0

ผู้ตอบมีความเห็นว่าประสพการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามาก
เท่ากัน คือ สอนให้มีระเบียบวินัย และสอนให้มีความยุติธรรมร้อยละ 70.6
และผลประโยชน์ที่ได้รับคือได้ซื้อสินค้าในราคายุติธรรมร้อยละ 56.8

ตารางที่ 11 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ความต้องการของผู้ตอบในด้านการจัด กิจกรรมต่อไปในปีหน้า		
ต้องการให้จัด	497	96.3
ไม่ต้องการให้จัด	12	2.3
ไม่ตอบ	7	1.4
รวม	516	100.0

ในกลุ่มที่ต้องการให้จัดให้เหตุผลว่า

ได้ซื้อสินค้าราคาไม่แพง

และมีคุณภาพ 232 46.6

ชื่อของได้สะดวก 157 31.5

จะได้ร่วมกิจกรรม 15 3.0

รู้จักโรคคิว 3 0.6

ได้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ 40 8.1

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
มีรายได้อื่นเงินปันผล	5	1.0
มีรายได้อื่นค่าเช่าโรงเรียน	1	0.2
ไม่ตอบ	45	9.0
	498	100.0
ในกลุ่มที่ไม่อยากให้ออกให้จัดให้เหตุผลว่า		
ไม่อยากจ่ายเงิน	3	25.0
สิ่งแวดล้อมไม่ดี เช่น เสียงดัง ร้อน	4	33.4
สินค้าราคาแพง	1	8.3
ไม่ตอบ	4	33.3
	12	100.0

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ความพอใจและความคิดเห็นของครูและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับโครงการฯ

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของครูผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ (ฝ่ายประถม) จำแนกตามสายวิชาที่สอนและความเกี่ยวข้องกับโครงการฯ

ประเภทของครู	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูผู้สอน ส.ป.ช. และเป็นกรรมการสหกรณ์	1	9.09
2. ครูผู้สอน ส.ป.ช. สังคม แต่ไม่เป็นกรรมการสหกรณ์	7	63.64
3. ครูที่ไม่ได้สอน ส.ป.ช. สังคม แต่เป็นกรรมการสหกรณ์	1	9.09
4. เจ้าหน้าที่ของโรงเรียน	2	18.18
รวม	11	100.00

จากตาราง ปริมาณของครูที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการฯ เป็นครูที่สอน ส.ป.ช. สังคมแต่ไม่เป็นกรรมการสหกรณ์มีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 63.64 รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน ร้อยละ 18.18

2.2 ความคิดเห็นของครูและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับโครงการฯ

ตารางที่ 13 ปริมาณของครูที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการฯ จำแนกตาม
ความเกี่ยวข้องกับสหกรณ์

ความเกี่ยวข้องกับสหกรณ์	จำนวน	ร้อยละ
เป็นสมาชิก	5	45.5
ไม่เป็นสมาชิก	3	27.3
เป็นกรรมการดำเนินงานสหกรณ์	2	18.2
เป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์	1	9.1
รวม	11	100.00

ลักษณะของผู้ตอบ เป็นสมาชิกสหกรณ์ร้อยละ 45.5 มากกว่าผู้ตอบ
ที่ไม่เป็นสมาชิกร้อยละ 18.2

ตารางที่ 14 การเข้าร่วมกิจกรรมของครู

กิจกรรมที่เข้าร่วม	จำนวน	ร้อยละ
การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ		
การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการฯ	3	27.3
การเข้าฟังการบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับสหกรณ์	5	45.5
การซื้อสินค้าในสหกรณ์ร้านค้า	10	91.0
การเป็นพนักงานขายสินค้าของสหกรณ์	8	72.9
การฝากขายสินค้า	3	27.3
รวม	11	100.0

ระยะเวลาการมาซื้อของจากกิจกรรม

สหกรณ์ร้านค้าใน 1 สัปดาห์

สัปดาห์ละ 5 วัน	-	-
สัปดาห์ละ 4 วัน	-	-
สัปดาห์ละ 3 วัน	2	18.2
สัปดาห์ละ 2 วัน	3	27.3
สัปดาห์ละ 1 วัน	6	54.6

กิจกรรมที่เข้าร่วม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยมาเลย	-	-
อื่น ๆ	-	-
ไม่ตอบ	-	-
รวม	11	100.0

ปริมาณครั้งที่ซื้อสินค้าจากกิจกรรม
สหกรณ์ร้านค้า

วันละ 1 ครั้ง	8	72.7
วันละ 2 ครั้ง	-	-
มากกว่าวันละ 2 ครั้ง	-	-
ไม่ได้ตอบ	3	27.3
รวม	11	100.0

ผู้ตอบเข้าร่วมกิจกรรมการซื้อสินค้าในสหกรณ์ร้านค้ามากที่สุดถึง ร้อยละ 91 รองลงมาคือ การเป็นพนักงานขายสินค้าของสหกรณ์ร้อยละ 72.9 และการเข้าฟังการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์เป็นอันดับ 3 คือ ร้อยละ 45.5

ผู้ตอบที่มาร่วมกิจกรรมด้วยการซื้อของจากสหกรณ์ ได้มาซื้อของจากสหกรณ์สัปดาห์ละ 1 วัน มากที่สุดถึงร้อยละ 54.6 รองลงมาคือสัปดาห์ละ 2 วัน ร้อยละ 27.3 และอันดับ 3 คือสัปดาห์ละ 3 วัน ร้อยละ 18.2

ปริมาณครั้งที่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์วันละ 1 ครั้ง มีมากที่สุด คือร้อยละ 72.7

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของผู้ตอบต่อการจัดการ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลาให้บริการของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า		
เวลาเปิด-เปิดทำการ จันทร์-ศุกร์		
ช่วงเช้า 7.15-8.00 น. และ		
ช่วงเย็น 15.00-16.00 น.		
(เว้นวันพุธ 15.30-16.30 น.)		
เหมาะสม	3	27.3
ไม่เหมาะสม	8	72.9
ไม่ตอบ	-	-
รวม	11	100.0

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ถ้าเวลาที่จัดให้ไม่เหมาะสม		
ควรเปลี่ยนเป็น		
ช่วงเช้า 7.00-7.50 น.	3	37.5
7.30-8.00 น.	4	50.0
ไม่ตอบ	1	12.5
รวม	8	100.0
ช่วงเย็น		
15.00-16.30	4	50.0
15.30-16.30	3	37.5
ไม่ตอบ	1	12.5
รวม	8	100.0

สถาบันวิทยบริการ
กองส่งเสริมมหาวิทยาลัย

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
รายการสินค้าทั่วไปที่นำมาจำหน่ายมีความเหมาะสมหรือไม่		
เหมาะสม	6	54.5
ไม่เหมาะสม	5	45.5
ไม่ตอบ	-	-
รวม	11	100.0

ผู้ตอบมีความเห็นว่า ช่วงเวลาที่ให้บริการของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าที่ปฏิบัติอยู่ยังไม่เหมาะสมถึงร้อยละ 72.9 ส่วนเวลาที่เหมาะสมในช่วงเช้าควรเป็นเวลา 7.30-8.00 น. ถึงร้อยละ 50 และช่วงเย็นควรเป็นเวลา 15.00-16.30 น. ถึงร้อยละ 50 เช่นกัน ส่วนรายการสินค้าที่นำมาจำหน่ายโดยทั่วไปนั้น ผู้ตอบมีความเห็นว่า เหมาะสมดีแล้วคิดเป็นร้อยละ 54.5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 . ความคิดเห็นของผู้ตอบเกี่ยวกับสินค้าที่นำมาจำหน่าย .

ความคิดเห็นต่อสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
กรณีสินค้าที่นำมาจำหน่ายถ้าไม่เหมาะสมควรเพิ่มรายการสินค้าต่อไปนี้		
- เครื่องเขียน	1	20
- เบ็ดเตล็ด	2	40
- สินค้าชนิดเดียวกัน	-	-
- ไม่ควรมีหลายรูปแบบ	2	40
รวม	5	100

ความคิดเห็นต่อสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
ราคาสินค้าของกิจกรรมสหกรณ์		
ร้านค้าที่จัดให้มีความเหมาะสมหรือไม่		
เหมาะสม	10	90.9
ไม่เหมาะสม	1	9.1
ไม่ตอบ	-	-
รวม	11	100.0
ผู้ตอบที่เห็นว่าราคาสินค้า		
ไม่เหมาะสมเนื่องจาก		
สินค้าน่าราคาถูกเกินไป	1	100
รวม	1	100

สถาบันวิทยบริการ
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ความคิดเห็นต่อสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
สินค้าที่ผู้ตอบชอบมากที่สุดใน กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า		
แปรงสีฟัน	1	9.1
ดินสอ	1	9.1
หนังสือ	1	9.1
เครื่องเขียน	3	27.3
อาหาร	1	9.1
นมชั้น น้ำตาล กาแฟ	1	9.1
ของฝากชาย	2	18.2
ไม่ตอบ	1	9.1
รวม	11	100.0

ผู้ตอบมีความเห็นต่อสินค้าในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ มีความเห็นว่ารายการ
สินค้าที่นำมาจำหน่ายไม่เหมาะสมควรเพิ่มชนิดของสินค้าร้อยละ 45.5 โดยสินค้า
ที่ควรเพิ่มได้แก่สินค้าประเภทเบ็ดเตล็ด ร้อยละ 40 และไม่ควรให้สินค้าชนิด
เดียวกันมีหลายรูปแบบ ร้อยละ 40 เช่นเดียวกันในด้านราคาของสินค้านั้นเห็น
ว่าเหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 90.9 ส่วนที่เห็นว่าไม่เหมาะสมมีความเห็นว่าสินค้า
ราคาถูกเกินไปมีร้อยละ 9.1 ส่วนสินค้าที่ชอบมากที่สุด คือ เครื่องเขียนมีถึง
ร้อยละ 27.3 รองลงมาคือ สินค้าฝากชายร้อยละ 18.2

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของผู้ตอบในเรื่องบริการต่าง ๆ

ความคิดเห็นต่อการบริการ	จำนวน	ร้อยละ
การให้บริการของพนักงาน		
ดีมาก	2	18.2
ค่อนข้างดี	3	27.3
พอใช้ได้	4	36.4
ควรปรับปรุง	2	18.2
	11	100.0
ในกลุ่มที่เห็นว่าควรปรับปรุง		
มีความเห็นว่าควรปรับปรุงเกี่ยวกับ		
การบริการดังนี้		
ควรบริการได้รวดเร็ว	1	50
ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่	1	50
	2	100

ความคิดเห็นต่อการบริการ	จำนวน	ร้อยละ
การที่โรงเรียนจัดโครงการ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าขึ้นมา ดีหรือไม่ ผู้ตอบมีความเห็นว่า		
ดี	11	100
ไม่ดี	-	-
ไม่ตอบ	-	-
	11	100
ในกลุ่มที่มีความเห็นว่าการจัดโครงการกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าขึ้นนี้ดี ให้เหตุผลว่า		
สินค้าราคาไม่แพง	1	9.1
สะดวกต่อการใช้บริการ	3	27.3
ให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์	5	45.5
ไม่ตอบ	2	18.2
	11	100.0

ผู้ตอบมีความเห็นว่า การให้บริการของพนักงานอยู่ในระดับพอใช้ได้ร้อยละ 36.4 ค่อนข้างดีร้อยละ 27.3 ส่วนที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีความเห็นว่าควรปรับปรุงด้านการให้บริการให้รวดเร็วร้อยละ 50 และควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ร้อยละ 50 ผู้ตอบที่มีความเห็นว่าการจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ดี มีจำนวนมากถึง ร้อยละ 100 โดยให้เหตุผลว่า เป็นกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ร้อยละ 45.5 รองลงมาคือ สะดวกต่อการใช้บริการร้อยละ 27.3

ตารางที่ 18 ผู้ตอบมีความเห็นเกี่ยวกับประสพการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ความคิดเห็นต่อประสพการณ์ที่ได้รับ	ร้อยละ
<u>ด้านประสพการณ์ที่ได้รับ</u>	
สหกรณ์สอนให้มีระเบียบวินัย	100
สหกรณ์สอนให้รู้จักช่วยเหลือกันและกัน	81.8
สหกรณ์สอนให้รู้จักการรวมกลุ่ม	63.6
สหกรณ์สอนให้มีประชาธิปไตย	54.5
สหกรณ์สอนให้มีความยุติธรรม	54.5
สหกรณ์สอนให้ชยันเพื่อตนเอง	45.5
สหกรณ์ช่วยให้ฐานะทางเศรษฐกิจของ	
สมาชิกดีขึ้น	18.2

ความคิดเห็นต่อประสบการณ์ที่ได้รับ	ร้อยละ
ด้านผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ	
ได้ซื้อสินค้าราคายุติธรรม	100
ได้รับความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์ในด้านต่าง	
โดยวิธีปฏิบัติจริง	54.5
ได้รับเงินปันผล	36.4
ได้ส่วนแบ่งตามยอดซื้อ	27.3
ได้ฝากขายสินค้าในราคายุติธรรม	27.3
ไม่ตอบ	-

ผู้ตอบมีความเห็นว่า ประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจการสหกรณ์ร้านค้ามากที่สุดคือ สหกรณ์สอนให้มีระเบียบวินัยมากถึงร้อยละ 100 รองลงมาคือสหกรณ์สอนให้รู้จักช่วยเหลือกันและกัน ร้อยละ 81.8 และสหกรณ์สอนให้รู้จักการรวมกลุ่ม ร้อยละ 63.6

ในด้านผลประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุด คือ ได้ซื้อสินค้าราคายุติธรรมมากถึงร้อยละ 100 รองลงมาคือได้รับความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ โดยวิธีปฏิบัติจริง ร้อยละ 54.5 และได้รับเงินปันผลร้อยละ 36.4

ตารางที่ 19 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ความต้องการของผู้ตอบในด้านการ จัดกิจกรรมนี้ต่อไปในปีหน้า		
ต้องการให้จัด	11	100
ไม่ต้องการให้จัด	-	-
ไม่ตอบ	-	-
	11	100

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในกลุ่มที่ต้องการให้จัดให้เหตุผลว่า

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ได้ซื้อสินค้าราคาไม่แพง	1	9.1
ชื่อของได้สะดวก	2	18.2
เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มาก	4	36.4
ได้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์	2	18.2
ไม่ตอบ	2	18.2
	11	100.0

สถาบันวิทยบริการ

ถ้าโรงเรียนจะจัดโครงการอีกในปีหน้า

ผู้ตอบต้องการให้มีการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มชนิดของสินค้า	1	7.10
เพิ่มพนักงานเก็บเงิน	6	54.54
เพิ่มเครื่องคิดเงิน	4	36.36
รวม	11	100.00

ครูอาจารย์ทุกท่านมีความต้องการให้จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าต่อไปในปีหน้า ร้อยละ 100 โดยได้ให้เหตุผลว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มาก ร้อยละ 36.4 และถ้าโรงเรียนจะจัดโครงการนี้อีกในปีหน้า ควรมีการปรับปรุงในด้านการเพิ่มพนักงานเก็บเงิน ร้อยละ 54.54 รองลงมาคือ เพิ่มเครื่องคิดเงิน ร้อยละ 36.36

4. ความพอใจและความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการฯ

ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมี 8 คน ทุกคนเคยมาใช้บริการขอโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าแล้ว โดยส่วนใหญ่มาใช้เป็นบางครั้ง สินค้าที่จัดจำหน่ายมีความเหมาะสมดีแล้วทั้งในด้านคุณภาพ ปริมาณและราคา ผู้ปกครองครึ่งหนึ่งมีความเห็นว่าการจัดรูปแบบและบริการจัดไว้เหมาะสมแก่สถานการณ์ในสถานศึกษาแล้ว ส่วนอีกครึ่งหนึ่งมีความเห็นว่าจัดได้ไม่เหมาะสม กลุ่มที่เห็นว่าเหมาะสมมีความเห็นเพิ่มเติมว่าควรปรับปรุงระบบการจ่ายเงินให้คล่องตัวขึ้น เช่นเดียวกัน

รองลงมาคือ การขยายสถานที่ให้กว้างขึ้น

ผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดว่าควรจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าต่อไป โดยให้เหตุผลว่าทำให้สะดวกในการซื้อสินค้า ผู้ปกครองส่วนน้อยที่เห็นว่าไม่ควรจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าต่อไปด้วยเหตุผลว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลากรที่ดำเนินงานอยู่ในปัจจุบันต่างมีงานหนักอยู่แล้ว

5. ประโยชน์อื่น ๆ ที่ประชากรของการวิจัยได้รับจากโครงการก็คือรายได้ที่เกิดจากการร่วมกิจกรรมของโครงการฯในส่วนที่เป็น

5.1 เงินปันผลของสมาชิก

5.2 ส่วนเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อ

คณะกรรมการสหกรณ์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ (ฝ่ายประถม) ได้ดำเนินการในรอบปี 2534 มีกำไรสุทธิประจำปีรวมเป็นเงิน 182,261.21 บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นสองพันสองร้อยหกสิบเอ็ดบาทยี่สิบเอ็ดสตางค์) คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรให้จัดสรรกำไรสุทธิตามข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ 46 และ 47 โดยจัดสรรเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกตามส่วนของยอดซื้อ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 การจัดสรรเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกตามส่วนของยอดซื้อ

รายการ	เงินเฉลี่ยคืนตาม ส่วนที่ซื้อร้อยละ 5 ของยอดซื้อ	เงินปันผลเฉลี่ยคืน ร้อยละ 8 ของ กำไรสุทธิหักต้นทุน สำรอง	รวม
ครูและเจ้าหน้าที่	1,570.50	3,272.25	3,842.75
ป.4 ปีการศึกษา 2533	5,994.05	3,988.95	9,983.00
ป.4 ปีการศึกษา 2534	1,508.85	2,895.65	4,404.50
ป.5 ปีการศึกษา 2533	4,723.75	3,951.25	8,675.00
รวม 9,028 หุ้น	13,797.15	13,108.10	26,905.25

จากตารางที่แสดงรายละเอียดการเฉลี่ยคืนเงินตามส่วนที่ซื้อและเงินปันผล แสดงให้เห็นว่าในรอบระยะเวลา 1 ปี ที่โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าดำเนิน งาน ถึงแม้ว่าจะเพิ่งเริ่มดำเนินกิจการแต่ก็สามารถทำผลกำไรสุทธิได้ถึง 182,261.21 บาท(หนึ่งแสนแปดหมื่นสองพันสองร้อยหกสิบเอ็ดบาทยี่สิบเอ็ดสตางค์) และนำมาจัดสรรให้สมาชิก ได้ตามข้อบังคับของสหกรณ์ ในอัตราสูงสุดที่กำหนดไว้ กล่าวคือ เงินเฉลี่ยคืนตามส่วนที่ซื้อร้อยละ 5 ของยอดซื้อ และเงินปันผลเฉลี่ยคืนร้อยละ 8 ของกำไรสุทธิหักต้นทุนสำรอง

5.3 รายได้จากการฝากขายสินค้าสหกรณ์รับฝากขายสินค้าจากสมาชิก โดยสหกรณ์คิดค่าบริการการฝากขายร้อยละ 5 จากราคาสินค้าในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ผลิตสินค้าเองและคิดค่าบริการการฝากขายร้อยละ 10 จากราคาสินค้า ในกรณีที่สมาชิกไม่ได้เป็นผู้ผลิตสินค้าเอง ดังตารางแสดงยอดรายได้จากการฝากขายสินค้าดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 รายได้จากการฝากขายสินค้าของสมาชิกทั้งหมดในแต่ละเดือน

ปี/เดือน	รายได้จากการฝาก ขายสินค้าของสมาชิก ทั้งหมด	
	บาท	สต.
2533 ธันวาคม	1,837	50
2534 มกราคม*	8,900	75
กุมภาพันธ์*	10,943	25
มีนาคม	1,994	50
มิถุนายน	4,899	2
กรกฎาคม	6,988	-
สิงหาคม	4,750	-
กันยายน	4,440	25
ตุลาคม	34	-
พฤศจิกายน	1,895	75
ธันวาคม	2,045	25
รวม	48,728	80

จะเห็นได้ว่ารายได้จากการฝากขายสินค้าของสมาชิกทั้งหมดนั้นจะสูงมาก
ในเดือนที่มีเทศกาลต่างๆ เช่นในเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นเทศกาลปี
ใหม่ และวันวาเลนไทน์แสดงว่าสมาชิกมีความสนใจที่จะนำสินค้ามาฝากขายตาม
เทศกาลต่าง ๆ มาก ส่วนในเดือนอื่น ๆ ก็มีการฝากขายสินค้าเป็นปกติ จะเห็นได้
ว่าสมาชิกสามารถหารายได้จากการฝากขายสินค้าได้ ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์
ของสหกรณ์ที่ต้องการให้สมาชิกหารายได้เพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของ
สมาชิกเอง

5.4 รายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายสินค้าในสหกรณ์ สหกรณ์ส่งเสริมฐานะเศรษฐกิจของสมาชิกโดยให้ค่าตอบแทนแก่สมาชิกที่สมัครเป็นพนักงานขาย
ดังตารางแสดงรายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายสินค้านี้

ตารางที่ 22 รายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายสินค้าในสหกรณ์

ปี/เดือน	จำนวน พนักงานขาย	จำนวนครึ่ง	ครึ่งละ (บาท)	รวม (บาท)
2534 กรกฎาคม	11	95	2	190
ธันวาคม	44	453	2	906
2535 มกราคม	19	111	2	222
กุมภาพันธ์	25	187	2	374
รวม	99	864		1,692

ในรอบปีที่โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าดำเนินการมามีพนักงานซึ่งเป็น
ครูเจ้าหน้าที่และนักเรียนมาช่วยกันขายของจำนวน 99 คน รวมทั้งหมด 846 ครั้ง
โดยโครงการฯจ่ายเงินค่าตอบแทนให้พนักงานขายคนละ 2 บาท หรือครั้งละ 2 บาท
เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 1,692 บาท

6. วิเคราะห์สถานภาพทางการเงินของโครงการฯ จากงบแสดงฐานะ
การเงิน คืองบดุลและงบกำไรขาดทุน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมร้านค้าสหกรณ์
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

งบดุล

วันที่ 31 ธันวาคม 2534

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและเงินฝากสหกรณ์จุฬา	90,387.51
สินค้าคงเหลือ	276,004.70

รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	366,392.21
-----------------------	------------

<u>อุปกรณ์ (สุทธิ)</u>	27,373.92
------------------------	-----------

รวมสินทรัพย์	<u>393,766.13</u>
--------------	-------------------

หนี้สินและทุนสหกรณ์

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้การค้า	76,224.92
----------------	-----------

เจ้าหนี้เงินยืมทตรง	45,000.00
---------------------	-----------

รวมหนี้สิน	<u>121,224.92</u>
------------	-------------------

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	
----------------------------------	--

หุ้นที่สหกรณ์ออก 9,028 หุ้น ชำระเต็มมูลค่าหุ้นแล้ว	90,280.00
--	-----------

กำไรสุทธิ	182,261.21
-----------	------------

รวมทุนของสหกรณ์	272,541.21
-----------------	------------

รวมหนี้สิน และทุนของสหกรณ์	<u>393,766.13</u>
----------------------------	-------------------

กิจกรรมร้านค้าสหกรณ์
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
งบกำไรขาดทุน
วันที่ 31 ธันวาคม 2534

รายได้

รายได้จากการขาย		799,051.50
รายได้อื่น		<u>20,298.30</u>
รวมรายได้		<u>819,349.80</u>

ค่าใช้จ่าย

ต้นทุนสินค้าที่ขาย	623,508.14	
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	<u>13,348.08</u>	<u>636,856.22</u>
ดอกเบี้ยจ่าย		<u>232.37</u>
รวมค่าใช้จ่าย		<u>637,088.59</u>
กำไรสุทธิ		<u>182,261.21</u>
กำไรสุทธิต่อหุ้น		20.19

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน ต้องขาด และงบกำไร
ขาดทุนแล้วจะเห็นได้ว่ากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามีกำไรเมื่อสิ้นปีจำนวน 182,261.21
บาท คิดเป็นกำไรต่อหุ้นที่จะคืนให้สมาชิกหุ้นละ 20.19 บาท ซึ่งนับว่า
กิจกรรมสหกรณ์ฯสามารถดำเนินงานจนประสบผลสำเร็จได้ในระยะเวลาอันสั้นแม้จะ
เพิ่งเริ่มกิจการ แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมร้านค้าสหกรณ์ฯมีความมั่นคงพอสมควรที่จะดำ
เนินงานต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงประเมิน เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

ประชากรในการศึกษานี้แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มย่อย คือ

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) จำนวน 332 คน ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนป.4 จำนวน 112 คน นักเรียน ป.5 จำนวน 116 คน นักเรียน ป.6 จำนวน 104 คน
2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถามเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนและครูเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) จำนวน 516 คน ครูและเจ้าหน้าที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) จำนวน 11 คน
3. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสัมภาษณ์เรื่องความคิดเห็นของผู้ให้บริการโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าประเภทผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ที่ให้บริการของสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) จำนวน 8 คน
4. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสัมภาษณ์เรื่องความคิดเห็นของกรรมการดำเนินงานฝ่ายครูเจ้าหน้าที่และฝ่ายนักเรียน คือ กรรมการดำเนินงานฝ่ายครูเจ้าหน้าที่และนักเรียน ของสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) จำนวน 10 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและการ
ดำเนินงานตามโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าตามแผนงานที่วางไว้ในปีการศึกษา
2534 เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนักเรียน ครู เจ้าหน้าที่ และ
ผู้ปกครอง ได้แบบสอบถามในเรื่องผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในด้านความรู้ ความ
เข้าใจ เกี่ยวกับสหกรณ์คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามความคิดเห็นของ
นักเรียนและครูเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าคิดร้อยละ 100 ได้
แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าประเภท
ผู้ปกครองคิดเป็นร้อยละ 80 และได้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของคณะกรรมการ
ดำเนินงานฝ่ายครูเจ้าหน้าที่และนักเรียนคิดร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูล
ใช้ระเบียบวิธีการทางสถิติโดยการวิเคราะห์สถิติบรรยาย คือ การแจกแจงความถี่
ค่าเฉลี่ย มัชฌิมเลขคณิต ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติ อนุมาน
คือสถิติทดสอบเอฟ ประเภทที่ใช้สำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร
ที่เกี่ยวข้องกันในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย หรือผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้
ความเห็นเกี่ยวกับสหกรณ์สำหรับประชากรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์และไม่เป็นสมาชิก
สหกรณ์

ผลการวิจัยและการอภิปราย

ตอนที่ 2 การประเมินการดำเนินงานโครงการกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

1.1 การจัดตั้งโครงการ ได้มีการจัดตั้งโครงการกิจกรรม
สหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ขึ้นในวันที่ 24 ธันวาคม 2533
โดยจัดสถานที่บริเวณห้องจำหน่าย วัสดุอุปกรณ์เดิมเป็นสหกรณ์ร้านค้า มีตู้จำหน่าย
สินค้า 6 ใบ ตู้คลังสินค้า 2 ใบ และมีสินค้าจำหน่ายรวม 5 แผนก คือแผนก

เบ็ดเตล็ด แผนหนังสือ แผนกีฬา แผนเครื่องเขียนและแผนผูกขาย และในปีการศึกษา 2534 โรงเรียนได้อนุมัติย้ายห้องสหกรณ์ไปที่ห้องปิงปองซึ่งกว้างขวางขึ้น มีตู้จำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น 2 ใบ และมีตู้แช่ 1 ตู้ พร้อมทั้งเครื่องคิดเงิน 1 เครื่อง และเครื่องคิดเลขขนาดเล็ก 5 เครื่อง

1.2 การบริหารโครงการ ในการดำเนินงานการบริหารจัดการสหกรณ์ได้มีคณะกรรมการชั่วคราวที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นในระยะแรกในปีการศึกษา 2533 จำนวน 12 คน และต่อมาในปีการศึกษา 2534 ได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานขึ้นจำนวน 18 คน มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสหกรณ์ 2 คน และในปีนี้อเอง ทางคณะกรรมการดำเนินงานชุดครูเจ้าหน้าที่ก็ได้จัดการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานชุดนักเรียนชุดที่ 1 ขึ้น ได้คณะกรรมการดำเนินงานชุดนักเรียนรวม 12 คน เข้ามาร่วมบริหารงานกับคณะกรรมการดำเนินงานชุดครูเจ้าหน้าที่

ในการบริหารโครงการ คณะกรรมการแต่ละชุดได้มีการประชุมวางแผนงานและร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนากิจการสหกรณ์ร้านค้าให้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นไปตามหลักการจัดสหกรณ์ ดังนี้

1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานชุดแรก(ชั่วคราว) ได้จัดประชุมกรรมการรวม 8 ครั้งตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2533 ถึงเดือนมีนาคม 2534

1.2.2 คณะกรรมการดำเนินงานชุดที่ 2 ได้จัดให้มีการประชุมรวมทั้งสิ้น 7 ครั้ง ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2534 ถึง เดือนมีนาคม 2535

1.2.3 คณะกรรมการดำเนินงานชุดนักเรียน ได้

จัดการประชุมรวมทั้งหมด 6 ครั้ง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2534 ถึงเดือนมีนาคม 2535

1.3 การบริการแก่สมาชิกและผู้ซื้อสินค้า สหกรณ์ได้ ให้บริการแก่สมาชิกและผู้ซื้อสินค้า ตั้งแต่เริ่มเปิดโครงการ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.3.1 จำหน่ายสินค้าในราคายุติธรรม

1.3.2 บริการฝากขายสินค้าแก่สมาชิก

1.3.3 ให้ผลประโยชน์แก่สมาชิกในด้านเศรษฐกิจ

คือ

ก. จ่ายเงินปันผลเฉลี่ยคืนร้อยละ 8

ของกำไรสุทธิหลังจากหักเงินสำรองจ่ายแล้ว ให้แก่สมาชิก

ข. จ่ายเงินเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อร้อยละ 5 ของยอดซื้อ

ค. จ่ายเงินค่าตอบแทนในการสมัครเป็น

พนักงานขายครั้งละ 2 บาท

การอภิปราย

ในการจัดดำเนินการโครงการสหกรณ์ครั้งนี้ คณะผู้วิจัยในฐานะ กรรมการดำเนินงานสหกรณ์ชุดครูและเจ้าหน้าที่ได้จัดการดำเนินงานโดยยึดหลัก สหกรณ์สากล 6 ประการ กิจกรรมทุกประเภทที่ได้จัดขึ้นนั้น ได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของโครงการความหลักสหกรณ์สากลดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นในด้านการจัดตั้ง การบริหารและการบริการแก่สมาชิกและลูกค้าครบถ้วน ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ ว่า การดำเนินงานของโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่

วางไว้ทุกประการ

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลของโครงการกิจกรรมสหกรณ์

ร้านค้า โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

ส่วนที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นนักเรียนระดับ ป.4,ป.5,ป.6
จำนวนทั้งหมด 332 คน แต่ละกลุ่มมีจำนวนใกล้เคียงกัน (กลุ่มละประมาณ
100 คน) นักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
สหกรณ์ได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิก นักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์มีคะแนน
ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ แตกต่างจากนักเรียนที่ไม่เป็น
สมาชิกสหกรณ์ ซึ่งความแตกต่างนั้นเกิดจากตัวแปรที่สำคัญ คือ การเป็นสมาชิก
สหกรณ์

การที่นักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์
ได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์นั้นก็เพราะว่า นักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์
มีความรู้ ความเข้าใจตามแผนงานของโครงการสหกรณ์ที่จัดไว้ให้ เช่น การได้
รับความรู้จากเอกสาร จากการบรรยายของวิทยากร กรมส่งเสริมสหกรณ์และการ
ปฏิบัติจริงในฐานะ เป็นสมาชิกสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ เช่น การสมัครเป็นสมา
ชิกสหกรณ์โดยความสมัครใจ การสมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินงานสหกรณ์
ชุดนักเรียน การมีส่วนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ชุดนักเรียน
การฝากขายสินค้า การสมัครเป็นพนักงานขายสินค้า การซื้อสินค้าในสหกรณ์และได้รับ
ประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ เช่น เงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อ เป็นต้น
แสดงให้เห็นว่า โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าดำเนินงานด้านการให้การศึกษา
อบรมแก่สมาชิกได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ส่วนที่ 2 ความพอใจและความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับโครงการกิจกรรม

สหกรณ์ร้านค้า

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมี 516 คน เป็นนักเรียนระดับ ป.1-ป.6 มีนักเรียน ป.5 มากที่สุด รองลงมาคือ ป.6 นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งที่เป็นสมาชิกสหกรณ์และไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์จำนวนใกล้เคียงกัน กิจกรรมที่นักเรียนเข้าร่วมในโครงการมากที่สุดก็คือ การซื้อสินค้าในร้าน รองลงมา คือ ร่วมกิจกรรมการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการฯ ส่วนการฝากขายสินค้ามีจำนวนเล็กน้อย นักเรียนส่วนใหญ่จะเข้ามาใช้บริการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ ประมาณ 3 วันต่อสัปดาห์ โดยเข้ามาซื้อสินค้าวันละครั้ง

ในด้านจัดการและการจัดสินค้ามาจำหน่าย นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าเวลาเปิดปิดทำการของสหกรณ์ร้านค้ายังไม่เหมาะสม เวลาที่เหมาะสมควรจะเป็น 7.00-7.50 น. ในช่วงเช้า และ 15.15-16.30 น. ในช่วงเย็น รายการสินค้าและราคาสินค้าส่วนใหญ่ที่ขายในร้าน มีความเหมาะสมดีแล้ว

ในด้านกาให้บริการ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่ากาให้บริการของพนักงานนั้นอยู่ในระดับพอใช้ได้และค่อนข้างดี รองลงมามีส่วนน้อยที่เห็นว่าควรปรับปรุงบริการ เช่น การขายสินค้าให้รวดเร็ว การใช้คำพูด การยอมให้ผู้ซื้อมีโอกาสซักถาม เป็นต้น

รายการสินค้าที่นักเรียนชอบมากที่สุด 3 อันดับเรียงลงมา คือ เครื่องเขียน อาหาร และหนังสือ

ในด้านความคิดเห็นที่มีต่อการจัด โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้านั้น นักเรียนส่วนมากเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีควรจัดมากถึงร้อยละ 95.6 เพราะสะดวกต่อการใช้บริการเป็นส่วนใหญ่ และรองลงมาให้เหตุผลว่าสินค้าที่นำมาจำหน่ายก็

ราคาไม่แพงด้วย

ส่วนในด้านประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้านั้น ส่วนมากมีความเห็นว่า สหกรณ์สอนให้มีระเบียบวินัยและมีความยุติธรรม รองลงมาคือ สหกรณ์สอนให้รู้จักการรวมกลุ่ม ในด้านผลประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการใช้บริการของโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้านั้น ส่วนมากเห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุดคือการซื้อสินค้าในราคายุติธรรม รองลงมาคือ การได้รับความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ โดยวิธีปฏิบัติจริง

นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ยังต้องการให้มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าต่อไปในปีการศึกษาหน้าถึงร้อยละ 96.3 เพราะจะได้ใช้บริการในด้าน การซื้อสินค้าที่มีคุณภาพและราคาไม่แพง ต่อไป

และนักเรียนส่วนมากมีความเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่สหกรณ์ร้านค้าควรปรับปรุงในปีการศึกษาหน้า คือ ควรเพิ่มชนิดของสินค้า เพิ่มพนักงานเก็บเงิน และเพิ่มเครื่องคิดเงิน

อภิปราย

จากการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ปรากฏว่ากิจกรรมที่นักเรียนร่วมกับโครงการมากที่สุดคือการซื้อของจากร้าน จากการสังเกตของคณะผู้วิจัยพบว่านักเรียนจะมาเข้าแถวเพื่อซื้อสินค้ากันยาวเหยียดล้นออกไปนอกห้อง และลักษณะเช่นนี้จะ เป็นเกือบทุกวัน และจะแน่นมากยิ่งขึ้นในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันแห่งความรัก(วาเลนไทน์) วันเด็ก วันแม่ ฯลฯ ฉะนั้นการปฏิบัติจริงกับที่นักเรียนตอบแบบสอบถามจึงตรงกัน ส่วนการฝากขายสินค้านั้นมีจำนวนเล็กน้อย เพราะนักเรียนไม่ค่อยมีเวลาจะนำของมาฝากขายเป็น

ประจำ จะมีสนใจบ้างก็เฉพาะเวลาพิเศษ เช่น วันปีใหม่ วันแห่งความรัก (วาเลนไทน์) เป็นต้น

การเปิดบริการนักเรียน เวลาเช้าและเย็น เวลา 7.15-8.00 น. และ 15.00-16.00 น. นักเรียนเห็นว่ายังเป็นเวลาที่ไม่ว่างเหมาะสมควรจะเปิดเวลา 7.00-7.50 น. ในตอนเช้า และ 15.00-16.30 น. ในตอนเย็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในช่วงเช้าโรงเรียนเข้าเรียนในเวลา 8.00 น. ถ้าสหกรณ์เปิดขายถึงเวลา 8.00 น. นักเรียนจะไปเข้าแถวเคารพธงชาติไม่ทัน ฉะนั้นก็ควรจะเปิดเข้าขึ้น และเลิกขายก่อนโรงเรียนเข้าประมาณ 10 นาที ส่วนในตอนเย็นนักเรียนเสนอให้เลิกขายออกไปอีก เพราะว่านักเรียนส่วนใหญ่มักจะซื้อของในตอนเช้าไม่ทัน ก็มักจะมาซื้อของในตอนเย็น ซึ่งเวลาที่เปิดเพียง 1 ชั่วโมง ไม่เพียงพอ ฉะนั้นนักเรียนจึงมีความเห็นให้ยืดเวลาการปิดขายของออกไปอีกครึ่งชั่วโมง

รายการสินค้าที่นักเรียนชอบ 3 รายการ เรียงตามลำดับ คือ เครื่องเขียน อาหาร และหนังสือ ก็เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน เพราะเครื่องเขียนต่าง ๆ เป็นสิ่งที่นักเรียนต้องซื้อประจำ อาหารประเภทขนมและท็อฟฟี่ ก็เป็นของชอบรองลงมา ส่วนหนังสือเป็นอันดับ 3 นั้นก็เพราะหนังสือเป็นสิ่งที่นักเรียนใช้เป็นประจำเป็นสิ่งที่เสริมในการเรียนรู้

นักเรียนส่วนมากมีความเห็นว่า การจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นสิ่งที่ดี เพราะสะดวกต่อการใช้บริการและสินค้ามีราคาไม่แพง เนื่องจาก การซื้อสินค้าจำเป็น บางครั้งก็ต้องใช้เวลาในการเดินทาง เช่น ต้องไปซื้อที่สหกรณ์ จุฬาฯ หรือร้านค้าสวัสดิการหรือร้านค้าทั่วไปซึ่งอยู่ไกล ทำให้ไม่สะดวกต่อการเดินทางและสิ้นเปลืองเวลามาก และสินค้าที่สหกรณ์ราคาขอมเยากว่าร้านค้าทั่วไป ซึ่ง

เป็นไปตามหลักของสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2525 :22) จริง ๆ ท้าทำให้ผู้
ใช้บริการเกิดความประทับใจและไม่อยากไปซื้อสินค้าที่อื่น

งานเรื่องประสบการณ์ที่นักเรียนได้จากโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า คือ
สอนให้มีระเบียบวินัยและมีความยุติธรรม ร่องลงมา คือ การรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม
ประสบการณ์ เหล่านี้สอดคล้องกับหลักการที่สำคัญของสหกรณ์ งานเรื่องของการไม่
แสวงหากำไร ท้าให้เกิดความยุติธรรมในเรื่องราคา และหลักการดำเนินการตาม
หลักประชาธิปไตย (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2525:22) ท้าให้เกิดการทำงานเป็นกลุ่ม
โดยยึดหลักการมีระเบียบวินัย และความยุติธรรมด้วย

สำหรับด้านผลประโยชน์ที่นักเรียนได้รับ จากการใช้บริการของโครงการ
กิจกรรมสหกรณ์มากที่สุดก็คือการซื้อสินค้าในราคายุติธรรม โดยไม่ต้องหวาดระแวง
ว่าสินค้าจะมีราคาแพงเกินไปซึ่งตรงกับหลักการของสหกรณ์ที่กล่าวไปแล้วในเรื่อง
ของการไม่แสวงหากำไร นอกจากนี้ยังได้ความรู้จากการที่ได้ปฏิบัติจริงใน
โครงการสหกรณ์ ทั้งในฐานะสมาชิกและกรรมการดำเนินการหรือในฐานะผู้ซื้อ

นักเรียนมีความเห็นว่าควรจะมีกิจการสหกรณ์ร้านค้าต่อไป และ
สิ่งที่ควรปรับปรุงคือ เพิ่มชนิดของสินค้า พนักงานเก็บเงิน และเพิ่มเครื่องคิดเงิน
ในเรื่องเพิ่มชนิดของสินค้านั้นอาจจะทำได้ในปีหน้า แต่ในเรื่องของการเพิ่มพนักงาน
เก็บเงินและเครื่องคิดเงินนั้นอาจจะ เป็นไปได้ยาก เพราะกิจกรรมสหกรณ์เป็น
โครงการเล็ก ๆ ซึ่งถูกจำกัดเรื่องความเจริญเติบโต เนื่องจากเป็นสถานศึกษา
และเป็นโครงการที่จัดขึ้นเพื่อทดลองปฏิบัติจริงในเรื่องของสหกรณ์ ซึ่งเป็นเนื้อหา
ที่นักเรียนต้องเรียนในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ฉะนั้นจึงไม่ต้องการให้มี
กิจการที่ใหญ่โตเช่นสหกรณ์ร้านค้าทั่วไป

ส่วนที่ 3 ความพอใจและความคิดเห็นของครูและเจ้าหน้าที่เกี่ยว

กับโครงการ

ผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมี 11 คน เป็นครู สบช. (สังคมศึกษา) ที่เป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ครู สบช. (สังคมศึกษา) ที่ไม่เป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ครูที่ไม่ได้สอน สบช. (สังคมศึกษา) แต่เป็นกรรมการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน ผู้ตอบส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมกับสหกรณ์ โดยการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ประมาณ 1 วัน ต่อสัปดาห์ หรือในโอกาสที่จำเป็นเท่านั้น โดยจะซื้อสินค้าประมาณวันละ 1 ครั้ง

ในด้านกาให้บริการสินค้าในร้าน ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่า เวลาเปิดปิดทำการยังไม่เหมาะสม ควรแก้ไขเป็นเวลา 7.30-8.00 น. ในช่วงเช้า และเวลา 15.00-16.30 น. ในช่วงเย็น ซึ่งเป็นเวลาใกล้เคียงกับความคิดเห็นของนักเรียน รายการสินค้าในร้านส่วนใหญ่ ผู้ตอบเห็นว่ามีเหมาะสมแล้ว มีบางส่วนที่เห็นว่าไม่เหมาะสม โดยว่าที่เหตุผลว่าควรขายเฉพาะสินค้าที่จำเป็นและสินค้าประเภทเดียวกันไม่ควรมีหลายรูปแบบและหลายราคา ราคาสินค้าในร้านมีความเหมาะสมดีแล้ว ส่วนสินค้าที่ชอบมากที่สุด คือ เครื่องเขียน รองลงมาได้แก่สินค้าผากขาย

ในด้านกาให้บริการของพนักงานในร้าน ผู้ตอบส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการให้บริการของพนักงานต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้มีบางส่วนที่เห็นว่าควรเพิ่มเจ้าหน้าที่และขอให้พนักงานขายของบริการให้รวดเร็วมากขึ้น

ในด้านความคิดเห็นที่มีต่อการจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้านั้น ผู้ตอบเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี (ร้อยละ 100) ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์และสะดวกต่อการให้บริการมาก ส่วนความรู้จากการร่วมกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้านั้น

ต่าง ๆ ด้านที่ให้ความรู้มากที่สุดคือ สหกรณ์สอนให้รู้จักมีระเบียบวินัยมาก รองลงมาคือ สอนให้รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรู้จักการรวมกลุ่มกัน

ประโยชน์ที่ผู้ตอบส่วนใหญ่นำมาซึ่งการเข้ารับบริการของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามากที่สุดคือ ได้ซื้อสินค้าในราคาถูกหรือถูกลงมาคือได้รับความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ โดยวิธีปฏิบัติจริง

ผู้ตอบมีความเห็นว่ายังต้องการให้มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าต่อไปในปีการศึกษาหน้า (ร้อยละ 100) เพราะ เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มากทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์และยังสะดวกในการซื้อสินค้าอีกด้วย

อภิปราย

ผู้ตอบที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นำมาซึ่งการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ร้านค้าประมาณ ๑ วัน ต่อสัปดาห์ และในโอกาสที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งผิดกับนักเรียนที่ซื้อสินค้ามากและซื้ออย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความจำเป็นที่จะซื้อสินค้าต่าง ๆ น้อยกว่านักเรียนเพราะครูมีโอกาสที่จะเลือกซื้อสินค้าได้จากที่ต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียนได้แต่นักเรียนซื้อได้เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น

ในด้านการใช้บริการสินค้าในร้านผู้ตอบส่วนใหญ่นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงเวลาเปิดปิดของสหกรณ์ แต่ต่างกับของนักเรียนในช่วงเช้าคือ ช่วงเช้าผู้ตอบมีความเห็นว่าควรเปิดเวลา 7.30-8.00 น. ส่วนนักเรียนที่เห็นควรให้เปิดเวลา 7.00 น.-7.50 น. (เดิมเปิด 7.15 น.- 8.00 น.) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความจำเป็นต่างกัน ในการซื้อสินค้าน้อยกว่านักเรียนซึ่งมักจะนิยมซื้อสินค้าประเภทเครื่องเขียนที่จำเป็นของตนเป็นประจำ ส่วนในช่วงเย็นครูมีความเห็นเช่นเดียวกับนักเรียนที่ให้เปิดเวลา 15.00-16.30 น.

รายการสินค้าที่ผู้ตอบส่วนใหญ่มองว่าดีเรียงตามลำดับคือ เครื่องเขียนและของฝากขาย ซึ่งรายการแรกตรงกับของนักเรียนส่วนรายการที่สองนั้นจริง ๆ แล้วก็ตรงกันเพียงแต่ว่านักเรียนเป็นผู้ซื้อของฝากขาย ส่วนผู้ตอบเป็นผู้ทำของมาฝากขาย

การทำบริการของพนักงานในร้าน ผู้ตอบส่วนใหญ่มองว่าดีเช่นเดียวกับนักเรียนคือ อยู่านเกณฑ์พอใช้ได้ และเห็นด้วยกับการทำพนักงานขายสินค้าขายสินค้าให้เร็วขึ้น

ผู้ตอบมีความเห็นว่า การจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้านั้นเป็นสิ่งที่ดีทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์และสะดวกที่จะใช้บริการมาก ส่วนความรู้ที่ได้นั้นก็ตรงกับนักเรียน คือ การสอนให้มีระเบียบวินัย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรู้จักการรวมกลุ่มกันซึ่งตรงกับอุดมการณ์ของสหกรณ์

ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่าประโยชน์ที่ได้มากที่สุด จากการใช้บริการของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า คือ ซื้อสินค้าในราคายุติธรรม ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนและอุดมการณ์ของสหกรณ์ในเรื่อง การไม่แสวงหากำไร จึงทำให้ซื้อของได้ในราคายุติธรรม

ผู้ตอบมีความเห็นตรงกับนักเรียนว่าควรจะมีกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าต่อไปในปีการศึกษาหน้า เพราะ เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มากทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์และยังสะดวกในการซื้อสินค้าอีกด้วย

ส่วนที่ 4 ความพอใจและความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการฯ

จากการสอบถามความพอใจและความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับโครงการฯ พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่พอใจและมาใช้บริการของโครงการฯ เป็นบางครั้ง ผู้ปกครองมีความเห็นว่าสินค้าที่นำมาขายมีความเหมาะสมดีแล้วและควรจัดโครงการนี้ต่อไปอีกเพราะโครงการฯ นี้ให้ความสะดวกแก่สมาชิกและผู้มาซื้อสินค้าดี

มากแต่ควรปรับปรุงในด้านกาจ่ายเงินให้มีความคล่องตัวมากขึ้น

อภิปราย

ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทุกคนเคยมาใช้บริการของสหกรณ์แล้ว แต่จะมาใช้บริการเป็นบางครั้งเท่านั้นไม่ค่อยสม่ำเสมอเหมือนนักเรียน ทั้งนี้อาจจะเป็นไปได้ว่าผู้ปกครองไม่ค่อยจะอยากมาแย่งซื้อสินค้ากับนักเรียนซึ่งมีจำนวน มากแต่มีเวลาจำกัดด้านการซื้อและอีกอย่างหนึ่งผู้ปกครองสามารถซื้อของจากร้าน อื่นได้ ในเรื่องการจัดรูปแบบและบริการ ผู้ปกครองมีความเห็นแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย เท่าๆกัน ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าการจัดรูปแบบและบริการที่ทำอยู่เหมาะสมแล้ว แต่ก็ควรปรับปรุงในเรื่องระบบการจ่ายเงินให้คล่องตัวขึ้นและเพิ่มชนิดของสินค้า ให้มากขึ้นอีก ในเรื่องการจ่ายเงินนั้นเนื่องจากมีพนักงานเก็บเงินอยู่คนเดียวจึง ทำให้การจ่ายเงินล่าช้าไม่คล่องตัว แต่การจะเพิ่มพนักงานเก็บเงินอีก 1 คน ก็คงจะเป็นไปได้ยากเพราะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณนอกจากจะหาอาสาสมัคร จากครูและเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นสมาชิกมาดูแลเรื่องการเก็บเงินให้เพิ่มเติม โดย อาจจะทำเป็นช่วง เวลาแล้วให้ครูหรือเจ้าหน้าที่สลับกันมาปฏิบัติหน้าที่ แต่ ทั้งนี้ผู้ที่มาปฏิบัติงานจะต้องมีความรอบคอบและระมัดระวังในเรื่อง การเก็บเงิน และส่งมอบเงินให้เหรียญเพราะถ้าเกิดความสูญหายขึ้นผู้ที่ปฏิบัติงานจะต้อง รับผิดชอบ ผู้ปกครองที่มีความเห็นว่าการจัดรูปแบบและบริการของสหกรณ์ยังไม่ เหมาะสมก็มีความเห็นเช่นเดียวกันในเรื่องการปรับปรุงระบบการจ่ายเงินให้คล่อง ตัวขึ้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่มองเห็นว่าควรจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ต่อไป เพราะว่าทำให้ซื้อสินค้าได้สะดวกดี ส่วนที่ไม่เห็นด้วยซึ่งมีอยู่เล็กน้อยนั้น ให้ เหตุผลว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่มีภาระงานที่หนักอยู่แล้ว ซึ่งในเหตุผลนี้ก็มีความ จริง เพราะหากคนที่จะมาทำงานได้ค่อนข้างยากเนื่องจากทุกคนมีงานมากอยู่แล้ว

ส่วนที่ 5 ประโยชน์อื่น ๆ ที่ประชากรของการวิจัยได้รับจากโครงการฯ

ก็คือ รายได้ที่เกิดจากการร่วมกิจกรรมของโครงการฯ

5.1 เงินปันผลของสมาชิก

คณะกรรมการสหกรณ์โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ได้จัดสรรเงินปันผลเฉลี่ยคืนให้สมาชิกร้อยละ 8 ของกำไรสุทธิหักทุนสำรอง (กำไรสุทธิ 182,261.21, ทุนสำรอง 18,226.12) เป็นเงินรวม 13,108.10 บาท (หนึ่งหมื่นสามพันหนึ่งร้อยแปดบาทสิบสตางค์) โดยจะคืนให้สมาชิกผู้ถือหุ้นจำนวน 9,028 หุ้น คิดเฉลี่ยปันผลต่อหุ้นเท่ากับหุ้นละ 1.46 บาท

5.2 ส่วนเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อ

สมาชิกจะได้รับรายได้จากส่วนแบ่งตามยอดซื้อร้อยละ 5 เป็นเงินรวม 13,797.15 บาท

5.3 รายได้จากการฝากขายสินค้า

สมาชิกได้ฝากขายสินค้าทั้งปีคิดเป็นเงินรวม 48,728.80 บาท ซึ่งยอดที่สูงสุดจะมีอยู่ในช่วงเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นช่วงเทศกาลปีใหม่และวันแห่งความรัก (วาเลนไทล์)

5.4 รายได้จากการสมัครเป็นพนักงานขายสินค้าในสหกรณ์

สมาชิกสหกรณ์สามารถสมัครเป็นพนักงานขายของได้ โดยโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าได้กำหนดค่าตอบแทนให้พนักงานขาย คาบละ 2 บาท หรือครึ่งละ 2 บาท พนักงานที่มาช่วยขายทั้งหมดมี 99 คน ขายทั้งหมด 846 ครั้ง เป็นเงินรวม 1,692 บาท

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์สถานภาพทางการเงินของโครงการฯ จาก

งบแสดงฐานะการเงิน คือ งบดุลและงบกำไรขาดทุน

จากงบแสดงฐานะการเงินจะเห็นว่า เมื่อสิ้นปีกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้ามี
กำไรจำนวน 182,261.21 บาท คิดเป็นกำไรต่อหุ้นที่จะคืนให้สมาชิกหุ้นละ 20.19
บาท

อภิปราย

เมื่อพิจารณาฐานะการเงินของโครงการสหกรณ์ร้านค้าฯ ในรอบ
1 ปีที่ผ่านมาแล้ว จะเห็นว่ากำไรสุทธิถึง 182,261.21 บาท แสดงว่าการ
ดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าประสบผลสำเร็จแม้จะเพิ่งเริ่มดำเนินกิจการ สหกรณ์
สามารถจ่ายปันผลเฉลี่ยคืนให้สมาชิกได้ร้อยละ 8 ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และ
จ่ายปันผลคืนตามส่วนที่ซื้อร้อยละ 5 ของยอดซื้อ ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของ
กิจกรรมสหกรณ์ โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) ข้อที่ 3 ในเรื่องการส่งเสริม
ฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิก ส่วนรายได้ของสมาชิกจากการฝากขายสินค้า
นั้นจะเห็นว่ายอดรวมทั้งปีจะมียอดค้ำสูงนักคือ 48,728.80 บาท ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นนักเรียน จึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะหาสินค้ามาฝากขาย
เพราะต้องมุ่งสนใจบ้านเรื่องการเรียนมากกว่า แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ยอดฝาก
ขายในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์มียอดสูงกว่าเดือนอื่นๆ มากทั้งนี้เป็นเพราะเป็น
เทศกาลพิเศษ คือ เป็นช่วงวันขึ้นปีใหม่ และวันแห่งความรัก (วาเลนไทล์)
สมาชิกสนใจที่จะหาของมาฝากขายเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ยอดฝากขายสูงแสดง
ให้เห็นว่าสมาชิก ก็สนใจที่จะหารายได้จากฝากขายเหมือนกัน แต่ขึ้นอยู่กับ
ช่วงจังหวะเวลาที่เหมาะสมและสมาชิกคาดว่าจะขายของได้ ในเรื่องของรายได้
จากการสมัครเป็นพนักงานขายสินค้าในสหกรณ์นั้น จุดประสงค์ของสหกรณ์มิได้มุ่ง

หวังให้รายได้เป็นจำนวนมากกับพนักงานขาย เพียงแต่ต้องการให้นักเรียนที่มา
ทำหน้าที่พนักงานขายได้รู้ถึงกฎเกณฑ์และการทำงานของระบบสหกรณ์เท่านั้น ฉะนั้น
จึงตั้งอัตราค่าตอบแทนแก่พนักงานขายไว้ที่อัตราที่ต่ำคือ ค่าบะ 2 บาท ฉะนั้นค่า
ตอบแทนของพนักงานขายที่ได้จึงได้ไม่มากนัก

ข้อเสนอแนะ

1. การที่จะให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ได้ดีจะ
ต้องให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระบบสหกรณ์ด้วยวิธีการ
ต่าง ๆ เช่น การฟังคำบรรยายจากวิทยากร จากเอกสาร การได้ดูงานสหกรณ์
จากที่ต่าง ๆ และการได้ฝึกปฏิบัติจริง
2. เวลาในการเปิดทำการของสหกรณ์ ควรจะเปิดในช่วงเวลา
7.00-7.50 น. ในตอนเช้า และ 15.00-16.30 น. ในตอนเย็นเพื่อ
สนองความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นนักเรียน และการเปลี่ยนแปลงตาม
เวลานี้ก็ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนของนักเรียนด้วย
3. การบริการขายสินค้าให้เร็วขึ้น อาจจะทำให้ได้โดยการเพิ่มจุดรับ
เงินขึ้นจากเดิม 1 จุด เป็น 2 จุด โดยขอความช่วยเหลือจากครูและ
เจ้าหน้าที่ที่เป็นสมาชิกสมัครเข้ามาเป็นผู้เก็บเงินโดยจัดตารางเวลา เป็น 2 ช่วง
คือ ช่วงเช้าและช่วงเย็นเมื่อหมดเวลาในช่วงหนึ่ง ๆ จะต้องส่งมอบเงินและตรวจ
สอบความถูกต้องกับเหรียญของสหกรณ์ร้านค้า การทำงานเช่นนี้จะต้องมีความรับผิดชอบ
สูงมาก ฉะนั้นสหกรณ์อาจจะมีค่าตอบแทนให้กับผู้ที่ปฏิบัติงานนี้บ้าง ก็อาจจะทำได้
ซึ่งค่าตอบแทนนี้อาจจะเป็นเงินหรือสิ่งของซึ่งมีค่าไม่มากนักเป็นการตอบแทนเล็ก ๆ
น้อย ๆ ซึ่งคิดว่าที่ไปจ้างพนักงานเก็บเงินมาอีก 1 คน ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก

4. รายการสินค้าที่สหกรณ์การขายเป็นหลักเรียงตามลำดับ คือ พวกอุปกรณ์การเรียน ขนมห และหนังสือ ตามความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่

5. การสอนหลักประชาธิปไตย ที่ดีที่สุดกับนักเรียนคือการได้ปฏิบัติจริง ฉะนั้นการที่นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติงานสหกรณ์ได้จริง จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ความมีระเบียบวินัยและความยุติธรรม ซึ่งเป็นไปตามหลักของประชาธิปไตยที่ถูกต้อง

6. ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับมากจากการใช้บริการของสหกรณ์ก็คือ การซื้อของในราคาถูกธรรม ฉะนั้นการหมั่นสำรวจราคาสินค้าจากท้องตลาดเป็นประจำจะทำให้การตั้งราคาสินค้าของสหกรณ์เป็นไปอย่างยุติธรรม และสอดคล้องกับภาวะตลาด และทำให้ผู้ซื้อเกิดความมั่นใจในการตัดสินใจซื้อสินค้าของตนว่าทำได้อย่างถูกต้อง และเกิดความไว้วางใจในระบบของสหกรณ์มากขึ้น

7. นักเรียนและครูมีความเห็นตรงกันว่าควรจะจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้านี้ต่อไปนานปีหน้า เพื่อความสะดวกในการซื้อของที่จำเป็น ราคายุติธรรม และยังได้ผลประโยชน์ตอบแทนกลับในรูปของเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนที่ซื้ออีกด้วย

8. นักเรียนได้เสนอแนะให้เพิ่มชนิดของสินค้าให้มากขึ้น ในขณะนี้คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องพึงระมัดระวังด้วยว่า สหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนมีข้อจำกัดในเรื่องการเจริญเติบโต กล่าวคือ สหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนตั้งขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการให้เป็นแหล่งฝึกงานสหกรณ์ของนักเรียน เท่านั้น การที่สหกรณ์โตมากเกินไปมีปริมาณสินค้าที่จะขายมากเกินไปจะทำให้การควบคุมทำได้ลำบาก เพราะจำกัดด้านกำลังบุคลากรที่จะปฏิบัติงาน ฉะนั้นการเพิ่มชนิดของสินค้าให้มากขึ้น จึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบ ที่ด้านและคำนึงถึงกำลัง

ความสามารถของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้วย

9. เมื่อสหกรณ์ร้านค้ามีการดำเนินการดำเนินงานมากขึ้น ควรจะ
ได้จัดหาให้มีเครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อช่วยลดงานของบุคลากรต่าง ๆ ซึ่งมีงานสิ้นมือลง
เช่น ซ่อมเครื่องคอมพิวเตอร์ในการลงบัญชีสต็อกสินค้า, การทำทะเบียนสมาชิก
 เป็นต้น

10. การเพิ่มแรงจูงใจสมาชิกให้นำสินค้ามาฝากขายให้มากขึ้น จะ
เห็นได้ว่าในช่วง 1 ปีที่ดำเนินการสหกรณ์ร้านค้ามานั้นปริมาณสินค้าที่ฝากขาย
ยังมียอดไม่สูงนัก ทั้งนี้สมาชิกอาจจะไม่ได้รับการจูงใจที่มากพอ ฉะนั้นถ้าจะเพิ่ม
แรงจูงใจให้มากขึ้น เช่น มีการให้รางวัลผู้ที่มียอดนำสินค้ามาฝากขายสูงที่สุด
หรือมีการสวัสดิการหาสินค้าต่าง ๆ ที่จะนำมาฝากขาย หรือแนะนำว่าการนำ
สินค้ามาฝากขายจะให้ประโยชน์อย่างไร เป็นต้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ไชศรี คนจริง ความหมายและความสำคัญของการจัดองค์การสหกรณ์ ใน เอกสาร การสอนชุดวิชาการจัดและดำเนินงานการสหกรณ์ หน่วยที่ 1 - 7 .
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- ฉลาด เสริมปัญญา การศึกษาความรู้และทัศนคติของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์ ปรญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2526.
- ทองโรจน์ อ่อนจันทร์, หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2521.
- นวลฉวี แสงชัย. ความรู้และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน นารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี วิทยานิพนธ์ปรญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2526.
- ปัญญา หิรัญรัมย์ ผู้บริหารกับการจัดการสหกรณ์ ใน เอกสารการสอน ชุดวิชาการจัด และดำเนินงานการสหกรณ์ หน่วยที่ 1- 7. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- พัชรภรณ์ พันธุ์รัตน์. การติดตามผลการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดแพร่ คามความคิดเห็นของครูและนักเรียน วิทยานิพนธ์ปรญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- พยุงศักดิ์ เป็ชร์จาเริญสุข. การบริหารงานบุคคลในสหกรณ์ ในเอกสารการสอนชุดวิชา การจัดและดำเนินงานการสหกรณ์หน่วยที่ 6. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- พูนสุข ไทยสวัสดิ์. การเตรียมยุวสหกรณ์. สำนัสนันนินบาตสหกรณ์. (9 ตุลาคม - พฤศจิกายน 2522), 2522.
- มณีรัตน์ บุตุร์กษา. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูสังคมศึกษา และนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

วชิราวัลย์ จักรทอง. ปัญหาในการจัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียนมัธยม

ศึกษา ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

วินัย วงศ์ทองดี. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ

ประถมศึกษาจังหวัด เพชรบุรี . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

วรรณิ ไทยานันท์. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และ นักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม

สหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี.

วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2530.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.

2533) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.

สหกรณ์, กรม. สหกรณ์, โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนาการ พิมพ์งานพระราชทานเพลิงศพ,

นายพลเอก เจ้าพระยาวงษาอนุประพัทธ์ (ม.ร.ว. สหกัน สนิทวงศ์), 2484.

ส่งเสริมสหกรณ์, กรม. คู่มือการสอนวิชาการสหกรณ์ในโรงเรียน, พิมพ์ครั้งที่ 2 ,

กรุงเทพมหานคร : บริษัทรุ่งเรืองศิลป์การพิมพ์(1977) จำกัด, 2525.

ส่งเสริมสหกรณ์, กรม, การสหกรณ์ในประเทศไทย, พิมพ์ครั้งที่ 3 , กรุงเทพมหานคร :

ห.ส.น. สามเจริญพานิช, 2526.

สหกรณ์, กระทรวง. สหกรณ์ในโรงเรียน. พระนคร : โรงพิมพ์สหกรณ์ชายส่งแห่ง

ประเทศไทย, 2497.

สุภชัย มโนไพฑูริย์. รวมบทความและทัศนะเกี่ยวกับงานสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์สมาคมสงเคราะห์ศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2515.

โรสรัจ แสนศิริพันธ์. แนวความคิดเกี่ยวกับสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.,

2529.

สมัย รื่นสุข. การสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร : หจก.ทิพย์อักษร, 2526.

สวัสดิ์ เอกทัตต์. หลักสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สมาคม

สงเคราะห์ศาสตร์แห่งประเทศไทย. 2507.

อุดม เขยก็วงค์ และนคร จิโรจพันธ์. สหกรณ์ผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร :

พีระพัฒนา, 2526.

อรรถรัตน์ สุนิษย์. การศึกษาการจัดการสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ภาษาอังกฤษ

Bonow, Mauritz. "The Role of Cooperation in Social and Economic Development" Proceedings of Regional conference. Tokyo, Japan 19th - 20th April, 1964, International Cooperative Alliance, Leicester Printers Ltd., 1966.

International Federation of Agricultural Producer, Paris. "Role of Voluntary Organizations in Economic and Social Development" in The Role of Cooperation in Social and Economic Development. Leicester and London: International Cooperative Alliance, 1966.

Ornelas, Carlos. "Co-operative production and Technical education in the Basque Country". Prospects, Vol. XII , No. 4, 1982.

Turtiainen, Turto, "Investment and Finance in Agricultural Service Cooperatives". World Bank Technical Paper. Number 50. 1988.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

หลักการและเหตุผล

สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ประชาชนต้องประสบกับภาวะสินค้าราคาแพง ตลอดจนการเอาเปรียบผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ สภาพดังกล่าวเกิดจากสินค้าผ่านมือพ่อค้าคนกลางหลายต่อ และการขาดคุณธรรมของพ่อค้าบางกลุ่ม สินค้าจึงมักมีราคาสูง หรือไม่ได้มาตรฐาน

หลักสูตรประถมศึกษา ปี 2521 ได้บูรณาการ เรื่องของสหกรณ์ไว้ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ซึ่งเป็นวิชาทางเศรษฐศาสตร์แขนงหนึ่ง ที่จะช่วยเหลือและยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้นได้ด้วยวิธีการรวมกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพเดียวกัน โดยมีได้มุ่งหวังผลกำไร

การรวมกลุ่มเพื่อช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามวิธีการสหกรณ์นี้ยังส่งเสริมให้เกิดคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ช่วยให้ผู้สมาชิกมีความสามัคคี มีน้ำใจ ชยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด เสมอภาค ยุติธรรม ฯลฯ ส่งเสริมการทำงาน ในวิถีทางของประชาธิปไตย เพราะสมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์และมีการเลือกตั้งตัวแทน เข้ามาบริหารงานสหกรณ์

แต่การเรียนการสอนที่มีเพียงทฤษฎี โดยขาดการฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจ มีทักษะ และ เห็นคุณค่าในเรื่องที่เป็นนามธรรมเช่นนี้ คงจะหวังผลสำเร็จที่ดีตามเป้าหมายของหลักสูตรได้ยาก

หากหวังจะให้ประเทศชาติมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ประชาชนพึ่งตนเองได้ เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกัน วิธีการสหกรณ์จะเป็นวิธีที่ดีมากกว่าวิธีหนึ่งที่จะส่งเสริมให้เกิดสภาพดังกล่าว การอบรมปลูกฝังหลักสหกรณ์ให้แก่นักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติตั้งแต่ยังเยาว์จึง เป็นสิ่งที่เหมาะสมส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) จึงเห็นสมควรให้จัดตั้งโครงการกิจกรรมสหกรณ์ขึ้นในโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังและฝึกฝนทักษะตามวิธีการของสหกรณ์ให้แก่นักเรียน เพื่อให้หน้าตาเข้ากันได้ในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อส่งเสริมและฝึกฝนคุณธรรมในการอยู่ร่วมกัน เช่น ความมีน้ำใจ ชยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด เสมอภาค ยุติธรรม รับผิดชอบ ฯลฯ

3. ส่งเสริมการทํางานตามวิถีทางของประชาธิปไตย.
4. ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี
5. ส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียน
6. บูรณาการกับกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

วิธีการ

1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการชั่วคราวซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะผู้จัดตั้งโครงการฯ
2. คณะกรรมการดำเนินการศึกษาคูงานกิจกรรมสหกรณ์จากโรงเรียนต่างๆ
3. จัดวิทยากรมาอบรมเรื่องสหกรณ์แก่คณะกรรมการฯ
4. ร่างระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์
5. เลือกตั้งตำแหน่งหน้าที่ภายในคณะกรรมการฯ
6. จัดวิทยากรมาอบรมเรื่องสหกรณ์แก่นักเรียน
7. แต่งตั้งผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ชั่วคราว
8. ประกาศจัดตั้งและจัดตั้งสถานที่ทํางาน
9. โฆษณาหาสมาชิก
10. เปิดรับสมัครและจำหน่ายหุ้น
11. จัดตั้งกรรมการดำเนินการฝ่ายนักเรียนโดยความเห็นชอบของครู

ประจำชั้นเพื่อร่วมทํางานกับคณะกรรมการฯ ฝ่ายครู

12. ดำเนินการตามข้อบังคับจนสิ้นปีการศึกษา
13. ปีการศึกษาใหม่เปิดประชุมใหญ่สามัญเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการ

ดำเนินการฝ่ายครู

14. เลือกตั้งกรรมการดำเนินการนางานฝ่ายนักเรียน
15. ดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับต่อไปจนครบ 1 ปี

คณะกรรมการดำเนินการชั่วคราว ซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการจัดการด้วย มีดังนี้

1. ผศ. กาลินี	เปี่ยมพงศ์สานต์	(ประธาน)
2. ผศ. สุภาพรรณ	ทวงจันเพชร	(รองประธาน)
3. อ. เสาวคนธ์	กาญจนารักษ์	(ฝ่ายจัดซื้อ)
4. อ. อุษณี	วังตาล	(ฝ่ายจัดซื้อ)
5. ผศ. พรภาพรรณ	เหลือองสุวรรณ	(ฝ่ายจัดซื้อ)
6. อ. ทินกร	บัวพล	(ฝ่ายคลังสินค้า)

7.	อ. สุพร	วงศ์สุนทรเลิศ	(ฝ่ายคลังสินค้า)
8.	ผศ.มานิต	ภักศลอันทรีย์	(ฝ่ายคลังสินค้า)
9.	ผศ.วรินทร์รา	วัชรสิงห์	(เหรียญกษาปณ์)
10.	ผศ.จุฑาภรณ์	สุวรรณเปี่ยม	(นายทะเบียน)
11.	อ. กิ่งทอง	าบหยก	(นายทะเบียน)
12.	ผศ.ทิพพดี	อ่องแสงคุณ	(ประชาสัมพันธ์)
13.	อ. สมศักดิ์	ศิริวิโรจน์กุล	(ฝ่ายตกแต่ง)
14.	อ. ศศิวิมล	รอบคอบ	(เลขานุการ)

เจ้าหน้าที่

นางสาวกนกวรรณ เทียนตระกูล (พนักงานบัญชีเก็บเงิน และ เอกสาร)

ทุนดำเนินการขั้นต้น

1. ครุภัณฑ์
 - 1.1 เครื่องคิดเงิน ประมาณ 50,000.00 บาท
 - 1.2 เครื่องยิงป้ายราคา ประมาณ 2,000.00 บาท
2. ซื้อสินค้าเข้าร้าน ประมาณ 17,000.00 บาท

สถาบันวิทยบริการ
วาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการดำเนินการ

โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ(ฝ่ายประถม)

ชุดที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2534

กรรมการที่ปรึกษา

1. รองศาสตราจารย์ลินจง อินทร์พรชัย
รองคณบดีปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ(ฝ่ายประถม)
2. รองศาสตราจารย์ศิริมาส ไทยวัฒนา
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
3. อาจารย์ ดร.มณู อรุณไพโรจน์
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายบริหาร
4. อ.องอาจ บุญรักษา
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจการนักเรียน

กรรมการดำเนินการ (ฝ่ายครูและเจ้าหน้าที่)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาสินี เข้มพวงศ์สานต์ ประธานและผู้จัดการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันิตา เอกแสงศรี รองประธาน
3. อาจารย์เสาวคนธ์ กาญจนารักษ์ ฝ่ายจัดซื้อ
4. อาจารย์พัชรี วรจรัสรังสี ฝ่ายจัดซื้อ
5. อาจารย์วัลภาภรณ์ คงถาวร ฝ่ายจัดซื้อ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉนา อิศรางกูร ณ อยุธยา ฝ่ายจัดซื้อ
(ภายหลังขอลาออกได้เชิญอาจารย์อัมพร อังศรีพวงมารับหน้าที่แทน)
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรินทรา วัชรสิงห์ เหมรัญญา
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรทิพย์ รัตนวิเชียร บัญชี
9. อาจารย์สุพร วงศ์สุนทรเลิศ ฝ่ายคลังสินค้า
10. อาจารย์แสงทิวา ไชยยศ ฝ่ายคลังสินค้า
11. คุณพิมพ์ อุษณาสุวรรณกุล ฝ่ายคลังสินค้า
12. คุณช่อมาลี สุวรรณวัฒน์ ฝ่ายคลังสินค้า
13. อาจารย์กรุณา นุตรดิษฐ์ ฝ่ายคลังสินค้า
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาสณีย์ วรณีเวชศิลป์ ฝ่ายคลังสินค้า
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑาภรณ์ สุวรรณเปี่ยม นายทะเบียน

16.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญญา	ดวงฉานนท์	ผู้ช่วยนายทะเบียน
17.	อาจารย์กรรณิภา	อุ้นแจ่ม	ผู้ช่วยนายทะเบียน
18.	อาจารย์สมใจ	ลิทธิชัย	เลขานุการและศิลปกรรม

กรรมการดำเนินการ (ฝ่ายนักเรียน)

1.	ด.ช. กมล	บานเผ่าง	ประธาน
2.	ด.ช. ปรัชญ์	รังสิมานนท์	รองประธานและนายทะเบียน
3.	ด.ช. วรรัตน์	สุภโรตติรัตน์	นายทะเบียน
4.	ด.ช. จุฬาทพงศ์	วิจิตรานนท์	นายทะเบียน
5.	ด.ญ. สุพิชา	ชานิชย์	นายทะเบียน
6.	ด.ช. ชินดนัย	หงสประกาส	นายทะเบียน
7.	ด.ญ. จอมขวัญ	จิราธิวัฒน์	คลังสินค้า
8.	ด.ญ. หิษญา	ดวงรัตน์	คลังสินค้า
9.	ด.ญ. ปณิธาร	วงศาสุลักษณ์	คลังสินค้า
10.	ด.ช. บุณณลักษณ์	สุรัสวดี	คลังสินค้า
11.	ด.ญ. สิริเนถ	สิรินทร์วารวงศ์	เลขานุการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางเวลาดูแลความเรียบร้อยภายในร้าน
ของกรรมการดำเนินการชุดนักเรียน

วัน	เช้า	บ่าย
จันทร์	ด.ช. กมล ปานม่วง	ด.ญ. สุพิชชา ชวนิชย์
อังคาร	ด.ช. กัทธจักร รุ่งแสง	ด.ญ. ลีรินาถ ลีรินทร์วรารวงศ์
พุธ	ด.ช. จุฬิพาพงศ์ วิจิตรานนท์	ด.ช. วรรัตน์ สุกโชติรัตน์ ด.ช. กัทธจักร รุ่งแสง
พฤหัสบดี	ด.ช. ปุณณลักข์ สุวิสวัสดิ์	ด.ญ. ปณิตธาร วงศาสุลักษณ์ ด.ช. ชินดนัย หงส์ประภาส ด.ญ. พิชญา ดวงรัตน์
ศุกร์	ด.ช. ปรัชญ์ รังสิมานนท์	ด.ช. กมล ปานม่วง ด.ญ. ปณิตธาร วงศาสุลักษณ์ ด.ญ. จอมขวัญ จิราธิวัฒน์

หมายเหตุ กรรมการไปตามตารางข้างบนจะดูแลความเรียบร้อยทั่วไปในการซื้อขาย แต่ถ้าพนักงานขายไม่พอ กรรมการจะไปทำหน้าที่พนักงานขายแทน

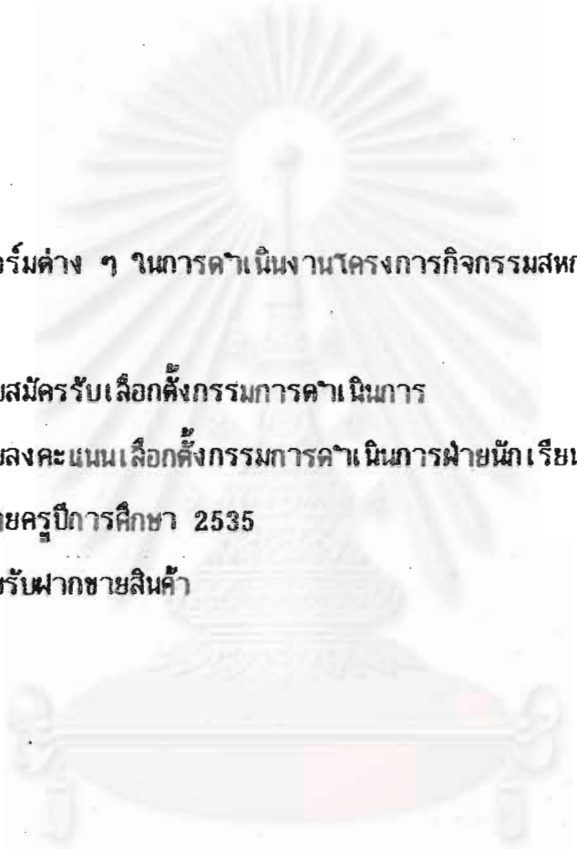
แผนการดำเนินงานโครงการในปีการศึกษา 2534

กิจกรรม	ช่วงเวลา	ผู้ดำเนินการ	ผลที่จะเกิดขึ้น
1. ประชุมกรรมการดำเนินการดำเนินการชุดที่ 1 (ครูและเจ้าหน้าที่)	พ.ศ. 33-ก.ย. 34	ผศ. ภาสินีและคณะกรรมการ	จะมีการประชุมกรรมการดำเนินการประมาณเดือนละ 1 ครั้ง หรือประมาณ 4 ครั้ง และจะได้รายงานการประชุมประมาณ 9 ฉบับ
2. รับสมัครพนักงานชายที่ครูเจ้าหน้าที่และนักเรียน ป.5 ประจำปีการศึกษา 2534	พ.ศ. -มิ.ย. 34	ผศ. ภาสินี อ. ประจำชั้น ป. 5	จะได้พนักงานชายที่เป็นครูและเจ้าหน้าที่ประมาณ 30 คน และที่เป็นนักเรียนประมาณ 30 คน
3. รับสมัครสมาชิกเพิ่มเติมจากปีการศึกษา 2533	มิ.ย. 34- ก.พ. 35	ผศ. ภาสินี นายทะเบียน และผู้ช่วย ได้แก่ ผศ. จุฑาภรณ์ อ. กรรณิกา ผศ. กัญญา เหรียญก ใต้แก้ว ผศ. วรินทร์รา อาจารย์ประจำชั้น ป. 4-6	จะได้สมาชิกใหม่จากนักเรียน ป. 4 (ที่ขึ้นจาก ป. 3 ปีที่ผ่านมา) จำนวนไม่น้อยกว่า 200 คน และสมาชิกจากนักเรียน ป. 5-6 ครูและเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นอีกพอสมควร
4. เปิดจำหน่ายประจำปีการศึกษา 2534	มิ.ย. 34- ก.พ. 35	ผู้จัดการ (ผศ. ภาสินี) พนักงานชาย พนักงานเก็บเงิน สมาชิกและผู้สนใจ	มีกิจกรรมการซื้อขายและการบริหารร้าน

กิจกรรม	ช่วงเวลา	ผู้ดำเนินการ	ผลที่จะเกิดขึ้น
5. การให้การ ศึกษา อบรม เรื่องสหกรณ์	มี.ย.-ส.ค. 34	ที่เป็นผู้ คณะกรรมการค่า- เนินการชุดที่ 1 ผศ.ภาสินี เจ้าหน้าที่จากกรม ส่งเสริมสหกรณ์	คณะกรรมการดำเนินการ ครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน ป.3-4 ได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่อง การสหกรณ์
6. ประชุมใหญ่ สามัญครั้งแรก เฉพาะสมาชิก ที่เป็นนักเรียน ป. 4-6	มี.ย.-ก.ค. 34	คณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 1 ครู ประจำชั้น ป. 4-6	จะได้คณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 1 ฝ่ายนักเรียน 12 คน
7. การประชุม คณะกรรมการ ดำเนินการ (ชุดนักเรียน) ประจำปีการ ศึกษา 2534	มี.ย. 34- ม.ค. 35	ผศ.ภาสินี คณะกรรมการดำเนินการ (ชุดนักเรียน)	จะมีการประชุมคณะกรรมการฯ นักเรียนประมาณเดือนละ 1 ครั้ง รวมประมาณ 7 ครั้ง มีรายงานการประชุมประมาณ 7 ฉบับ
8. จ่ายค่าตอบแทน พนักงานขาย ประจำภาคต้น	ค.ค. 34	ผู้จัดการ(ผศ.ภาสินี เหรียญก (ผศ.วรินทร์รา)	พนักงานขายได้ค่าตอบแทนคนละ 2 บาท
9. การประชุม ใหญ่สามัญ ประจำปี(ครู และเจ้าหน้าที่)	ค.ค. 34- ก.พ. 35	คณะกรรมการดำเนินการ การชุดชั่วคราว	จะได้ผลการเลือกตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการชุดที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2535 จำนวน 18 คน สมาชิกจะได้ รับทราบผลการดำเนินการชุดที่ผ่านมา

กิจกรรม	ช่วงเวลา	ผู้ดำเนินการ	ผลที่จะเกิดขึ้น
10. จ่ายค่าตอบแทนพนักงาน ชาวประจำภาค ปลาย จ่ายเงิน ปันผลสมาชิก เงินเฉลี่ยคืน ตามยอดซื้อ	มี.ค. 35	ผู้จัดการ (ผศ. ภาสินี นายทะเบียน (ผศ. จุฑาภรณ์, อ.กรรณิกา, ผศ. กัญญา) เหรียญก (ผศ. วรินทร์รา)	มีการพิจารณาบุคคลและรายงานประจำปี มีการพิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิ ประจำปี พนักงานชาวได้ค่าตอบแทน ครั้งละ 2 บาท สมาชิกได้เงินปันผลอัตรา 8 - 10 % และเงินเฉลี่ยคืนตามยอดซื้อ 5%

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินงานโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

- ใบสมัครรับเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ
- ใบลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการดำเนินการฝ่ายนักเรียนปีการศึกษา 2534
ฝ่ายครูปีการศึกษา 2535
- ใบรับฝากขายสินค้า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบสมัครรับเลือกตั้งกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

โรงเรียนสาธิตจฬิพาฯ(ฝ่ายประถม) ประจำปีการศึกษา 253...

เขียนที่.....

วันที่.... เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า ค.ช. ค.ญ.นามสกุล.....ชั้น

เลขที่สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า.....

มีความประสงค์จะสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินการ
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า เพื่อเป็นตัวแทนของสมาชิกทั้งหลาย ในการดำเนินการบริหารงาน
ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าร่วมกับกรรมการดำเนินการฝ่ายครู

ข้าพเจ้าเห็นว่าการสมัครรับเลือกตั้งครั้งนี้ จะช่วยให้ข้าพเจ้ามีประสบการณ์
จริงนอกเหนือจากความรู้ในบทเรียน ในการรู้จักเสียสละทำงานร่วมกันเพื่อส่วนรวม ส่ง
เสริมบุคลิกภาพ และการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการค้ารางวัลชีวิตของ
ข้าพเจ้าในอนาคต

การเป็นตัวแทนในการทำงานให้กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกหรือ
เป็นเจ้าของด้วยผู้หนึ่งนั้น ยังเป็นการฝึกความเป็นประชาธิปไตย ทำให้รู้จักสิทธิหน้าที่ของ
การเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดี ฝึกให้เป็นผู้มีความยุติธรรม มีเหตุผล รู้จักการประนีประนอม
การเคารพกฎเกณฑ์กติกา รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เป็นต้น

ทั้งนี้ถ้าข้าพเจ้าได้รับการเลือกตั้งข้าพเจ้ายินดีจะช่วยงานของกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าให้เจริญก้าวหน้าเพื่อสมาชิกทั้งปวง และสามารถจัดแบ่งเวลาทำงานให้เหมาะสมได้
โดยไม่ให้มีผลเสียต่อการเรียนในห้องเรียนของข้าพเจ้า

.....
(ลงชื่อผู้สมัครตัวบรรจง)

ความเห็นของครูประจำชั้น

อนุญาต

ไม่อนุญาต

ลงชื่อ.....

ความเห็นของผู้ปกครอง

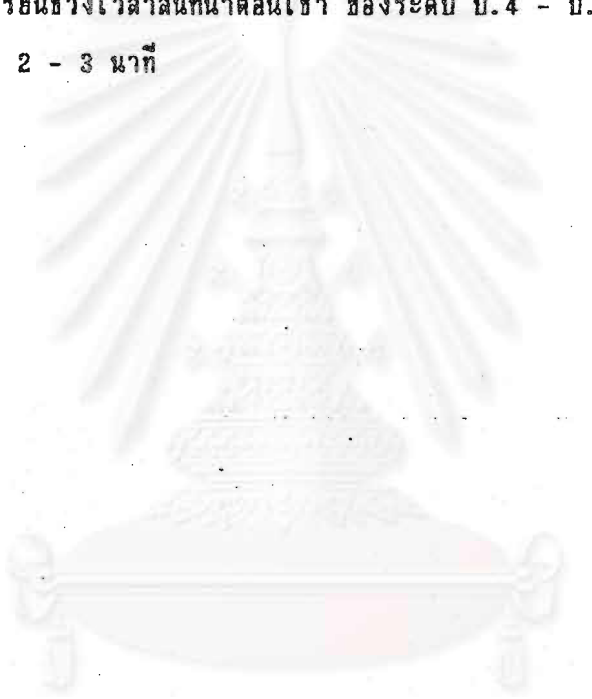
อนุญาต

ไม่อนุญาต

ลงชื่อ.....

หมายเหตุ

1. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นำใบสมัครที่กรอกเรียบร้อยแล้ว โดยได้รับอนุญาตจากครูประจำชั้นและผู้ปกครองแล้วส่งมาที่ห้องกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า และจับฉลากหมายเลขที่ใช้ลงสมัครรับเลือกตั้ง
2. เตรียมเขียนนโยบายหรือแผนงานคร่าว ๆ ของผู้สมัครที่จะใช้ในกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ให้ก้าวหน้า
3. ทำแผ่นป้ายหาเสียง แนะนำตนเอง หมายเลขที่ลงสมัคร นโยบายที่จะใช้ทำงานถ้าได้รับเลือกตั้งและนำไปติดตามระเบียบระดับชั้น ป.4 - ป.6 ต่อไป
4. เตรียมตัวในการพูดหาเสียงสั้น ๆ เพื่ออัดวีดีโอเทปออกทางโทรทัศน์วงจรปิดภายในห้องเรียนช่วงเวลาสนทนาตอนเช้า ของระดับ ป.4 - ป.6 ต่อไป โดยใช้เวลาหาเสียงคนละ 2 - 3 นาที

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการดำเนินงาน
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุมิยา(ฝ่ายประถม)
ประจำปีการศึกษา 2534

ขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง หลังหมายเลขและชื่อของผู้สมัครที่ต้องการ นับให้ครบจำนวน 12 หมายเลขเท่านั้น ถ้าขีดเกินหรือขาดถือว่าเป็นโมฆะ จะถือว่าใบลงคะแนนนี้ใช้ไม่ได้ทันที

หมายเลข	ชื่อ นามสกุล	ชั้น	ขีด / ลงหลังชื่อและหมายเลขที่ต้องการให้ครบจำนวน 12 หมายเลข
<u>ตัวอย่าง</u>	คช. เล็ก มิ่งคั่ง	ป. 4/3	/
1	คช. จตุพร สรรพวัฒน์	ป. 5/6	
2	คช. ปิยวีร์ ชาราสมบัติ	ป. 6/3	
3	คช. กฤตานน ห่อทองคำ	ป. 6/2	
4	คณ. สิรินาถ สิรินท์วราวงศ์	ป. 5/7	
5	คช. นีร์ นางมะลิต	ป. 4/2	
6	คช. ปุณณลักษณ์ สุวิเศษสวัสดิ์	ป. 5/1	
7	คณ. จอมขวัญ จิราภิวัดน์	ป. 4/3	
8	คณ. บุญวดี มีผล	ป. 5/7	
9	คช. วรรัตน์ สุกโชติรัตน์	ป. 5/6	
10	คช. จุฬินางค์ วิจิตรานนท์	ป. 5/6	

หมายเลข	ชื่อ นามสกุล	ชั้น	ชุด / ลงหลังชื่อและหมายเลข ต้องการให้ครบจำนวน 12 หมายเลข
11	คณ.จันทร์อาภา สุขทัณฑ์	ป.4/1	
12	คช.สุธี ภควดีพร	ป.4/4	
13	คช.ปวิษฐ์ รั้งสิมานนท์	ป.5/2	
14	คช.ชินคณีส หงส์ประภาส	ป.5/7	
15	คณ.อรวดี คั่นเจริญ	ป.4/4	
16	คณ.ณิศา ชรรรมณี	ป.4/2	
17	คณ.ศิรินพร หงษ์สุรนิวัฒน์	ป.5/7	
18	คช.ภัทราฉัตร รุ่งแสง	ป.5/1	
19	คช.สุพิชา ชวนิชย์	ป.5/1	
20	คช.สมิษณ์ สุรัตนิษ	ป.4/3	
21	คณ.จุฬิพัทธ์ วิทยา	ป.5/2	
22	คช.ราชานนท์ ลิ้มปรีชดามร	ป.4/4	
23	คณ.จรวี ไชยวุฒิ	ป.5/1	

หมายเลข	ชื่อ นามสกุล	ชั้น	ชื่อ / ลงหลังชื่อและหมายเลข ต้องการให้ครบจำนวน 12 หมายเลข
24	ชญ.นิชญา ดวงรัตน์	ป.5/1	
25	ชญ.ภฤตนันท์ อ่วมกุล	ป.5/2	
26	ชญ.ปณต ชูแสง	ป.5/2	
27	ชญ.สุชา สุวรรณนท์	ป.5/6	
28	ชญ.กมล ปานม่วง	ป.6/3	
29	ชญ.ศุภวีสิริ พิชฌมโส	ป.6/7	
30	ชญ.ระวีดา ฟ้าสว่าง	ป.4/4	
31	ชญ.ปณิชากร วงศ์สาส์ลักษณ์	ป.5/7	
32	ชญ.ชุตวิชัย โตวิกัย	ป.5/2	
33	ชญ.ปิยวัชร ธาราสมบัติ	ป.6/5	
34	ชญ.โทเมน รวีวงศ์	ป.4/2	

ใบลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจพว. (ฝ่ายประถม)

ชุดที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2535

ชื่อเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง หลังหมายเลขและชื่อของผู้สมัครที่ต้องการ

10 หมายเลข

หมายเลข	ชื่อ - นามสกุล	กลุ่มวิชา/หน่วยงาน	ชื่อ/ลงหลังชื่อและหมายเลขที่ ต้องการให้ครบจำนวน 10 หมายเลข
<u>ตัวอย่าง 1</u>	อ.เล็ก มั่งคั่ง	สปช.	/
1	อ.กรรณิกา อุ่นแจ่ม	ทักษะ (คณิตศาสตร์)	
2	อ.สุนันท์ วสันสมบัติ	ทักษะ (ภาษาไทย)	
3	คุณช่อมาลี สุวรรณรัตน์	งานผลิตเอกสาร	
4	อ.วิชาญ สุขสว่าง	สปช. (วิทย์)	
5	อ.ศศิวิมล รอบคอบ	สปช. (สังคม)	
6	อ.อัมพร อังศรีพวง	ทักษะ (ภาษาไทย)	
7	อ.จรัสศรี อู่สาณะ	กพอ. (โภชนาการ)	
8	พ.ศ.กวิสรา รัตนากร	ทักษะ (ภาษาไทย)	
9	อ.ถาวร วรณศิริ	สสน. (พลศึกษา)	
10	อ.จันทร์เพ็ญ อธิพิณเจริญ	ทักษะ (ภาษาไทย)	

หมายเลข	ชื่อ - นามสกุล	กลุ่มวิชา/หน่วยงาน	ชื่อ/ลงหลังชื่อและหมายเลขที่ ต้องการให้ครบจำนวน 10 หมายเลข
11	อ.เสาวคนธ์ กาญจนารักษ์	ห้องสมุด	
12	อ.ประไพภักดิ์ เกียนศิริ	สปช. (สังคม)	
13	อ.พัชรีย์ วรจรัสรังสี	ทักษะ (คณิตศาสตร์)	
14	พ.ศ. สุ่มาลัง ตั้งคณานุรักษ์	ทักษะ (คณิตศาสตร์)	
15	อ.เอมอร บุษ่าบุณนพจารย์	ทักษะ (คณิต, วิทยาศาสตร์)	
16	คุณนันทิมา อุษณาสวรรณกุล	งานพัสดุ	
17	อ.ชลธิชา วิเชียรสถิตย์	สปช. (สังคม)	
18	อ.วิภา ตันมิตรเหมาะ	(ยังไม่ได้กำหนด)	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจตุรพักตรพิมาน (ฝ่ายประถม)

ใบรับฝากขายสินค้า

ชื่อผู้ฝากขายสินค้า.....

ที่อยู่ เลขที่บ้าน..... ซอย..... ถนน.....

อำเภอ..... ตำบล..... จังหวัด.....

รหัส.....

ชื่อสินค้า..... ราคาทุน อันละ..... บาท

วัน เดือน ปี	จำนวนของ ที่รับฝาก	จำนวนของ ที่ผู้รับฝาก	จำนวนของ ที่ขายได้	จำนวนของ ที่เหลือ	ผู้รับคืน	หมายเหตุ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานผลการดำเนินงาน

ของ

กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

ประจำปี 2534

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารจากรองคณบดีปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ (ฝ่ายประถม)

การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ที่ได้เริ่มและจัดทำเมื่อปี พ.ศ. 2533 นั้น เพื่อวัตถุประสงค์ให้นักเรียน ครู เจ้าหน้าที่ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ คุณประโยชน์ของสหกรณ์ เพื่อเป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอนสหกรณ์ซึ่งเป็นหน่วยการเรียนหน่วยหนึ่งของกลุ่ม สปช. รวมทั้งสามารถนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

กิจการงานใด ๆ ที่พึงก่อกำเนิดย่อมต้องเกิดปัญหา อุปสรรคบ้าง น้อยบ้าง เช่นเดียวกันกับการจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ (ฝ่ายประถม) คณะกรรมการทั้ง 2 ชุด ที่ดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ได้ใช้ความพยายาม ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการดำเนินการมาโดยตลอดนั้น ซึ่งนับว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีในการทำานใหม่ ๆ และยังมีประสิทธิภาพ แต่คณะกรรมการได้พยายามในการขจัดปัญหาให้ลุล่วงไปหลายประการ และจนกระทั่งการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน สามารถยืนหยัดและจะก้าวต่อไป ความสำเร็จของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าจะประสบความสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการคือ ทุน สมาชิก ความตั้งใจ ความเสียสละ ความร่วมมือของคณะกรรมการและสมาชิกทั้งหลายที่จะบริหารงานและให้การสนับสนุนกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

สุดท้ายนี้ดิฉันขอขอบพระคุณคณะกรรมการดำเนินการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนชุดก่อตั้ง และชุดที่ 1 เป็นอย่างสูง ที่ท่านได้ให้ความร่วมมือและความเสียสละแก่กิจกรรมดังกล่าว และขออวยพรให้การทำานของคณะกรรมการชุดที่ 2 ที่จะมาทำานต่อไปประสบความสำเร็จในการดำเนินการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนได้ก้าวหน้าต่อไปอย่าง ไม่หยุดยั้งและสมดัง เจตนารมณ์ของการสหกรณ์

ลินจง อินทร์ทรัพย์

(รองศาสตราจารย์ลินจง อินทร์ทรัพย์)

รองคณบดีปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ (ฝ่ายประถม)

คณะกรรมการดำเนินการ

โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

ชุดที่ก่อตั้ง ประจำปี พ.ศ. 2533

กรรมการที่ปรึกษา

1. รองศาสตราจารย์ลิ้นจง อินกรมพรชัย
รองคณบดีปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)
2. รองศาสตราจารย์ศิริมาศ ไทยวัฒนา
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงเดือน แสงชัย
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายบริหาร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดา พรหมวงศ์
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจการพิเศษ
5. อาจารย์ ดร.เต็มเกียรติ ชมวัฒนา
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
6. อาจารย์องอาจ บุญรักษ์
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจการนักเรียน

กรรมการดำเนินการ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาลินี เปี่ยมพงศ์สานต์ ประธานและผู้จัดการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพรรณ พวงจันเพชร รองประธาน
3. อาจารย์อุษณีย์ วังตาล ฝ่ายจัดซื้อ
4. อาจารย์เสาวคนธ์ กาญจนารักษ์ ฝ่ายจัดซื้อ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ ฝ่ายจัดซื้อ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรินทร์รา วัชรสิงห์ เภรัญญิก
7. อาจารย์ทินกร บัวพูล ฝ่ายคลังสินค้า
8. อาจารย์สุพร วงศ์สุนทรเลิศ ฝ่ายคลังสินค้า
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานิต รัตตอินทรีย์ ฝ่ายคลังสินค้า
(ภายหลังขอลาออกและ เชิญอ.กรรณิกา อุ่นแจ่มมารับหน้าที่แทน)
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑาภรณ์ สุวรรณเปี่ยม นายทะเบียน
11. อาจารย์กิ่งทอง ใบหยก ผู้ช่วยนายทะเบียน

12.	อาจารย์สมศักดิ์	ศิริวิโรจน์สกุล	ศิลปกรรม
13.	อาจารย์ทศพลดี	อ่องแสงคุณ	ประชาสัมพันธ์
14.	อาจารย์ศศิวิมล	รอบคอบ	เลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินการ

โครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

ชุดที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2534

กรรมการที่ปรึกษา

1. รองศาสตราจารย์ลิ้นจง อินทร์ทรัพย์
รองคณบดีปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)
2. รองศาสตราจารย์ศิริมาส ไทยวัฒนา
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
3. อาจารย์ ดร. มนูญ อรุณไพโรจน์
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายบริหาร
4. อาจารย์เฉลิมพล ดาวเรือง
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวางแผนและพัฒนา
5. อาจารย์อ่องอาจ บุญรักษ์
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจการนักเรียน

กรรมการดำเนินการ (ฝ่ายครูและเจ้าหน้าที่)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาสินี เปี่ยมพงศ์สานต์ ประธานและผู้จัดการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันดา เอกแสงศรี รองประธาน
3. อาจารย์เสาวคนธ์ กาญจนารักษ์ ฝ่ายจัดซื้อ
4. อาจารย์พัชรี ารจรส์รังสี ฝ่ายจัดซื้อ
5. อาจารย์วัลลภากรณ์ คงถาวร ฝ่ายจัดซื้อ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉณา อิศรางกูร ณ อยุธยา ฝ่ายจัดซื้อ
(ภายหลังขอลาออกได้เชิญอาจารย์อัมพร อังศรีพวงมารับหน้าที่แทน)
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรินทร์รา วัชรสิงห์ เหนรัญญิก
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรทิพย์ รัตนาภิเษร บัญชี

9.	อาจารย์สุพร	วงศ์สุนทรเลิศ	ฝ่ายคลังสินค้า
10.	อาจารย์แสงทิวา	ไชยยศ	ฝ่ายคลังสินค้า
11.	คุณพิมพ์	อุษณาสวรรณกุล	ฝ่ายคลังสินค้า
12.	คุณชอมาลี	สุวรรณวัฒน์	ฝ่ายคลังสินค้า
13.	อาจารย์กรรณา	นุตรดิษฐ์	ฝ่ายคลังสินค้า
14.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาสเนย์	วรรณีเวชศิลป์	ฝ่ายคลังสินค้า
15.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑาภรณ์	สุวรรณเปี่ยม	นายทะเบียน
16.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญญา	คงคานนท์	ผู้ช่วยนายทะเบียน
17.	อาจารย์กรรณิกา	อุ้นแจ่ม	ผู้ช่วยนายทะเบียน
18.	อาจารย์สมใจ	สิทธิชัย	เลขานุการและศิลปกรรม

คณะกรรมการดำเนินการ (ฝ่ายนักเรียน)

1.	คช. กมล	ปานม่วง	ประธาน
2.	คช. ปรัชญ์	รังสิมานนท์	รองประธานและนายทะเบียน
3.	คช. วรรรัตน์	สุกโชติรัตน์	นายทะเบียน
4.	คช. จุฬาทองศ์	วิจิตรานนท์	นายทะเบียน
5.	คณ. สุพิชา	ชานิชย์	นายทะเบียน
6.	คณ. จอมขวัญ	จิราธิวัฒน์	คลังสินค้า
7.	คช. ชินดนัย	หงสประภาศ	นายทะเบียน
8.	คณ. พิชญา	ดวงรัตน์	คลังสินค้า
9.	คณ. ปิณฑาร	วงศาสุลักษณ์	คลังสินค้า
10.	คช. ปุณณลักษณ์	สุรัสวดี	คลังสินค้า
11.	คช. กัทธฉัตร	รุ่งแสง	คลังสินค้า
12.	คณ. ลีรินาก	สิรินทร์วาราวงค์	เลขานุการ

ตารางเวลาดูแลความเรียบร้อยภายในร้าน
ของคณะกรรมการดำเนินการชดเชยนักเรียน

วัน		เช้า		บ่าย
จันทร์	คช. กมล	ปานม่วง	คณ.สุพิชา	ชวนิชย์
อังคาร	คช. ภัทรฉัตร	รุ่งแสง	คณ.สิรินาถ	สิรินทร์วราวงศ์
			คช. วรรัตน์	สุภาโชติรัตน์
พุธ	คช. จุฬารัตน์	วิจิตรานนท์	คช. ภัทรฉัตร	รุ่งแสง
พฤหัสบดี	คช. บุณณลักษณ์	สุรัสวดี	คณ. ปณิธาร	วงศาสุลักษณ์
			คช. ชินดนัย	หงสประภาส
			คณ. พิชญ์ญา	ดวงรัตน์
ศุกร์	คช. ปรัชญ์	รังสิมานนท์	คช. กมล	ปานม่วง
			คณ. ปณิธาร	วงศสุลักษณ์
			คณ. จอมขวัญ	จิราธิวัฒน์

หมายเหตุ กรรมการฯตามตารางข้างบนจะดูแลความเรียบร้อยทั่วไปในการซื้อขาย
แต่ถ้าพนักงานขายไม่พอ กรรมการจะไปทำหน้าที่พนักงานขายแทน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ครูที่สมัครเป็นพนักงานขาย
ประจำภาคต้นและภาคปลายปีการศึกษา 2534

แผนกที่ขายแบ่งเป็น 5 แผนก คือ หนังสือ เบ็ดเตล็ด เครื่องเขียน กีฬาและผากขาย

<u>วันจันทร์</u>	1. อ.พงษ์ลดา	2. ผศ.กัญญา	
	2. อ.อัมพร	4. อ.อุดม	
	5. อ.วิภา	6. ผศ.ปริมาดี	
	7. อ.กรรณิศา	8. อ.นาลจันทร์	
	9. อ.อรทัย	10. ผศ.สุพร ช.	
	<u>วันอังคาร</u>	1. คุณปิยารมย์	2. อ.สมาใจ ล.
		3. อ.อัมพร	4. อ.ทินกร บ.
		5. อ.กรรณิศา	6. อ.วัลภาภรณ์
		<u>วันพุธ</u>	1. ผศ.ทิพหัตถ์
3. อ.ประภาพร			4. ผศ.กัญญา
5. ผศ.พรทิพย์			6. ผศ.ภาสนีย์
7. อ.อุษณีย์	8. อ.เพียงตา		
<u>วันพฤหัสบดี</u>	1. คุณปิยารมย์		2. อ.เพียงตา
	3. อ.ชลธิชา		4. อ.ทินกร บ.
	5. อ.พัชรี	6. อ.วัลภาภรณ์	
	7. ผศ.ัจจนา	8. ผศ.สุมาลี	
	<u>วันศุกร์</u>	1. อ.ศศิวิมล	2. อ.อัมพร
		3. อ.เอมพร	4. อ.นริดา
		5. อ.สุพร ว.	6. คุณพิมพ์
		7. อ.พัชรี	8. อ.สมาใจ ส.
9. อ.ชอนกลิ่น			

หมายเหตุ ครูและเจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่ได้มาขายตลอดปีบางท่านได้ขอลาออกไปในภาคปลาย แต่เขียนรวมกันไว้เพื่อประหยัดเนื้อที่

รายชื่อนักเรียนที่มาช่วยเป็นพนักงานขาย

ประจำภาคต้น และภาคปลาย ปีการศึกษา 2534

1. ค.ญ.ปรีมดา	ป.5/2	31. ค.ญ.ผู้รู้ดี	ป. 5/2
2. ค.ญ.ชุตินธร	ป.5/2	32. ค.ช.เอก	ป. 5/6
3. ค.ญ.ศุภวรรณ	ป.5/2	33. ค.ช.อัศต	ป. 5/2
4. ค.ช.ภวีน	ป.6/3	34. ค.ญ.ศิลาภรณ์	ป. 5/6
5. ค.ญ.โคกิชร์	ป.6/2	35. มจ.หญิง หญิง	ป. 5/6
6. ค.ญ.ปานขวัญ	ป.6/2	36. ค.ญ.เปรมจิต	ป. 6/6
7. ค.ช.ภคิน	ป.6/5	37. ค.ช.เอกรัฐ	ป. 6/6
8. ค.ช.กัญจน์	ป.6/7	38. ค.ช.สฤกษ์รัตน์	ป. 6/6
9. ค.ช.ปิตพงษ์	ป.6/5	39. ค.ช.กอบพร	ป. 5/2
10. ค.ช.โกเมษ	ป.6/6	40. ค.ญ.ณัฐลีนี	ป. 5/7
11. ค.ช.วสิทธิ์	ป.6/1	41. ค.ญ.โคกิชร์	ป. 6/2
12. ค.ช. อธิคม	ป.5/2	42. ค.ช. ณัฐพงศ์	ป. 6/5
13. ค.ญ. พิมพ์ราไพ	ป.6/2	43. ค.ญ.คินาพร	ป. 6/5
14. ค.ช.ธีร์รัฐ	ป.5/1	44. ค.ญ. อธิมนต์	ป. 4/7
15. ค.ช. ภาสุร์	ป.5/5	45. ค.ญ. ณัฐริกา	ป. 5/1
16. ค.ช. อนรรฆเดช	ป.5/1	46. ค.ญ. ทิพาพร	ป. 6/5
17. ค.ญ.สิรินทรา	ป.5/5	47. ค.ญ.ศุทธิสิริ	ป. 6/7
18. ค.ช. ปิยวีร์	ป.6/3	48. ค.ช.ภัทรฉัตร	ป. 5/7
19. ค.ญ. พรรณสวรรค์	ป.6/5	49. ค.ช.นภสร	ป. 5/1
20. ค.ญ.อัญชลี	ป.5/6	50. ค.ช.โกเมษ	ป. 6/6
21. ค.ญ.โชชยา	ป.5/6	51. ค.ญ.จิตติมา	ป. 4/3
22. ค.ช.บุณณลักษณ์	ป.5/1	52. ค.ญ.ศุภวรรณ	ป. 5/2
23. ค.ญ.ณภัคมน์	ป.5/6	53. ค.ช.ปิยวัชร	ป. 6/5
24. ค.ญ.กมลวรรณ	ป.5/1	54. ค.ช.วิรุฬห์	ป. 5/1
25. ค.ช.ภฤตานน	ป.6/2	55. ค.ญ.ธัญลักษณ์	ป. 6/6
26. ค.ญ.ฉัตรมณี	ป.6/5	56. ค.ช.เอกรัฐ	ป. 6/6
27. ค.ญ.จิตราวดี	ป.5/1	57. ค.ญ.พิชญา	ป. 5/1

28. ค.ช.เอกรัฐ	ป.5/7	58. ค.ญ.ธาชีนี	ป. 4/6
29. ค.ญ.แพรมาศ	ป.5/3	59. ค.ญ.ปพิธาร	ป. 6/7
30. ค.ช.สร้อย	ป.6/6	60. ค.ญ.ศิรินพร	ป. 6/7
61. ค.ญ.จิรัญญา	ป.5/2	62. ค.ญ.ณัฐณี	ป. 5/2
63. ค.ญ.จุฑาทิษฐ์	ป.5/2	64. ค.ช.กษริน	ป. 5/3

หมายเหตุ

รายชื่อดังกล่าวรวมทั้งนักเรียนที่สมัครขายอย่างเป็นทางการกับนักเรียนที่
เข้ามาขายแบบสมัครเล่น นักเรียนที่สมัครขายจะสมัครขายตามวัน
เวลา ที่แจ้งความประสงค์ไว้

สถาบันวิทย์บริการ

รายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. 2534

เรียนท่านสมาชิก

ข้าพเจ้าในฐานะกรรมการดำเนินการ ขอเสนอรายงานผลการดำเนินงาน
ของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุมพาศ(ฝ่ายประถม) ในรอบปี พ.ศ. 2534
ดังต่อไปนี้

รายการ	จำนวนสมาชิก	จำนวนหุ้น	มูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
สมาชิกคงเหลือยกมาจาก ปี 2533 (ป.5 , ป.6 ครูและเจ้าหน้าที่)	538	6,936	69,360
สมาชิกเข้าระหว่างปี ป.4	179	2,062	20,920
สมาชิกลาออกระหว่างปี	1	10	100
สมาชิกคงเหลือสิ้นปี	715	9,018	90,180

จำนวนสมาชิกแต่ละระดับชั้น

ป. 4	179 คน	2,062 หุ้น	มูลค่าหุ้น 20,920 บาท
ป. 5	242 คน	2,725 หุ้น	มูลค่าหุ้น 26,440 บาท
ป. 6	237 คน	2,725 หุ้น	มูลค่าหุ้น 27,250 บาท
ครูเจ้าหน้าที่	58 คน	1,557 หุ้น	มูลค่าหุ้น 15,570 บาท
รวมสมาชิก	716 คน	9,018 หุ้น	มูลค่าหุ้น 90,180 บาท

การจัดสรรกำไรสุทธิ

ประจำปี 2534

ตามที่คณะกรรมการสหกรณ์โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประภม) ได้ดำเนินการ
กิจการในรอบปี 2534 ได้มีกำไรสุทธิประจำปีรวมเป็นเงิน 182,261.21 บาท (หนึ่ง
แสนแปดหมื่นสองพันสองร้อยหกสิบเอ็ดบาทยี่สิบเอ็ดสตางค์) คณะกรรมการดำเนินการเห็น
สมควรจัดสรรกำไรสุทธิ ตามข้อบังคับของกิจการสหกรณ์ข้อ 46 และ 47 ตามรายละเอียด
ต่อไปนี้ คือ

	ปี 2534	
	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
1. เงินทุนสำรองไม่น้อยกว่า 10% ของกำไรสุทธิ	18,226.12	10.00
2. กำไรสุทธิ เหลือหลังจากจัดสรรข้อ 46 ให้จัดสรรดังต่อไปนี้		
1. จ่ายเป็นเงินปันผลแก่สมาชิก ไม่เกินร้อยละ 8	13,108.10	7.19
2. จ่ายเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิก ตามส่วนของยอดซื้อของสมาชิก ตลอดปี	13,797.15	7.57
3. จ่ายเป็นทุนการศึกษา แก่สมาชิก ตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค	2,295.00	1.26
4. จ่ายเป็นเงินทุนเพื่อขยายกิจการ ของสหกรณ์ไม่เกิน 10% ของ กำไรสุทธิ	18,226.12	10.00
5. เงินที่เหลือให้สมทบเป็นทุนสำรอง ทั้งสิ้น	116,608.72	63.98
	<u>182,261.21</u>	<u>100 %</u>

เอกสารประกอบ

1. การจ่ายเงินปันผล

รายการ	ปันผลตามส่วนที่ถือ ร้อยละ 5 ของยอดซื้อ	ดอกเบี้ยทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 8 ของกำไรสุทธิ ทุนสำรอง	รวม
ครุณะเจ้าหน้าที่	1,570.50	2,272.25	3,842.75
ป.4 ปีการศึกษา 2533	5,994.05	3,988.95	9,983.00
ป.4 ปีการศึกษา 2534	1,508.85	2,895.65	4,404.50
ป.5 ปีการศึกษา 2533	4,723.75	3,951.25	8,675.00
	13,797.15	13,108.10	26,905.25

2. การจ่ายคืนหุ้น

ป. 5 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 2,725 หุ้น @ 10 = 27,250.00 บาท

3. การจ่ายเงินทุนการศึกษา

ผ.ศ.พีชรี ชินธรรมมิตร ผู้ปกครองของสมาชิก ป. 4/6 คือ ดช.พีชณัฐ
ชินธรรมมิตร บริจาคนำตาลให้จำนวน 255 ก.ก. หักเป็นเงินทุนจำนวน 2,295 บาท
ที่เหลือให้จัดสรรเป็นทุนการศึกษาของนักเรียนที่ขาดแคลน

ภาพกิจกรรม

โครงการสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

ปีการศึกษา 2534

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

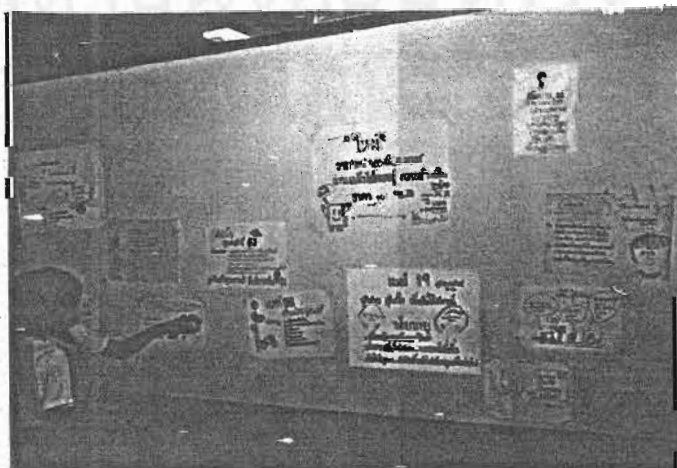
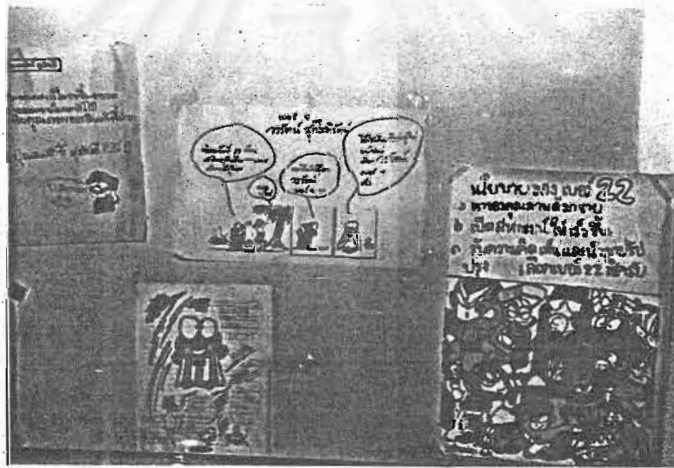
กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายครูและเจ้าหน้าที่

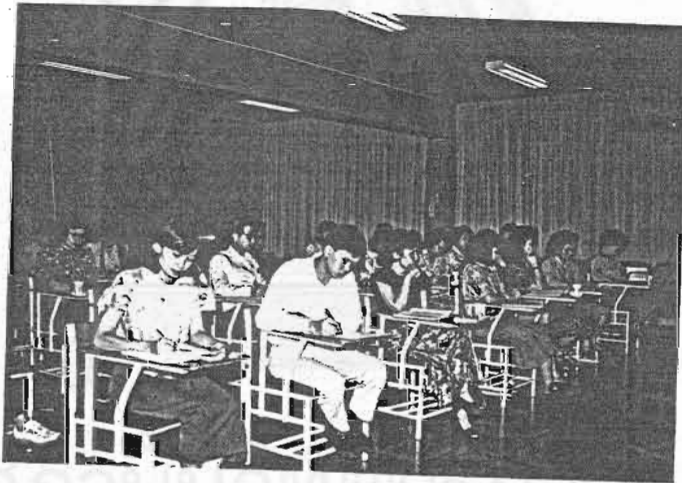
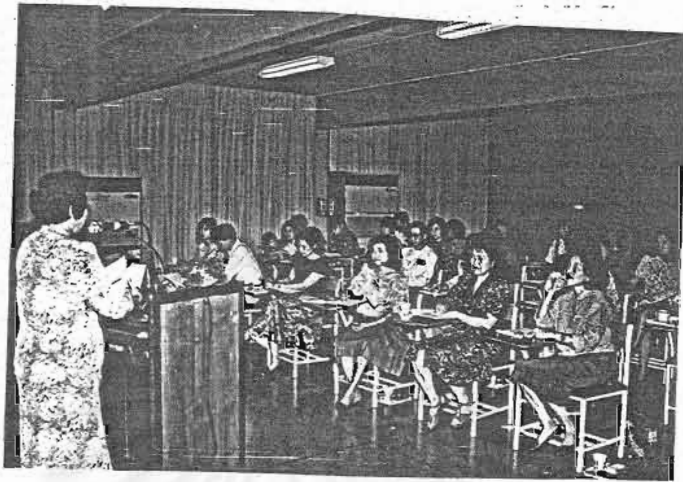
แผนป้ายการหาเสียง เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายนักเรียน

การดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าที่โรงเรียนสายน้ำผึ้ง

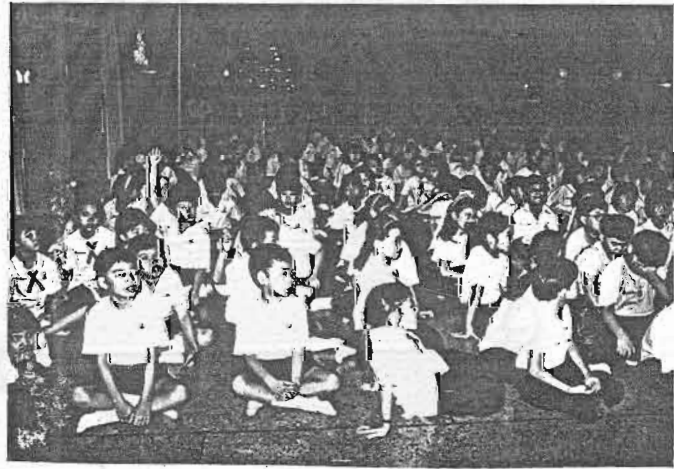

วิทยากรจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้ความรู้ เรื่องสหกรณ์แก่ครูและเจ้าหน้าที่

สถาบันวิทยุโทรทัศน์

วิทยากรจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้ความรู้เรื่อง สหกรณ์แก่นักเรียน

ส
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประธานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าออกโทรทัศน์ผังจรปิด้าความรู้ให้นักเรียนเรื่องสหกรณ์

คณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายนักเรียนประชุมวางแผนการดำเนินงานเป็นประจำ

การจำหน่ายสินค้าประจำวัน

ครูและเจ้าหน้าที่ช่วยจำหน่ายสินค้า

นักเรียนช่วยจำหน่ายสินค้า

กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าแบ่งขายสินค้าเป็น 5 แผนก

แผนกเบ็ดเตล็ด

แผนกเครื่องเขียน

แผนกหนังสือ

แผนกกีฬา

แผนกฟากชาย

มุมชายหนังสือ

การทำงานของคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมร้านค้าสหกรณ์ฝ่ายนักเรียน

คิดพิจารณาค่าสินค้าก่อนจำหน่าย

เก็บรวบรวมใบเสร็จของสมาชิกทุกวันเพื่อรวมยอดซื้อ

ช่วยกันแต่งห้องจากหน้ายลนค้ำานเทศกาลต่าง ๆ

จัดนิทรรศการวันสหกรณ์แห่งชาติ

เครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนและครูเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)
3. แบบสอบถามสมาชิกโครงการกิจกรรมสหกรณ์ประเภท ผู้รับบริการ (ผู้ปกครอง)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. สภาพที่แท้จริงในการซื้อขาย เป็นอย่างไร
- ก. ผู้ผลิตมักจะต้องขายผลผลิตไปในราคาต่ำ
 - ข. พ่อค้าคนกลางกดราคาสินค้าเพื่อให้ตนมีกำไรสูง
 - ค. ผู้ผลิตขายสินค้าได้กำไรดีเสมอ
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข้อ ข.
6. สาเหตุสำคัญที่ทำให้สินค้าในปัจจุบันมีราคาแพงคืออะไร
- ก. ส่งสินค้าออกนอกประเทศมากเกินไป
 - ข. สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศไม่อำนวยในการผลิต
 - ค. ผ่านพ่อค้าคนกลางหลายต่อ
 - ง. สินค้าขาดตลาดจึงต้องขายแพง
7. วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดจากพ่อค้าคนกลางคืออะไร
- ก. การรวมกลุ่มของผู้ผลิตและผู้บริโภค
 - ข. การใช้มาตรการกำหนดราคาสินค้าแต่ละชนิด
 - ค. การให้รัฐเป็นผู้ดำเนินการแทนพ่อค้าคนกลาง
 - ง. อบรมพ่อค้าคนกลางให้มีคุณธรรม
8. การรวมกลุ่มช่วยแก้ปัญหาของผู้ผลิตในเรื่องการถูกกดราคาสินค้าอย่างไร
- ก. การรวมกลุ่มทำให้มีอำนาจในการต่อรองสินค้า
 - ข. การรวมกลุ่มทำให้สามารถกำหนดราคาสินค้าได้ตามใจชอบ
 - ค. การรวมกลุ่มทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของกลุ่มดีขึ้น
 - ง. การรวมกลุ่มทำให้พ่อค้าคนกลางกลัวเกรง
9. ตัวอย่างของการรวมกลุ่มที่ถูกต้องตามกฎหมาย ได้แก่อะไร
- ก. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - ข. ชมรม บริษัท
 - ค. สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร
 - ง. บริษัท สหกรณ์

10. สหกรณ์คืออะไร

- ก. การรวมกลุ่มของผู้ผลิตหรือผู้บริภคสินค้า เพื่อตัดปัญหาพ่อค้าคนกลาง
- ข. การรวมกลุ่มอย่าง เป็นทางการเพื่อแก้ปัญหาทาง เศรษฐกิจ
- ค. องค์การของรัฐบาลที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้านเศรษฐกิจ
- ง. องค์การของรัฐบาลและ เอกชนที่รวมกันช่วยผู้ผลิตสินค้า

11. สหกรณ์มีหลายประเภท ข้อใดเป็นประเภทของสหกรณ์ทั้งหมด

- ก. สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การ เกษตร สหกรณ์พัฒนา
- ข. สหกรณ์ประมง สหกรณ์พิเศษ สหกรณ์ร้านค้า
- ค. สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ข้าราชการ สหกรณ์ออมทรัพย์
- ง. สหกรณ์ผู้บริภค สหกรณ์โคนม สหกรณ์ประมง

12. สหกรณ์ชนิดใดที่มีลักษณะ การดำเนินงานคล้ายธนาคาร

- ก. สหกรณ์นิคม ข. สหกรณ์ร้านค้า
- ค. สหกรณ์ออมทรัพย์ ง. สหกรณ์การ เกษตร

13. สหกรณ์โคนมหนองโพจำกัด เป็นสหกรณ์ประเภทใด

- ก. สหกรณ์การ เกษตร ข. สหกรณ์นิคม
- ค. สหกรณ์ผู้บริภค ง. สหกรณ์ร้านค้า

14. พระบิดาแห่งสหกรณ์คือ

- ก. พระวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์
- ข. พระวรวงศ์เธอกรมหลวงสงขลานครินทร์
- ค. พระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์
- ง. พระวรวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ

15. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องตามหลักการของสหกรณ์มากที่สุด
- ก. สหกรณ์มีวิธีการแก้ปัญหาทาง เศรษฐกิจด้วยการรวมกลุ่มกันพึ่งตนเอง
 - ข. สหกรณ์เห็นการรวมกลุ่มของรัฐอย่าง เป็นทางการ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
 - ค. สหกรณ์จะช่วยแก้ปัญหาทางด้านการซื้อและขายผลผลิต เท่านั้น
 - ง. ผู้ที่ดำเนินการสหกรณ์ไม่จำเป็นต้อง เป็นสมาชิกก็ได้
16. สหกรณ์ร้านค้า เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าสหกรณ์ผู้บริโภคนั้นเพราะอะไร
- ก. เป็นการรวมกลุ่มของผู้บริโภคที่ต้องการสินค้าราคาถูก
 - ข. เป็นการรวมกลุ่มของผู้บริโภคเพื่อการซื้อและขายสินค้าในราคาถูก
 - ค. เป็นการรวมกลุ่มของผู้บริโภค เพื่อจัดหาและจำหน่ายสินค้าที่ตรงตามความต้องการและมีราคายุติธรรม
 - ง. เป็นศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ราคาถูกมาจำหน่าย
17. งานข้อใดของสหกรณ์ทำให้ผลดีต่อรายได้ของสมาชิก
- ก. สหกรณ์รับซื้อผลผลิตของสมาชิกทำให้สมาชิกมีรายได้แน่นอน
 - ข. สหกรณ์นำผลผลิตของสมาชิกไปรวบรวมเก็บไว้ขายคราวละมาก ๆ
 - ค. สหกรณ์นำผลผลิตของสมาชิกไปแปรรูปแล้วคืนสมาชิกไปขายต่อ
 - ง. สหกรณ์ช่วยสมาชิกผลิตสินค้า
18. ข้อใดไม่ใช่บทบาทของสหกรณ์ร้านค้า
- ก. หาสินค้าจำหน่ายมาจำหน่ายแก่สมาชิก
 - ข. จำหน่ายสินค้าในราคายุติธรรม
 - ค. คืนเงินปันผลจากกำไรให้สมาชิก
 - ง. สมาชิกมีสิทธิได้ของแถม
19. สหกรณ์มีประโยชน์แก่สมาชิกอย่างไร
- ก. แก้ปัญหาทุกด้านของสมาชิกได้
 - ข. ช่วย เศรษฐกิจของประเทศชาติ
 - ค. ช่วยบริการและอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิก
 - ง. แก้ปัญหาการประกอบอาชีพและยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

20. ถ้าสมาชิกไม่ยื่นประกอบอาชีพ จะทำให้เกิดผลเสียต่อสหกรณ์อย่างไร
- ก. ฐานะการเงินของสหกรณ์ตกต่ำ
 - ข. สหกรณ์ไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกได้เต็มที่
 - ค. สหกรณ์มีทุนไปพัฒนางานไม่เพียงพอ
 - ง. ถูกทั้ง ก. , ข. และ ค
21. ในการจัดหาสิ่งของมาจากภายนอก ควรคำนึงถึงหลักข้อใด
- ก. เป็นสินค้าที่ต้นทุนต่ำ
 - ข. เป็นสินค้าดี มีราคา
 - ค. เป็นสินค้าที่จำเป็น ราคายุติธรรม
 - ง. เป็นสินค้าที่กำลังอยู่ในความนิยม
22. ถ้ากรรมการสหกรณ์ไม่ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ เช่น คดโกง ขักขอกเงิน รายได้ไปใช้จะมีผลเสียอย่างไร
- ก. สมาชิกล้มละลาย
 - ข. พ่อค้าไม่รับซื้อผลผลิตของสหกรณ์
 - ค. สหกรณ์ไม่ก้าวหน้า
 - ง. ถูกทั้ง ก , ข. และ ค
23. สมาชิกที่ดีของสหกรณ์ร้านค้าควรมีบทบาทต่อสหกรณ์อย่างไร
- ก. ช่วยกันผลิตสินค้า
 - ข. ซื้อสินค้าที่ร้านสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
 - ค. ช่วยทำบัญชีร้านค้า
 - ง. ช่วยคิดเงินปันผล
24. ถ้ากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเจริญก้าวหน้า มีส่วนกำไรงดงามดี จะเป็นผลดีต่อสมาชิกอย่างไร
- ก. สมาชิกจะได้รับส่วนแบ่งตามยอดซื้อมาก
 - ข. สมาชิกจะได้รับปันผลปลายปีมาก
 - ค. สมาชิกเสียค่าหุ้นน้อยลง
 - ง. สหกรณ์มั่นคง มีสมาชิกสมัครเป็นกรรมการมาก

25. ข้อใดกล่าวถูกต้องตามหลักของสหกรณ์ร้านค้า
- ก. ผู้ซื้อทุกคนสามารถได้รับส่วนแบ่งตามยอดซื้อ
 - ข. ผู้ซื้อทุกคนจะได้รับปันผลปลายปี
 - ค. สมาชิกทุกคนมีสิทธิได้รับปันผลปลายปีเท่า ๆ กัน
 - ง. สมาชิกที่ซื้อของจากสหกรณ์มากจะได้รับส่วนแบ่งตามยอดซื้อมาก
26. ข้อใดแสดงถึงความเป็น "สมาชิกที่ซื่อสัตย์" ต่อสหกรณ์ร้านค้า
- ก. หาเวลาสมัครช่วยขายสินค้า
 - ข. สมัครเป็นกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ร้านค้า
 - ค. ซื้อของที่ต้องการจากร้านเสมอ
 - ง. ถูกทั้ง ข้อ ก, ข, และ ค
27. กิจกรรมใดของ สหกรณ์ ที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย
- ก. เข้าแถวซื้อสินค้าอย่างเป็นระเบียบ
 - ข. การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ
 - ค. ถ้าซื้อสินค้ามากก็ได้เงินเฉลี่ยคืนมากขึ้นตามส่วนของยอดซื้อ
 - ง. ถูกทั้ง ข้อ ก, ข, และ ค
28. สหกรณ์ แห่งแรกในประเทศไทย คือที่ใด
- ก. สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ จ.พิษณุโลก
 - ข. สหกรณ์พิษณุโลก ไม่จำกัดสินใช้ จ.จันทบุรี
 - ค. สหกรณ์วัดจันทร์ จำกัดสินใช้ จ.พิษณุโลก
 - ง. สหกรณ์พิษณุโลก จำกัดสินใช้ จ.จันทบุรี
29. นับถึง พ.ศ. 2534 ประเทศไทยมีสหกรณ์มานานเท่าใดแล้ว
- ก. 100 ปี
 - ข. 209 ปี
 - ค. 75 ปี
 - ง. 55 ปี

30. สหกรณ์เป็นการรวมกลุ่มที่ถูกต้องตามกฎหมายเพราะอะไร

- ก. มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ
- ข. มีการจดทะเบียนเป็นทางการ
- ค. มีจำนวนคนตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป
- ง. มีการตรวจสอบบัญชีทุกสิ้นปี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนและครู

เกี่ยวกับโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม)

คำสั่ง ให้ท่านขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นคำตอบ (อาจเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ) ตามความเป็นจริง

1. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมใดของโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าบ้างในปีนี

- การเข้าฟังการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์
- การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการฯ
- การซื้อสินค้าในสหกรณ์ร้านค้า
- การเป็นพนักงานขายสินค้าของสหกรณ์
- การฝากขายสินค้า

2. ท่านไปซื้อของจากสหกรณ์ร้านค้าบ่อยเพียงใด

- สัปดาห์ละ 5 วัน
- สัปดาห์ละ 4 วัน
- สัปดาห์ละ 3 วัน
- สัปดาห์ละ 2 วัน
- สัปดาห์ละ 1 วัน
- ไม่เคยมาเลย
- อื่น ๆ

3. บกดีท่านจะซื้อสินค้าจากสหกรณ์วันละประมาณกี่ครั้ง

- 1 ครั้ง
- 2 ครั้ง
- มากกว่า 2 ครั้ง

4. ท่านคิดว่า ช่วงเวลาที่ให้บริการของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าคือเวลาเปิดทำการช่วงเช้า 7.15 - 8.00 น. และช่วงเย็น 15.00-16.00 น. (วันพุธ 15.30-16.30 น.)

เหมาะสมหรือไม่

- เหมาะสม
- ไม่เหมาะสม

5. จากข้อ 4 ถ้าท่านเห็นว่าเวลาที่ เปิด - ปิด ของสหกรณ์ร้านค้าที่จัดให้ ไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลาใด

<u>ช่วงเช้า</u>	<u>ช่วงเย็น</u>
☐ 7.00 - 7.50 น.	☐ 15.00 - 16.30 น.
☐ 7.30 - 8.00 น.	☐ 15.30 - 16.30 น.

6. รายการสินค้าทั่วไปที่ท่านมาจากนายมีความเหมาะสมหรือไม่

- เหมาะสม
 ไม่เหมาะสม

7. กรณีที่สินค้าที่ท่านมาจากนายไม่เหมาะสมควรมีการปรับปรุงอย่างไร

- เพิ่มรายการสินค้า ได้แก่.....
 เพิ่มชนิดของสินค้า
 เพิ่มปริมาณสินค้า
 อื่น ๆ

8. ราคาสินค้าของสหกรณ์ร้านค้าที่จัดให้มีความเหมาะสมหรือไม่

- เหมาะสม
 ไม่เหมาะสม เพราะ

9. ให้ท่านบอกชื่อสินค้าที่ท่านชอบมากที่สุด 3 ชนิด

.....

10. ท่านคิดว่า พนักงานในสหกรณ์ร้านค้าให้บริการแก่ลูกค้าดีหรือไม่เพียงใด

☐ ดีมาก	☐ ค่อนข้างดี
☐ พอใช้ได้	☐ ควรปรับปรุง ได้แก่.....

11. การที่โรงเรียนจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าขึ้นมา นั้นท่านเห็นว่าดีหรือไม่

เพราะเหตุใด

- ดี เพราะ.....
-
- ไม่ดี เพราะ.....
-

12. ท่านได้รับประสบการณ์ใดบ้างจากโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าที่จัดขึ้น

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ก. ด้านประสบการณ์ที่ได้รับ

- สหกรณ์สอนให้มีประชาธิปไตย
- สหกรณ์สอนให้รู้จักการรวมกลุ่ม
- สหกรณ์ช่วยให้ฐานะทาง เศรษฐกิจของสมาชิกดีขึ้น
- สหกรณ์สอนให้รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- สหกรณ์สอนให้มีระเบียบวินัย
- สหกรณ์สอนให้ขยันเพื่อตนเอง
- สหกรณ์สอนให้มีความยุติธรรม

ข. ด้านผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ

- ได้ซื้อสินค้าราคาถูกยุติธรรม
- ได้รับเงินปันผล
- ได้ส่วนแบ่งตามยอดซื้อ
- ได้ฝากขายสินค้าในราคายุติธรรม
- ได้รับความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์ในด้านต่างๆ โดยวิธีปฏิบัติจริง

13. ท่านต้องการให้มีการจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าต่อไปในปีหน้าหรือไม่

เพราะเหตุใด

- ต้องการให้จัด เพราะ.....
-
- ไม่ต้องการให้จัด เพราะ.....
-

14. ถ้าโรงเรียนจะจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าอีกงานปีหน้าท่านอยากให้มีการ
ปรับปรุงงานเรื่องใดบ้าง

.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ.....นามสกุล.....

วัน เดือน พ.ศ.....

เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับ ป.....

คำถามผู้ใช้บริการของโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

ประเภทผู้ปกครอง

1. ท่านเคยมาใช้บริการของโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าหรือไม่ ถ้าเคยท่านมาใช้
บริการบ่อยเพียงใด

.....
.....

2. ท่านคิดว่า สินค้าที่จัดจำหน่ายเหมาะสมหรือยังในด้านคุณภาพ ปริมาณ และราคา

.....
.....

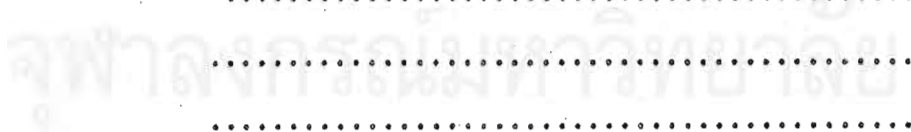
3. ท่านคิดว่าโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า จัดรูปแบบและการบริการได้เหมาะสมแก่
สภาพการณ์ในสถานศึกษาหรือไม่ ถ้ายังท่านคิดว่าควรปรับปรุงอย่างไร

.....
.....
.....

4. ท่านคิดว่าควรจัดโครงการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือ

ประวัติผู้วิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาลีณี เปี่ยมพงศ์สานต์

- ตำแหน่ง - อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ฝ่ายประถม) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประวัติการศึกษา - พ.ศ. 2514 ครุศาสตร์บัณฑิต ทางด้านประถม-
ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ผลงานการวิจัย - การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกลุ่มสร้าง
เสริมประสบการณ์ชีวิตในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่าง
กลุ่มที่ไอ้และไอ้ พ.ศ. 2527

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรินทร์า วัชรสิงห์

- ตำแหน่ง - อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ฝ่ายประถม) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประวัติการศึกษา - พ.ศ. 2513 พาณิชยศาสตร์บัณฑิต ทางด้านการเงิน
การธนาคาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พ.ศ. 2524 ครุศาสตร์มหาบัณฑิตทางด้านบริหารการ
ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ผลงานวิจัย - 1. การบริหารธุรการการเงินของโรงเรียนสาธิตระดับ
ประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2524
2. การวิจัยแผนพัฒนา โรงเรียนวัดทะเลบก จังหวัด
นครปฐม พ.ศ. 2528 - 2529 งานวิจัยร่วมกับ
ชมรมคณาจารย์สถาบันอุดมศึกษา
3. ความคิดเห็นของเด็กที่มีต่อพฤติกรรมการทุจริตใน
การเลือกตั้งซ่อมที่จังหวัดหนึ่งทางภาคเหนือ
พ.ศ. 2532
4. ความคิดเห็นของเด็กที่มีต่อพฤติกรรมการทุจริตใน
การเลือกตั้งทั่วไปที่จังหวัดหนึ่งทางภาคอีสาน
พ.ศ. 2535

3. อาจารย์กรรณิกา อุ่นแจ่ม
- ตำแหน่ง - อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ฝ่ายประถม) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประวัติการศึกษา - พ.ศ. 2523 ครุศาสตร์บัณฑิตทางด้านประถมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. 2528 ครุศาสตร์มหาบัณฑิตทางด้านประถมศึกษา
ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ผลงานวิจัย - ผลของการใช้กิจกรรมเสริมทักษะการอ่านจับใจความ
ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ที่มีผลสัมฤทธิ์สูงทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
พ.ศ. 2528
- ผลของการฝึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีต่อความคิด
ริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
พ.ศ. 2529

